

Cor Nemiel Logismord

A Gnózis Szárnyain

Misztikus hangvételő írások egy modernkori remete
tollából...

2018

Tartalom:

Előszó gyanánt.....	1
Hierofáns születik.....	5
Segíts magadon.....	9
A Pávaangyal könnyei.....	16
Spirituális evolúció.....	31
Szakramentális Gnózis.....	50
Egy modernkori remete önvallomásai.....	62
Gnosztikus gondolatok az Ünnepep margójára.....	65
Egy remete üzenete korunk társadalma számára.....	69
Az álsikereimmel nem etetek senkit.....	75
Úton a Gnózissal, a Gnózis felé vezető Úton.....	80
Abrakadabra, azaz a szavainkban hordozott teremtő erő.....	82
Menekült vagy migráncs.....	84
A lélekben megélt lovagság lelkisége.....	116
Tévedni emberi dolog.....	122
Utószó gyanánt.....	129

Előszó gyanánt...

Tapasztalatból tudom, hogy bemutatkozó sorokat írni a legnehezebb. Önmagunk feltárása, élményeink megosztása, azaz (elvb)en) őszinte önvallomás mindarról, Amik és Akik valójában vagyunk, vagy legalábbis arról, akinek és aminek tartjuk magunkat. Számomra mindez sokkalta könnyebben működött, amikor konkrét céllal kellett megtennem, példának okáért amikor valamilyen oknál fogva reklámoznom kellett, vagy az élet nagy emberpiacán valamilyen szinten eladnom magamat. Most azonban, hogy (lehetőség szerint) igaz, őszinte és kendőzetlen szavakat szándékoznék a virtualitás biztosította papírra vetni, életem során talán először érzem, hogy elakadt bennem a szó és tanácstalan vagyok a "hogyan továbbot" illetően.

Sohasem szoktam újrafogalmazni a korábban leírt gondolataimat. Esetenként egyszer-kétszer újraolvasom, ellenőrzöm a helyesírást, illetve javítom a magyartalan, értelmetlen és stilisztikailag kivetnivalókat maguk mögött hagyó mondataimat, azonban pusztán a farigcsálás, csiszogatás és tökéletesítés kedvéért sohasem szoktam felülbírálni a szövegeimet. Egyszerűen mert nem az én világom. Amit leírtam, leírtam. Valamiért, valamilyen lelkiállapotban, valamilyen érzésekkel, gondolatokkal és szándékokkal a szívemben. Ha kusza, akkor kusza. Ha igénytelen, akkor igénytelen, ha pongyola, akkor pongyola, de abban az esetben maradjon is úgy. Az is én vagyok, mint ahogyan ez is, itt és most.

Magamnak való, magányos és a hagyományos társadalmi standardekhez viszonyítottan furcsa kisgyermek voltam, kevés barátal és sok-sok meg nem értettséggel és

fájdalommal a szívemben. Tízéves korom óta, mióta öntudatomra ébredtem, érzem mindennél erősebben, hogy idegen vagyok ezen a világon és nem vagyok alkalmas még arra sem, hogy a helyemet megjeljem benne. Sokkalta többre értékeltem és sokkal teljesebbnek, elfogadóbbnak és szeretettel teljesebbnek tudtam megélni az állatokkal, növényekkel és fantázialényekkel való kapcsolataimat, mintsem hogy emberi lények, vagy a társadalom felé húzzon a szívem.

Mindennél jobban, erősebben vágytam a Láthatatlan Világok Csodái felé. A Találkozásra mindazzal, ami nálamnál nagyobb, teljesebb, szebb és sérthetlenebb. Szerettem volna tapasztalni, látni és csodálni. Messzebbre, mint mások. Távollabra jutni, mint amennyire embernek ez ildomos lenne. Megismerkedni és barátságot kötni Távoli Létsíkok bölcs és hatalmas Teremtényeivel, és végül megismerni Magát a Fényt.

Utamnak során először a Vágyam még a hagyományos, társadalmilag elfogadott, úgymond "magas presztízsű" ösvényeken vezetett. A Végtelenség iránti szerelmem és kutakodásom összesen nyolc történelmi egyházon kalauzolt végig, mígnem végül megnyugvásra leltem a magam saját Templomában, egy Földi-Égi Szentélyben, ahol az ember által alkottatott fogalmak, mint vallás, hit, szervezet, rendszer, vagy közösség jelentőségüket veszítik, és minden beolvad az Isteni Teljességbe.

Nem vagyok vallásos. Bár minden vallást őszintén kedvelek, amely az Elveszetthez visz bennünket közelebb. Persze, vannak kedvenceim... úgy, mint Jézus, Buddha és Máni. Szúfi tradíció, sztoikusok, sophiai gnózis, zen

buddhizmus, aghori szekta, katharok, manicheusok. Mind-mind-mind Utak, Lehetőségek, Ajándékok az Isteni Csodavilág megismerésében, de egyikőjük sem lehet pusztán a cél, hiszen az közönséges és leplezetlen blaszfémia lenne. Ember által alkotott rendszerek imádata és szolgálata az Örökkévaló helyett.

A tekintéllyel, az előjárósággal, a vezetőkkel, főnökökkel, hatalommal, társadalmi renddel, mint azt talán már írásomból kivehetted, mindig is problémáim voltak. Sokszor hívták már fel figyelmemet állítólagos "gőgömré", "büszkeségemre", "hiúságomra", "egómra", "arroganciámra", "megalomániámra", csak mert nem akarok "alázattal szolgálni"... másokat. És ez bizonyos szempontból bizony így is van. Nem vagyok hajlandó földi ember, vagy szervezet szolgálatába szegődni... nem az én világom. Egyedüli tényező van a Világokon, Akiért mindent odaadnék, és ez pedig az Élő Isten, bár őszinte szívvel szólva nem szeretem Istennek hívni... inkább a Szeretett, Elveszett, Ismeretlen, Végtelen, Határtalan, Mindenség, vagy éppen egészen egyszerűen az Ég, Bölcsesség, vagy Gondviselés néven nevezem Őt.

Az Őáltala rendelt Feladatomból és Küldetésem ezen a Világokon, hogy az Ő Áldott Gyermekait, az emberi, állati, növényi és ásványi Királyságok lakóit segítsen, kísérem és kalauzoljam a Fényesség felé, azonban ezt egyedül az Általa adatott és Tőle kapott Szellemi Szeretetküldetés által nyert felhatalmazás által vagyok hivatott betölteni, és nem pedig egy földi személy, vagy intézmény keze és hatalma által nyert jogosítványok segítségével.

Gondolataimat olvasván, legalábbis reményeim szerint egyedi látásmóddal ismerkedhetsz meg, mégpedig azzal, ahogyan én a Világot, vagy Világokat szemlélem. A Gnózis egy sajátos szemszögből való megközelítése, amely számomra élni, érteni és megélni engedi az Életet. Gondolataim nem "isteni kinyilatkoztatást" tükröznek, és nem is "egyedül üdvözítő utat", csupán egy élet-, gondolkodás- és szemléletmódot. Éppen ezért nem is mutatok semmiféle hajlandóságot arra, hogy hitvitákba, vallási fejtegetésekbe, vagy "eretnekezésbe" belemerülve tékozzoljam el energiáimat és adományaimat. Ehelyett mindösszesen megosztani próbálok: Fényt, Szeretetet, Reményt, Bizonyosságot. Mindazt, amit Tőle kaptam, még hozzá ingyenesen és bérmentve, hiszen így legalább én adhatok. A Világnak és talán benne Neked is, valamilyen mértékben. Ahogyan és amennyire megengeded nekem.

Odaadó Szeretettel és Lángolással:
Nemiel C Logismord

Hierofáns születik

Az aspiráns egyszerű, dísztelenségében mégis elegáns és méltó, hófehér öltözetbe burkolóznán térdepelt a szabályos kocka alakúra faragott, ébenfekete kőből készült emelvényen, amelynek tükörsimára csiszolt felületére bonyolult asztrológiai jeleket róttak fel cérnavekonyságúra szabott, ezüstszín szálú vésetekkel a névtelen kezek. Előtte a Sárkány a maga teljes fenségében pompázva, az ünnepség liturgiája által a jelenvalóságba idézett éteri entitásokkal megélt teljes egységében fürdőzve vetette rá áthatóan magasztos tekintetét, mint arra a személyre, akire elhatározása szerint hamarosan áldásának teljességét árasztja majd.

Ezüstszínben játszó pikkelypáncélatára sápadt izzást bővöltek a fények, amelyek a teret misztikus ragyogásuk által vonták sejtelmes világosságba, finom szálú, sűrű sörénye királyi palástként lobogott körülötte, míg kettős glóriájának koronája valóban teljessé tette uralkodói fenségét. Bal kezében misztikus rúnákkal és másfajta tradíciókból származó írásjelekkel díszített borítású, kapcsos kódexet tartott, míg jobbjának gyűrűsujját impozáns, ametisztköves főpapi gyűrűt csillantott meg a fény. Az emelvény közepén állva, az imádság elragadtatásába merülve látszólag teljes mértékben megfeledkezni mutatkozott a két Asszonyról, akik jobbján és balján állva emelték szentséges jelenlétükkel a szertartás méltóságát.

Egyikük Napba öltözött Nagyasszony, kortalan arcán a végtelenség bölcsessége tükröződött, csillagokból font diadémján uralkodói ékkövek ragyogtak. Átható tekintetű szeméit most bátorítóan emelte a várakozóra, mintha csak

állandó segítségéről, párfogásáról és közbenjárásáról kívánná biztosítani. A másik Hölgy ruházata olyanmód csillogott, mintha csak az eleven Holdból vontak volna fényességet ahhoz, hogy elkészülhessen. Arcán a fátyol lehetetlenné tette, hogy az avatatlank tekintete előtt feltáruhasson valódi fényessége, azonban még ennek a magasztos elfüggönyözöttségnek ellenére is tisztán kivehetővé válhatott az előtte térdelő számára, hogy mosolyán a végtelen és feltétel nélküli szeretet, elfogadás, gondoskodás és a pártfogásra való szilárd hajlandóság tükröződik.

A Sárkány végre kiszakítani látszott Önmagát a mennyei elragadtatásból, hogy gyűrűt viselő jobbjának egyetlen ünnepélyes intésére két szárnyas angyal lépjen elő az emelvényt körbeölelve várakozók sokaságából, hogy elfoglalják az őket megillető helyet a szertartás kezdete előtt. Egyikük ünnepélyesen lassú és kimért mozdulatokkal átvette a Sárkány kezéből a Gnózis Könyvét, amelynek lapjaira nem evilági betűkkel, hanem írásjelek és szavak nélkül, misztikus módon jegyezték le az Örök és Igazi Bölcsességet. Az angyalok a jelölt mellett foglalták el végül helyüket, hogy két oldalán megállva a feje fölé emelhessék és a szertartás ideje alatt kitarva felette tarthassák a Könyvet, amelyre örök esküjét rövidesen végérvényesen leteszi majd. Körülöttük a levegő áttetsző ködbe burkolózott, mintha csak tömjénből való felhőben álltak volna. A Sárkány ekkor a jelölt fejére tette hosszú környű kezeit, az oldalán helyet foglaló két Asszony pedig rövidesen csatlakozott hozzá, hogy kézrátételük által maguk is szentesítsék a Szentségi Fény áldásának átadását.

A levegő hirtelenjében megtelt a misztikus énekszó hangjaival, amely az emelvényt körülállók szájából szállott fel csodálatos imádságként a Végtelen Fényesség színe elé. Megannyi szent ember, akik a szélrózsa valamennyi irányából kerekedtek fel, hogy jelenlétükkel tiszteletükről, elfogadásukról és támogatásukról biztosítsák az Áldások teljességéből részesülőt. Szakállas szúfi szentek, hindu aszkéták és szádhuk, egynek-kettőnek az arcát tisztán kivehetően láthatták az emelvény magasságában helyet foglalók. Narancssárga ruhába öltözött keleti szerzetesek lelkei, az Út megismerése után kutató remeték, ismeretlen, nevenincs misztikusok, egyszerű emberek, egyéni úton járó, ismeretlen szentek. Sokaság, színes forgatag.

Az emelvényen térdeplő feladatot kapott. Feladatot, amelynek értelmében a Misztikus, Tiszta és ősidőktől fogva létező Tudás szolgálatában ténykedők arra a küldetésre hívták el, hogy a Szentség Fényének megtapasztalása és megosztása által elvigye az Igazság és Szeretet üzenetét mindazok számára, akik éheznek, szomjazzák és minden erejükkel kutatnak Utána. A Sárkány és az oldalán álló két Szentséges Asszony áldása által és a jelenlevők imáinak erejében közösségre lépett mindazokkal, akiket az Élő Gnózis a Fénymegosztás szolgálatára rendelt. Felelősséget kapott, mint a Gnózis Remetéje és Papja, hogy gondoskodjék ennek az Univerzumnak, Planétának és Világnak minden lakójáról, élő és élettelen dolgokról egyaránt. Meg kell bocsátania és hálát kell adnia mindazokért az igaztalanságokért, amelyekben eddigi életének folyásában részeltetnie szükségesnek mutatkozott, hiszen ezek lettek mestereivé, ezek formálták, és ezek vezették el arra a helyre, ahol most áll. Mindennemű sikertelenségei, kudarcai, elbukásai és hibái vezették el odáig,

hogy fejét a Sárkány és segítőinek áldott kezei alá hajthatta, és az általa oly régóta áhított Áldásokból Óáltaluk részesülhetett. Az egész életét átformáló Látomás vadonatúj távlatokat nyitott meg a lelkében, amelyeket megtapasztalni korábban alkalma és lehetősége nem nyílhatott.

Életének ezen a pontján végül megértette, hogy azért vesztette el életének legnagyobb lehetőségét az anyagi világban, amellyel korábban kecsegtették, hogy egy magasabb, láthatatlan világ terein belül nyerhesse végül vissza azt. Hierofánssá vált, az Egész Világegyetem Mennyei Főpapjának segítőjévé és munkatársává, hogy ténykedése által elültethesse a Legszentebb Gnózis üzenetének magvait az arra áhítózők szívében és lelkében.

Segíts magadon és megsegít az Isten

vs.

Legyen nekem a Te Igéd szerint

Régóta foglalkoztat a gondolat, hogy miként válna lehetségessé misztikus szempontból feloldani ezen kétféle megközelítési és viszonyulásmód között látható módon feszülő ellentéteket. Bármerre jártam ugyanis életem során, bármennyi egyházi, vallási és spirituális közösséget, tradíciót és irányvonalat ismertem is meg, egyetlenegy sem akadt ezek között, ahol a fentebb megnevezett ellentét által szült probléma és az ebből fakadó dilemmák ne merültek volna fel.

Mária jellegzetes mondata, amelyben az őt meglátogató arkangyal előtt megfogalmazta önmaga küldetésnyilatkozatát (Legyen nekem a Te Igéd szerint), a történelem folyamán végigkísérte a nyugati vallási rendszerek fejlődését, és misztikus szempontból is kifejezetten jelentőségteljessé vált, mint a Végtelen Fényességre, a Tapasztalatokon Túlira való feltétel nélküli ráhagyatkozás szinonimája. Az "Isten Akarata" frázist aztán persze az ember által alkotott intézmények, a különféle hitrendszerek, egyházak, vallások és közösségek is a maguk zászlajára tűzték, mint az őelőttük való alávetettség, meghódolás, és az önarakat és önrendelkezés teljes feladásának Isten által akart gesztusának szükségességét bizonyító állítást. Nem egyszer találkozhattunk már az emberiség történelmét vizsgálgatva azzal a jellegzetesnek mondható jelenséggel, hogy az önmagukat "Isten látható testének", vagy "Isten földi helytartójának", illetve az "Apostolok utódaiként" meghatározható személyek, vagy intézmények mennyire hajlamosak eltüntetni a határvonalat önmaguk akarata és érdekei, illetve az Isten (legalábbis önmaguk által feltételezett)

akarata között, ezzel próbálván bizonyítani híveik és követőik számára, hogy a megváltás és üdvösség vágyott céljának elérése szempontjából szükséges és előrevívő vállalás, ha a saját elképzeléseinkről, akaratunkról és törekvéseinkről lemondván mindezeket Isten, illetve jellegzetesen inkább valamelyik "Földi Képviselőjének" kezébe helyezzük, lelki vezetés, engedelmisségi fogadalmak, vagy spirituális tanítványság formájában. Nem kevés visszaélésre adott már lehetőséget ez a fajta magyarázati keret és viszonyulási mód mind egyéni, mind pedig globális szinten egyaránt.

Ezzel szemben, és valamilyen szinten persze érthető módon a legtöbb egyház és vallási rendszer a másik álláspontot, nevezetesen a "Segíts magadon és az Isten is megsegít" gondolkört sok esetben a kihúzás, egyénieskedés, hiúság, önhittség, gög és a személyes érdekek érvényesítésére irányuló szándék bizonyítékaként éli meg, és hajlamosnak mutatkozik engedetlenséget, egót, büszkeséget, eretnokséget és megátalkodottsággal teljes tévelygést emlegetni akkor is, amikor csupán az önálló gondolatok, vélemények, szándékok, vágyak, elképzelések és lehetőségek megfogalmazásáról lenne szó. Utazásaim során nem egyszer nyílt lehetőségem megtapasztalni egyfajta rendkívül sajátságos "kettős mérce" működését azokban az esetekben, amikor az egyházi hierarchiák különféle fokozatain álló személyek véleménye, meglátásai és érdekei feszülnek egymásnak. Sok esetben tisztán tetten érhető a tendencia, amely szerint a tekintélyszemély, illetve legalábbis az önmagát annak tekintő, avagy erre a szerepre törekvő valaki a saját részéről tökéletesen bizonyosnak mutatkozik afelől, hogy a saját akarata és elképzelései az adott kérdéskört illetően tökéletesen megegyeznek az "Isten Akaratával", méghozzá olyannyira,

hogy annak egyedüli és megkérdőjelezhetetlen képviseleti jogára is igényt tarthat. Ezzel szemben a másik, velük szemben álló tipikusan lealacsonyodik a szemükben az egyénieskedés, széthúzás, engedetlenség, dölyfösség, gögösség és egótúlburjánzás démonizált karikatúrájává, akivel szemben persze vallási tekintélyük teljes mozgósításával fellépniük szükséges.

Mindezzel párhuzamosan működésbe lép egy másik "kettős mérce" is, nevezetesen a "Segíts magadon és az Isten is megsegít" frázis egyoldalú értelmezésére irányuló törekvés. Ennek a folyamatnak során az adott személy a saját tetteit, ideértve a másik fél ellehetetlenítésére, hiteltelenné tételére és akadályozására, nevetségessé tételére, esetenként pedig akár teljes elszigetelésére, vagy megsemmisítésére irányuló törekvéseit is akképpen értelmezi, mint az "Isten Akaratát" előremozdító lépéseket, amelyeknek végrehajtása persze Isten szemében üdvös, jogos és mindennemű tetszésre számot tartó cselekedetnek minősül. Ezzel szemben természetesen a másik személy mindama törekvéseit, amelyek a saját céljainak elérésére irányulnak, hajlamossá válik az öncélúság és egoizmus fentebb felsorolt jelzőivel illetni, és ezzel párhuzamosan a gonoszság és démoniság oldalára állítani, függetlenül attól, hogy azok valójában mennyire nemesek, üdvösek, vagy méltóak egy emberi jellemhez.

Ennek a számomra sajnos igencsak ismerősnek mondható és nem egyszer végigélni kényszerült jelenségnek a példájából láthatjuk, hogy az emberek által alkotott és működtetett szervezetek és rendszerek keretein belül tetten érhető és működő mechanizmusok miként teszik viszonylagossá és nehezen értelmezhetővé az iromány címében

megjelölt gondolkört, ezért inkább a misztika vizeire evezvén látom érdemesnek a további gondolkodást. Tény és való, hogy szinte valamennyi tradíció definíciója szerint a misztikus olyasvalaki, aki életét feltételek és elvárások nélkül az Isteni Jelenét felfedezésének, megismerésének és megélésének szenteli, és mint ilyen, alapvetően a "Legyen nekem a Te Igéd szerint", tehát egyfajta elvárásoktól mentes jelenlét állapotában létezik. Észre kell vennünk azonban, hogy a misztikus "Legyen"-je távolról sem azonos a vallási intézmények által elvárt és megkövetelt alárendelődéssel, meghódolással és az önkakarról és önrendelkezésről való lemondással. Már csupán abból a különleges jellegzetességéből kifolyólag sem, hogy a misztikusoknak egy jelentős része még csak nem is vallja magát semmiféle szervezethez tartozónak sem, vagy legalábbis csupán igencsak vékonyka és laza szálakon kötődik csak hozzá, legtöbbször csupán a számára feltétlenül szükséges szertartások elvégzésének idejére keresi fel őket, illetve sok esetben inkább tudatosan törekszik arra, hogy ezeket a szertartásokat és rituálékat önmaga sajátos magányában is elvégezhesse.

A misztikus "Legyen" egyáltalán nem egyfajta meghatározott intézménynek, közösségnek, személynek, vallásnak, hitrendszernek, dogmának, vagy elvárásrendszernek szóló vállalás, hanem egyes egyedüli kedvezményezettje és megszólítottja maga a Határtalan, a Tapasztalatokon Túli Végtelen Fényesség teljessége, nevezzük bármilyen néven és alkalmazzunk bármiféle meghatározást rá. A misztikus számára lényegtelen, hogy őelőtte, vagy vele párhuzamosan mások miként vélekedtek erről a Végső Valóságról, hiszen a személyes találkozás és megismerés vágyával és szándékával közeledik Hozzá, így amikor a teljes önátadásra törekedvén a

"Szentséges Legyen" álláspontjára helyezkedik, biztosan tudnia kell, hogy önfelajánlása és a Forrás közé nem keveredhet semmiféle egyéb, köztes körülmény, legyen szó akár személyről, intézményről, közösségről, vagy rendszerről, hiszen ebben az esetben fennállna a veszélye annak, hogy ez a köztes körülmény valamilyen módon jogot formálhatna és befolyásra tarthatna igényt a misztikus őszinte és tiszta vállalása felett.

Amennyiben azonban a "Misztikus Legyen" valóban a saját eredeti céljára, nevezetesen a Mindenség Végső Forrására irányul, valóban feltárulkozhatnak benne azok az egyébként elképzelhetetlen mélységekbe rejtett különkincsek, amelyeket a Végtelen Fényesség azoknak számára tartogat, akik nem elégszenek meg azzal, ha valamilyen közvetítő közegen keresztül hallanak róla, hanem sok esetben mindenüket feladván személyes és torzításoktól mentes, őszinte és teljes kapcsolatra törekednek Vele. Ebben a megközelítésben szemlélve rögvest már színezetet kap a "Segíts magadon..." gondolat is, leválván róla minden olyan felhang, amely a tekintélyszemélyek szemszögéből az egyénieskedő és egoisztikus törekvések hamis vádjára alapot szolgáltathat. A misztikus ugyanis a "Szent Legyen" tökéletes önfeladása mellett igenis számol az önsegítés és a saját, belső királyság felett gyakorolt tökéletes és eszményi uralom lehetőségével, és egyenesen odáig megy, hogy mindezt alapvetően szükségesnek és fontosnak tartja. Egyetlen király sem engedheti meg magának ugyanis, hogy a számára rendelt trónusról lemondván országának kormányzását olyasvalakiknek engedje át, akik csupán csekély mértékben, avagy a legtöbb esetet tekintve egyáltalán nincsenek tisztában sem az adott ország, sem pedig a világegyetem legalapvetőbb törvényeivel sem. A misztikus,

amellett hogy az Örök Forrással való személyes és teljes egységben éli életét, ugyanakkor király is a maga mikrokozmosza, a saját testének, lelkének és szellemének belső országa felett, és mint ilyen, kötelessége kell legyen a saját országa belső törvényeinek gondos és beható ismerete és átlátása, fenntartása és szükség esetén megváltoztatása, amennyiben az adott törvény nem szolgálja tovább országának jólétét. Uralkodóként felelősséget kell vállalnia birtokának virágzásáért, fejlődéséért, gazdagodásáért és termékenységéért, a szomszédos országok királyaival pedig a közös jóllétet, boldogságot, egyetértést, békét és gazdagodást elősegítő és biztosító kapcsolatokat kell fenntartania, a saját birodalmának önállósága és méltósága felett örködve persze. Minden király csakis és kizárólag addig nevezhető királynak, és kizárólag addig alkalmas feladatának ellátására, amíg ezen kettős szerepkört képes betölteni.

Egyfelől a Mindenséggel, az Örök Forrással és az Univerzum törvényeivel való egységben megélt cselekvés és létezés, tehát a "Legyen nekem a Te Igéd szerint" eszményének lehető legközvetlenebb, legbensőségebb, és legnemesebb szinten való megélése, másfelől pedig a saját, belső birodalmának szuverenitása, önállósága, békéje és gazdagodása felett való tudatos örködés, felelősségvállalás és kormányzás felelősségének hősies és bátor felvállalása, azaz a "Segíts magadon és az Isten is megsegít" lelkiségének megvalósítása. Amellett, hogy összhangban marad az Örök Törvényekkel, nem adja át kényelemből, aggodalmaskodásból, az önbizalom hiányából, vagy valamiféle félreértelmezett alázatosságból és ájtatoskodásból kifolyólag a kormányzás vaspálcáját idegen királyok kezébe. Mindez pediglen nem más, mint a misztikus lelkisége is egyben, aki király a maga mikrokozmoszban.

birodalma felett, amelynek virágzásáért, fejlődéséért és gazdagodásáért mindenkor teljes és osztatlan felelősséggel tartozik.

A Pávaangyal könnyei, avagy a yazidik tragédiája

Miguel Conner amerikai író szerint a vallásüldözésnek két lehetséges kimenetele lehet. Súlyos esetben az adott vallás közösségeinek radikális létszámcsökkenéséhez, vagy még extrémebb esetben kihalásához vezet, azonban a történelem több alkalommal mutatott fel példákat arra nézve, hogy az üldöztetést elszenvedő vallási közösségek nemcsak, hogy kitartottak, hanem éppenséggel meg is erősödtek, identitásuk elmélyült, öntudatuk kifejezettebbé vált. Ugyanez a folyamat érhető tetten a yazidi közösség életében is, amely talán elmondhatja magáról, hogy a világtörténelem egyik leginkább kirekesztett, a legtöbb üldöztetést és meg nem értettséget elszenvedő vallási csoportosulása. Esetükben az őket körülvevő népek ellenségessége mögött, mint a legtöbb hasonló helyzetben, a kultúrájukkal, vallásukkal és életmódjukkal szemben megnyilvánuló tudatlanság, felületes ismeretek alapján történő ítélezés, szűklátókörűség és vallási fanatizmus áll.

A yazidik vallásának kutatása során alapvető nehézséget jelent, hogy tradícióik túlnyomó többsége nem rendelkezik írásos dokumentációkkal, hanem egyfajta titkos, szájhagyomány útján az egyes generációk számára átöröklődő tudásról van szó. Conner szerint azok a források, amelyeket a huszadik században fordítottak le kurd nyelvről, hogy aztán publikálják a nyugati civilizáció számára, voltaképpen egyáltalán nem tekinthetők megbízhatónak, hiszen alapvetően nem a yazidi szent iratokból származnak. Feltételezhető továbbá, hogy amennyiben a hitükről kérdezik őket, a legtöbb yazidi éppen azt válaszolja a nyugati érdeklődőnek, amit az feltételezhetően hallani szeretne. Mindez jelentős mértékben

megnehezíti a yazidi hit tudományos igényű tanulmányozását.

A yazidik esetében beszélhetünk egy minden létezőt meghaladó Istenről, egy egyetemes lélekről, illetve aktív részét képezi hitviláguknak a lélekvándorlás gondolata, amely szerint az emberi lélek különféle fejlődési és tisztulási szakaszokon áthaladva az idők végezetén végül is egyesül az egyetemes lélekkal. Kozmológiájuk szerint Tawus Malak, vagy ismertebb nevén a Pávaangyal tölti be a közvetítő szerepét az emberiség és a végső, tapasztalatokon túli Forrás között. A probléma ott kezdődik, hogy a yazidik sokszor hivatkoznak úgy erre az angyalra, mint a „Világ Urára”, amely cím a keresztény teológiában a lázadó angyal, Lucifer számára van fenntartva, és hasonló a helyzet az Iszlám világképében is. Emiatt tehát főként muszlim oldalról magyarázható jól a yazidikkal szemben tetten érhető ellenségesség és agresszió, mert hiszen a fenti megközelítésből akár következhetne egyszerűen az is, hogy a yazidik nem mások, mint sátánimádó szekta. Ez azonban a végletekig leegyszerűsített, felületes tárgyi tudáson alapuló, és ennek megfelelően teljességgel téves gondolatmenet, mindjárt látni is fogjuk, hogy miért.

A yazidi mítosz szerint Tawus Malak volt azoknak az angyaloknak a vezetője, akik fellázdak Isten ellen és szembehelyezkedtek az Isteni Akarattal. Továbbá ő volt az, aki a hagyomány szerint megteremtette a világot és benne az embereket. A lázadó angyal képe tehát akár meg is felelhetne az Iszlám és keresztény teológia sátáni teremtményének, azonban Tawus Malak sorsa teljesen másképpen alakult. A történet folytatásában a Pávaangyal végül megbánta tettét és Isten bocsánatáért esedezett. Vezeklésében hétezer éven keresztül sírt, könnyei pedig végül kioltották a Pokol tüzeit, és

megmentették az emberiséget a kárhozattól. A yazidi vallásban tehát Tawus Malak nem az Istennel szembehelyezkedő és az emberiséget rabságban tartó gonosz erő, hanem sokkal inkább egy megtévelyedett, ám végül megbánást tanúsító, kiengesztelődésre és alázatra képes lény. Pontosan ez az alázat, megbánásra és belátásra való képesség és könnyezésre hajló szív az, amely az Iszlám és keresztény teológia Luciferéből teljességgel hiányzik.

Ezen gondolatmenetet végigkövetve talán érthetővé válik számunkra, hogy miért is nem lehet egyenlőségjelet tenni a Pávaangyal és a Sátán közé. Több, mint valószínű, hogy a kettő teljesen különböző lény, teljes mértékben elkülönülő archetípusok. A yazidik szerint a gonoszság és sötétség forrása nem Tawus Malak, hanem az emberi szív és lélek. Véleményük szerint az emberben egyaránt jelen van a fény és a sötétség, a jó és a gonosz is, és akárcsak a Pávaangyalnak, neki is módjában áll választani a kettő közül, és szükség esetén megbánást tanúsítani, kiengesztelődni az Istennel. Mélyebbre merülve a kérdésben érdemes rátekintenünk arra, hogy vajon mi is volt pontosan Tawus Malak „bűne”, miben is állt vajon az engedetlensége. A yazidi teremtésmítosz szerint Isten először a Pávaangyalt teremtette meg, még hozzá a hagyomány szerint április havának első szerdáján, amely hagyományosan a yazidi újév kezdete. A többi angyal, végül pedig az ember csak ezután alkottatott meg, így lényegében Tawus Malak tekinthető az Isten első emanációjának. Isten ezután meghagyta a Pávaangyalnak, hogy soha ne hajtson fejet és boruljon le egyetlen teremtett lény előtt sem. Amikor azonban Isten végül megalkotta Ádámot a porból és földből, végül elrendelte az angyalok számára, hogy hódoljanak az első ember előtt. Tawus Malak azonban, emlékezve Isten első parancsára, így válaszolt:

„Hogyan is vethetném alá magamat egy másik teremtménynek? Én a Te fényedből való vagyok, míg Ádámot porból teremtetted?”

Az Iszlám és a keresztény teológiában éppen ez a gesztus tekinthető a Sátán legnagyobb bűnének, nevezetesen a gőgnek és a büszkeségnek. Az ő megközelítésükben az Isten arra teremtette az angyalokat, hogy az emberiség őrzői, segítői és védelmezői legyenek, valamint közvetítsenek Isten és ember között, amely szerep valóban megalázkodást és alávetettséget jelent, ha bizonyos szempontból nézzük. A yazidi megközelítés viszont ennél sokkalta árnyaltabb képet fest a Pávaangyalról. Véleményük szerint ez a két, egymásnak ellentmondó utasítás inkább egyfajta próbatétel, mintegy egyfajta „alkalmassági teszt” volt Tawus Malak számára, hogy az Isten iránti hűségét megmutassa. Amennyiben ebből a szempontból közelítjük meg a kérdést, akkor világosan kitűnik, hogy a Pávaangyal és a Sátán nem lehet egy és ugyanaz. Tekintve, hogy Tawus Malak két döntési alternatíva előtt áll, mint minden értelmes lény, feltehetően gondos mérlegelés alá vetette a kérdést. Két út állt tehát előtte: vajon teljesíti-e Isten első parancsát és végül nem hódol be egyetlen teremtmény előtt sem, vagy pedig engedelmeskedik a második parancsnak és aláveti magát Ádámnak?

Tawus Malak előtt tehát egy nem mindennapi erkölcsi dilemma áll, amellyel talán szembesültünk már mi is életünk során. Két, egymásnak teljesen ellentmondó utasítás közül kell eldöntenünk azt, hogy melyik is lenne a helyes az adott helyzetben, illetve mit várnak el tőlünk a feletteseink. Látható, hogy a Pávaangyal számára voltaképpen nem létezik valós döntési helyzet, elvégre a választás lehetősége csupán

illuzórikus, hiszen mindkét döntési alternatíva egyaránt rossz. Amennyiben az elsőt választja, akkor eleve megszegi Isten második parancsát, viszont a második alternatíva választása esetén az elsőt szegi meg. Tegyük fel egy pillanat erejéig, hogy az Iszlám és keresztény teológia Sátánja mégiscsak azonos Tawus Malakkal. A mítosz szerint a Sátán árulása és lázadása voltaképpen gögből, hatalomvágyból, irigységből és becsvágyból származik, tehát tudatosan száll szembe Isten akaratával és választja a rosszat, holott éppen úgy választhatná a jót is. Ezzel szemben a Pávaangyal előtt nem áll valódi döntési helyzet, hiszen bármelyik utat választja is, egyaránt szembeszáll Isten akaratával. Érdeemes feltennünk magunkban, hogy vajon mi indokolná az Isten részéről azt, hogy legelső teremtményét megoldhatatlan feladvány elé állítsa, utána pedig árulónak nyilvánítsa és ellökje magától? Véleményem szerint mindez valószerűtlen, azonban ezen a ponton mégiscsak azt kell mondanunk, hogy Tawus Malak az előtte álló két, egyaránt rossz döntési lehetőség közül egy harmadikat választott, ezzel voltaképpen megoldja a tesztet.

A történet ugyanis nem beszél arról, hogy a Pávaangyal végül fejet hajtott-e az ember előtt, avagy sem, hanem helyette egy sokkalta fontosabb dologra hívja fel a figyelmet: Tawus Malak nem dönt magától és nem kötelezi el magát egyik alternatíva irányában sem, ehelyett azt az utat ismeri fel és választja, amely egyedülként jelenthet kiutat az útvesztőből, nevezetesen hogy kérdez. Nem tesz semmit sem, csak kérdez, és mintegy finoman jelzi Isten számára azt, hogy nem képes egyedül rájönni a feladvány nyitjára. Természetesen megtehetette volna, hogy felsőbbségére hivatkozva visszautasítja a behódolást Ádám előtt, illetve lehetőségében állt, hogy a teremtményt válassza a Teremtő helyett, amellyel ugyanakkor a

bálványimádás bűnébe esett volna.

A jó döntés meghozatala tehát nyilvánvalóan meghaladta a képességeit és a bölcsességét, ezt azonban Tawus Malak készségesen beismerte, ezzel pedig lényegében az alázatáról, gyermeki szeretetéről, lelkiismeretességéről és hűségéről tett tanúságot. Nem hivalkodott és nem büszkélkedett anyagi rangjával, nem hőzöngött, ugyanakkor viszont nem is ugrott bele gondolkodás és mérlegelés nélkül egy komplex erkölcsi dilemma megoldásába. Ezzel lényegében bebizonyította, hogy rendelkezik a Világ kormányzásához szükséges bölcsességgel, tudással, hideg fejjel és gondolkodásra való képességgel, ugyanakkor viszont nem hiányzik belőle az alázat, a felsőbb hatalom elismerésére való hajlandóság. A többi angyal voltaképpen az arctalan, gondolkodás és mérlegelés nélkül minden parancsot azonnal teljesítő, minden önállóságot és egyéniséget nélkülöző tömeget jelképezi, míg Tawus Malak igazi vezetőként járt el. Nem hagyta, hogy egy értelmetlen parancs olyan ingoványba rántsa, ahonnan aztán lehetetlen lenne kikeverednie, ugyanakkor nem félt kérdezni és segítséget kérni, amikor egy probléma megoldása meghaladja a képességeit. Mi ez hát, ha nem a jó és felelős vezető egyik legfontosabb ismérve? Olyan személyé, amelyre Isten teljes nyugalommal rábízhatja legföltettebb tulajdonát és birtokát, a Földet.

A yazidik hitének vizsgálata azért is érdekes kérdés, mert több ponton rokonságot mutat a Krisztus utáni első néhány század gnosztikus iskoláinak tanításával. A gnosztikus teremtésmítoszban Pistis Sophia személye és története többé-kevésbé párhuzamba állítható a Pávaangyallal. A gnosztikusok úgy tartják, hogy Isten a világ kezdetén kiárasztotta önmagát és

megteremtette az angyali teremtményeket, akik a Pleroma különböző szintjeit népesítették be. Közülük az egyik Pistis Sophia, aki különféle okok miatt (az egyes iskolák különbözőképpen nyilatkoznak a kérdésről) kivettetett, vagy kivándorolt a Mennyországból, és az alsó szférákban barangolt, időlegesen megfosztva a világosságától és a látásától. Egyes tanítások szerint az engedetlenség, míg más megközelítésmód szerint a tudatlanság vezette a tetteit, azonban tetten érhető olyan álláspont is, hogy Sophia lépését a jóindulat és a szeretet motiválta. A száműzött angyal a sötétségben végül is életet adott egy lénynek, aki a gnosztikusok szerint a tökéletlen, anyagi világot megalkotta, benne az emberekkel. Sophia azonban látta az emberek szörnyű állapotát, ahogyan tudatlanul és reménytelenül bolyonganak a Semmiben, a sötét erők rabságában sínylődve, így beléjük helyezte lelkének egy darabját, egy olyan Szikrát, amely az Isteni Teljességből való. Az emberiségnek így ismételtén lehetősége nyílhat arra, hogy lelkének legmélyén megtalálja ezt a Szikrát, ezáltal pedig megleglje az utat az eredeti otthon, a Pleroma felé. Sophia végül megbánást tanúsított azért, hogy engedély és isteni jóváhagyás nélkül elhagyta az otthonát és megbánással kiáltott a Fényesség felé, a Fényesség pedig meghallotta a hangját és elküldte Krisztust, Sophia jegyesét, hogy vigye haza az eltévedt angyalt és vele együtt az ő gyermekeit, az embereket.

Amennyiben megvizsgáljuk a párhuzamot a fent felvázolt két történet között, bőségesen találhatunk kapcsolódási pontokat. Adott tehát egy angyali lény, aki valamilyen módon időlegesen kiesett azt isteni kegyelemből. Engedetlenség, tudatlanság, vagy segítő szándék? Végző soron keveset számítanak, ha a történeteket mint mítoszokat, örök érvényű emberi tudást közvetítő eszközöket vizsgáljuk. Ez az

angyali lény aztán dilemma, választás elé kényszerül, amely Tawus Malak esetében abban nyilvánul meg, hogy melyiket teljesítse és melyiket tagadja meg a két, egymásnak ellentmondó, egyaránt az Istentől származó parancs közül. Sophia esetében a választás ugyanennyire nehéz feladatnak ígérkezik. Megmarad-e a sötétségben és a káoszban, és továbbra is folytatja az öncélú bolyongást, avagy visszatér a helyére, ahová tartozik? Makacsul és önhittén próbálkozik-e tovább, hogy a saját erejéből találjon megoldást egy általa eleve megoldhatatlan helyzetre, vagy felsőbb segítséghez folyamodik? Elfogadja-e, hogy egyedül nem képes újra felkapaszkodni a Pleromába, vagy továbbra is saját hatalmában vakon bízva tesz újabb kétségbeesett lépéseket a helyzet megoldása érdekében? Mindkét szereplő végül is a felsőbb segítség igénybe vétele mellett dönt, és végső soron mindketten elfogadják azt, hogy az előttük álló feladat megoldása meghaladja a képességeiket. Emellett mindketten megbánást tanúsítanak, elismerik személyes korlátaikat és hatalmuk határát, és önként alávetik magukat egy magasabb erő vezetésének. Nos, éppen ez az, amelyre a keresztény és Iszlám teológia Sátánja eleve képtelen, és éppen ez a korlátja készíti elő vereségét. A Sátán helyzete éppen abban gyökerezik, hogy képtelen elfogadni és belátni hatalma végességét, és nem képes elfogadni a felette álló Isteni Erő vezetését, ez azonban Sophia és Tawus Malak esetében, mint láthattuk, éppen fordítva van.

Mindezek tükrében és tudatában tehát kijelenthetjük, hogy a yazidi közösség sátánizmussal és ördögimádással való vádolása eleve logikátlan és alaptalan, a mélyebb tárgyi tudást és elmélyedést teljes mértékben nélkülöző, felszínes információkra hagyatkozó ítélezés. Ugyanígy az ebből fakadó ellenszenv, ellenségesség, agresszió és erőszak is embertelen,

lélekkel bíró lényekhez méltatlan viselkedés. A yazidik, ahogyan a gnosztikusok, nem sátánisták. Igaz ugyan, hogy nem a hagyományos, a „Könyv Népei” által vallott istenképet tartanak fenn, ugyanakkor hitük nagyon könnyen beilleszthető az egyetemes kozmológiába.

A felszínes információk, hiányos tudás és eleve ingatagon felépített sémák alapján történő gondolkodás, és az ebből fakadó gyors, könnyelmű ítélkezés általános emberi hiba. Mivel világunkban megannyi információforrás ontja felénk a befogadásra előkészített ismereteket, elménknak egyszerűen muszáj szelektálnia, illetve meghatározott rendszer szerint szerveznie ezeket az információkat. Ehhez pedig úgynevezett sémákat használ, amelyeket a korábban megvizsgált esetek egymással megegyező részleteinek kiemelésével hoz létre, a későbbiekben pedig ezekre a sémákra támaszkodik, amennyiben új információval szembesül. Mindez jelentős mértékben leegyszerűsíti és megkönnyíti az információk feldolgozását a későbbiekben, hiszen amennyiben új ismerettel találkozunk, nem kell a teljes képet újból pontról pontra analizálnunk, hanem bőven elegendő, amennyiben egy-egy kulcsmomentum alapján meghatározzuk, hogy melyik, korábban már megalkotott sémánkba illik bele, a kép további részleteit pedig már a sémára támaszkodva automatikusan egészítjük ki.

Bár ez a módszer jelentősen megkönnyíti, egyszerűbbé teszi és lerövidíti az információk elemzésének és értékelésének folyamatát, természetesen a gyorsaságnak itt is megvan a maga ára, nevezetesen hogy éppen a pontosság rovására megy. Amennyiben egy információt a belőle kiragadott részletekre támaszkodva illesztjük bele a már meglévő sémába, a többi

részét pedig már ebből a sémából illesszük hozzá, akkor megvan a veszélye annak, hogy olyan részletek is belekerülnek, amelyek alapvetően nem oda tartoznak. Vizsgáljuk meg ezt egy egyszerű példán keresztül. Tegyük fel, hogy újonnan ismerkedünk a madarakkal és korábban nem találkoztunk még velük. Szemünk elé kerül a varjú, majd a veréb, a bagoly, a héja, a galamb, a holló és végül a fácán. Ezekből az információkból aztán a fejünkben összeáll egy általános kivonat, amelyet aztán az elme a „madár” keresőszóval címkéz fel. Így tehát a madár fogalmát a későbbiekben olyan élőlényekre fogjuk alkalmazni, amelyeknek szárnyuk van, repülni tudnak, fészket építenek és tojással szaporodnak. Ez a séma természetesen a későbbiekben finomodhat, árnyaltabbá válhat, ha újabb információkkal kerülünk szembe. Elképzelhető ugyanakkor, hogy a séma megmarad ezen a szinten, így kevésbé kidolgozott és meglehetősen szűk rendszerként képes csak működni. Amennyiben ez a séma szembekerül például a tyúkkal, akkor probléma adódhat a kategorizálással, ugyanis a tyúk hiába tollas, tojást tojó, fészket építő és szárnyakkal rendelkező állat, repülni a szó hagyományos értelmében véve nem tud. Akkor, madár-e végső soron a tyúk? Amennyiben számunkra a madár sémája csupán a fentebb megnevezett tulajdonságokat tartalmazza, akkor a tyúk madárként való azonosítása nehézségekkel járhat számunkra, amennyiben csak a sémára alapozunk és nem veszünk igénybe új információkat. Az előbbi példánál alapozva tegyük fel, hogy számunkra a madár olyan állatot jelent, amelynek szárnya van, repülni tud és két lába van. Ez meglehetősen szegényes séma és eleve gondjai akadnak például a denevér kategorizálásával.

Visszatérve a yazidik és a sátánizmus kérdésére tegyük fel, hogy számunkra az „Isten” sémája a következő: olyan, mindenk felett álló lény, amely a világot teremtette, fenntartja és működteti. Az emberek Isten gyermekei, Isten az atyjuk. Az emberek a bűneik miatt elszakadtak Istentől, akihez csak a bűnbánat és a vezeklés eszközeivel érhetnek el ismét. Ez a definíció nagyjából, legalábbis többé-kevésbé megfelel a zsidó, keresztény és muszlim istenfelfogásnak. Ebből a sémából kiindulva alkossuk meg a „Sátán” fogalmát is: olyan, Isten által teremtett lény, amely szembefordult Istennek, engedetlen volt irányában és kivonta magát az engedelmség kötelessége alól. Az emberek a Sátán hatalmában vannak, amennyiben nem fogadják el Istent, nem mutatnak bűnbánatot és nem könyörögnek bocsánatért.

Miután tehát a fent felvázolt két séma felállt a fejünkben, tegyük fel, hogy az Istenről és a Sátánról csakis és kizárólag annyit tudunk, mint amennyit ezek a sémák magunkban foglalnak, sem többet, sem kevesebbet. Vizsgáljuk meg ennek tükrében a Pávaangyal és Sophia személyét. Mindkettő teremtmény, tehát ezzel automaticæ kizárják magukat az „Isten” sémából, azonban ezzel egyúttal rögvest tesznek is egy kisebb lépést a „Sátán” sémája felé. Mindkét szereplő valami folytán időlegesen elszakadt az Istentől, amely valami a történet szerint az engedetlenség volt. Ismét csak léptünk egyet a „Sátán” sémája felé. A két angyal közül egyik sem illeszkedett bele teljes mértékben az isteni tervbe, tehát mondhatni kihúzták magukat valamilyen mértékben az engedelmség parancsa alól. Újabb pont a „Sátán” sémának. Sophia női szereplő, Tawus Malak pedig angyal, tehát ismételtén csak nem felelnek meg az atyai jelleggel bíró „Isten” sémának. Tegyük fel, hogy ennél többet nem is igazán

tudunk a két mitikus alaktól. Információforrásaink például nélkülözik azt a tényt, hogy mind Sophia, mind pedig a Pávaangyal végső soron megbánást tanúsít és felfedezik a korlátaikat és határaikat, tehát elfogadják az Istent. Ennek az információnak nem ismerete miatt a már meglévő forrásokra alapozva arra jutunk, hogy ezek ketten sokkalta több közös vonást mutatnak a „Sátán”, mint az „Isten” sémájával, és a kategorizálás már meg is történt. Ehhez képest már csak egyetlen, lényegében meglehetősen gyors lépést kell tennünk ahhoz, hogy egész népeket, vagy nemzeteket sátánimádókként definiáljunk.

Miért választják az emberek mégiscsak ezt a módszert? Végső soron azért, mert kényelmes és gyors. A fentiek során felvázolt, egyszerű sémákkal mindenki rendelkezik az Istenről és a Sátánról, az interneten pedig elég beütni a „Sophia”, vagy a „Tawus Malak” keresőszót, és lényegében néhány perc alatt összeszedhető róluk az a néhány információ, amelyek szerint lázadó, engedetlen angyalok, Isten teremtményei voltak, akik nem engedelmeskedtek Isten akaratának. Nagy többségünk ennél tovább már ritkán merészkedik, és a legtöbben el sem jutnak ahhoz a ponthoz, amely Sophiát és a Pávaangyalt alapvetően megkülönbözteti a Sátántól. Eszerint a módszer szerint a kategorizálás néhány perc alatt megtörténik és nem szükséges több időt vesztegetni rá. Tawus Malak és Sophia engedetlen teremtmények voltak, akik fellázdak Isten ellen, így tehát a Sátánnal rokoníthatóak, azok az emberek, vagy népek pedig, akik őket tisztelik, mind sátánimádók. Ahhoz azonban, hogy a lényeges különbséghez eljussunk, néhány órás kutatásra lenne szükségünk, amelyre csak nagyon kevesen vállalkoznánk, egyszerűen azért, mert végső soron kit érdekel egy egzotikus, gyakorlatilag a kihalás szélén álló hitrendszer?

Zárásképpen vizsgáljuk meg még egyszer azt a szempontot, amely szerint egyértelműen kijelenthetjük, hogy sem a yazidik, sem pedig a gnosztikusok nem sátánimádók. Ez a szempont nevezetesen a megbánás. Az iszlám és keresztény világkép Sátánja voltaképpen mindenre hajlandó, kivéve a megbánást. Egy orthodox keresztény szerző írja egyszer: „Amennyiben a Sátán akár egyszer is kimondaná, hogy Isten irgalmaz, abban a pillanatban bocsánatot nyerne”. Eszerint tehát a Sátán megmenekülésének egyszerűen az az oka, hogy képtelen a megbánásra, a saját határainak, kereteinek és lehetőségeinek felismerésére, valamint a szeretetre és az aláatra. Ha viszont elfogadjuk ezt a kijelentést a Sátánra nézve, akkor voltaképpen már el is jutottunk arra a pontra, ahol kijelenthetjük, hogy sem Sophia, sem pedig Tawus Malak nem azonos a Sátánnal. Mindkettejük történetében ugyanis éppen az a kulcselem, amely a Sátánnál teljes mértékben hiányzik, mégpedig a megbánás, a hibák jóvátételére, a határaink felismerésére és a kiengesztelődésre mutatott hajlandóság. Mind Sophia, mind pedig Tawus Malak kérdeznek és kérnek, ha a feladat teljesítése meghaladja a képességeiket, illetve mindketten hajlandóak elfogadni és belátni a hibáikat és a hiányosságaikat, emellett pedig aktívan tesznek azért, hogy kijavítsák és jóvá tegyék mindazt, amit elrontottak. Sophia hatalmas áldozatot hozott gyermekeiért, hiszen az Isteni Szikrát, azaz a saját lényének legértékesebb darabját szórta szét és rejtette el mindannyiunk belsőjében, hogy általa megmenekülhessünk az anyagiasság sötétségéből. Tawus Malak áldozata abban rejlett, hogy hibájáért hétezer éven keresztül csak sírt, míg végre könnyei kioltották a Pokol tüzeit, és ezzel megmentették azt emberiséget.

Célszerű tehát leszűrni ebből a gondolatmenetből, hogy miért is veszélyes elhamarkodottan, felületes információkra épített sémákra támaszkodva mondani ítéletet egy hitrendszer felett, majd általánosítani azt egy egész csoportra, népre, vagy nemzetre nézve. A sémák kidolgozására, árnyaltabbá és részletesebbé tételére rendelkezésünkre áll egy nagyon egyszerű lehetőség, nevezetesen a tanulás, művelődés és ismeretszerzés. Amikor például még semmit nem tudtam a yazidi hitről, a sémáim és az interneten fellelhető információforrások első néhány mondatának elolvasása után nagyjából öt perc alatt levontam a következtetést, amely szerint a yazidik bizony valóban sátánimádók, ennek a tanulmánynak a megírásához azonban többnapos kutakodás, eszmecsere és rendszerezés volt szükséges, tehát joggal mondható, vagy nem volt könnyű. Nem is várhatjuk mindenkitől azt, hogy szánja rá ezt az időmennyiséget egy-egy témakör áttanulmányozására a véleményalkotás előtt, annak azonban mindenki számára alapvetőnek kell(ene) lennie, hogy elhamarkodottan, hiányos tudással a birtokunkban egyáltalán nem kellene véleményt mondanunk és ítélnünk. Mindenki számára alap, hogy nem véleményezünk egy olyan autómárkát, amelyet sohasem vezettünk, viszont sok esetben még mindig magyarázni kell, hogy miért nem lehet olyan komplex kérdésekről, mint a menekültek ügye, felületes információkra és megbízhatatlan forrásokra alapozva véleményt mondani.

Minden megtévesztés, demagógia és gyűlöletkeltés egyazon dologra támaszkodik, ez pedig a tudatlanság és a félelem. Félelem attól, hogy elveszítjük (egyébként meglehetősen illuzórikus) biztonságérzetünket, nehezen felépített egzisztenciánkat és életünket. Félelem az ismeretlentől, a szokatlantól, a tőlünk különbözőtől. Az

embereknek szüksége van ellenségképre ahhoz, hogy jól összefoghatóak, megszervezhetőek, irányíthatóak és felhasználhatóak legyenek, és mindig lesznek közöttünk olyanok, akik a saját hatalmuk megőrzése és kiterjesztése érdekében ezt fel is fogják használni ellenünk. Nem szabad engednünk, hogy a tudatlanság, a felületesség, a harag, félelem és gyűlölet töltse ki a lelkünket, mert akkor szüntelenül ki leszünk téve azoknak, akik a saját céljaink érdekében kívánnak használni bennünket. Amennyiben feltétlenül ellenségeket szeretnénk keresni magunknak, akkor viszont az a véleményem, hogy ezt az ellenséget magunkhoz sokkalta közelebb kellene keresnünk, nem pedig egy messziről érkezett, sokat szenvedett, és a teljes kilátástalanság elől menekülő embercsoportra hárítanunk át ezt a fajta igényünket.

Felhasznált forrásanyag:

Miguel Conner: The Gnosis and Tragedy of the Yezidi, 2017.

The Gnosis Archive: gnosis.org

Wikipédia: www.wikipedia.org

Spirituális evolúció, avagy a Gnózis áthagyományozása

Lenyűgöz a személyes találkozások által ébresztett valamennyi élmény, legyen örömteli és fájdalmas egyaránt. Imádok érezni, érezni örömet, szenvedélyt, szerelmet, sóvárgást, vagy vágyakozást. Persze, a Boldogság Szikráját magukban hordozó érzésekkel könnyebben barátságot kötök, mint a Sötétségben lakozó Fénnyel, azonban számomra varázslatos élmények és tapasztalások közvetítőjévé képes előlépni a bánat, harag, félelem, szomorúság, düh, gyűlölet és halálvágy egyaránt, tehát a sokak által a „negatív pólus” terminussal illetett területen lakozó jelenségek is.

Valószínűleg azért, mert nagyon ritkán szembesülök velük. Ritkán érzek, és ilyenkor, mint különleges és izgalmas, megismerésre és felfedezésre váró idegent, avagy éppen egy régóta utoljára látott jóbarátot köszöntöm az érzelmeket. Szeretem őket a maguk teljességében megtapasztalni, először csak kívülről figyelni, szemlélni és vizsgálgatni őket. Milyen az alakjuk, a formájuk, a színük? Milyen a tapintásuk, az illatuk, az ízük? Milyen rezgéseket keltenek, és milyen visszhangokat vernek a spirituális világban? Van-e hangjuk, és ha igen, akkor beszélnek-e, mondanak, közölnek-e valamit velem? Barátként közelednek-e, avagy semlegesek, esetleg ellenségesek? Bántani akarnak, avagy segíteni, támogatni, óvni, esetleg tanítani, nevelni, okítani, avagy beavatni az Isteni Titkokba. Valahogyan így.

Minden Találkozás magában rejti az érzelmek megannyi formáját, ízét és illatát, és mostanság egyre inkább imádok elveszni ebben a szín pompás kavalkádban. Nem feltétlenül azt

keresem, hogy mennyire intenzív egy élmény, sokkal inkább egyfajta belső tapasztalás után kutatok bennük, amelyet úgy érzem, nem szabad, és talán nem is lehetséges az előfeltevések, elvárások és egoisztikus motivációk hálójába zárni és skatulyába erőltetni, egyszerűen azért nem, mert elveszhet a Tanításuk és az egyediségük. Lelkiségem alapvető sarokkövét jelenti a személyesség. Nélküle semmi sem létezik számomra. Nem tudok hinni egyetlen lényben, eszmében, személyben, hírvivőben sem csakis és kizárólag azért, mert mások hisznek benne, vagy mert mások igyekeznek meggyőzni a velük kapcsolatos élményeik valódiságáról. Nekem egy lelki élmény csak akkor léphet be az életembe, akkor nyerhet legitimitást a világomban, ha az a személyességből fakad, és igazi találkozás előzi meg. Tudom, ez első hallásra szinte teljes mértékben ellene mond mindannak, amelyet általánosságban a hitről gondolunk. Ebben a megközelítésben nem tartom magamat hívő embernek, nincsen ugyanis hitem. Egy darabig volt, aztán életemnek egy pontján búcsút vett tőlem, helyesebben nagylelkűen és alázattal engedte, hogy helyét átvegye egy nálánál sokkalta nagyszerűbb és fényesebb élmény, nevezetesen a személyes tapasztalás. Hasonló tapasztalatokat fedezhetünk fel Keresztelő János és Jézus kapcsolatában, amikor János szájából elhangzik a jelentőségteljes mondat: „Neki növekednie kell, nekem pedig csökkennem”. János a hit, Jézus a személyes tapasztalás. A hit készíti elő a tapasztalást, azonban amikor az Idő eljön, már helytelen dolog lenne tovább zavarkolódnia. Fel kell ismernie, hogy bár szerepe és munkássága hasznos és felbecsülhetetlen értékkel bírt, egy ponton azonban búcsúznia kell, mert hiszen az élet nem róla, hanem a tapasztalásról szól. Jánossal merülünk alá a mélybe, ahol viszont Jézussal találkozunk, és Vele támadunk fel a hullámok közül.

Biztosan hallottad már, mi volt a válasza a huszadik század gnosztikus apostolának, Carl Gustav Jung svájci pszichiáternek, amikor arról kérdezték, hogy hisz-e Istenben. Ő maga így felelt: „Nem, nem hiszek Istenben... TUDOM, hogy létezik”. Nos, valahogyan így állok én is ezekhez a dolgokhoz. Számomra az egyházak és egyéb földi szervezetek, közösségek a valláshoz tartoznak, a dogmák a hithez, az élmények viszont a Bizonyossághoz. A Gnózis szó jelentése: Tudás. Nem tanulható, vagy emberi törekvések árán elnyerhető tudás, hanem a Lélek Tudása. Nem szereshető, nem sajátítható ki, és nem is adható át mechanikusan, egyetlen beavatással sem. Én is vallom persze, hogy az igazi Beavatás, főként ha tanítással, személyes példával és rituáléval jár együtt, képes lehet rámutatni az Útra, illetve igazán jelentős Kapukat megnyitni, azonban egyes egyedül a személyen múlik, hogy képes-e átlépni ezeken a Kapukon és haladni az Úton, és még ennél is fontosabb kérdés, hogy akar-e? A Gnózisnak ugyanis éppen abban rejlik a szépsége, hogy nem annak adja oda magát, aki a legerőszakosabban küzd érte, vagy aki a legnagyobb vehemenciával harcol a különféle beavatásokért és címekért.

Tudatosan és teljes direktséggel teszek különbséget kis- és nagybetű között, amikor a „beavatás” szót használom, illetve ebben a kérdésben igyekszem kimondottan nagy körültekintéssel és alaposággal eljárni. Ez a két tulajdonság ugyanis nem tartozik kimondottan az erényeim közé. Mainapság azonban, amikor különféle misztikus beavatások tucatjait kínálják az elővigyázatlan embereknek, fontos meghatározunk néhány egészen alapvető kitélt ezzel kapcsolatban. Elsőként viszont fontosnak tartom megjegyezni, hogy a következőkben, mint ezen az oldalon mindig, csupán személyes, az eddigiék során bejárt életutam korlátozott

mértékű tapasztalataiból táplálkozó gondolataim kerülnek megosztásra, amelyek még véletlenül sem tekinthetőek általános érvényű igazságnak, dogmának meg aztán pláne nem.

Első ízben ki kell kötnöm, hogy véleményem szerint az Igaz Beavatás munkás és szenvedésekkel teli folyamat, nem pedig egyszeri gesztus eredménye. Végtelenen elhibázottnak tartok minden olyan tradíciót, ahol a beavatásokat egy egyszeri és egyszerű gesztus, vagy szertartás során átadható történésnek tekintik. A Beavatás folyamat, nem pedig egyszeri történés. Persze, történések láncolatából áll, azonban az egyes történések között fennálló űrt nehéz, sokszor fájdalmas, szenvedésekkel és lemondásokkal teli, néha súlyos belső önmeghasonlások és átalakulások által övezett lelki történések töltik ki. Út, amelyet végig kell járni. Út, amely nem mindig kellemes. Persze, a rituális cselekedet, avatás, szentelés, tanátadás rendkívül fontos része ennek az Útnak, főként avégett, mert a Láthatatlannal a szimbólumok és szertartások nyelvén kommunikálunk. A szertartás véleményem szerint magasztos és konszekrált keretet ad a történéseknek azáltal, hogy magasabb tudati szintre emeli az Út egy adott állomását, és az Égiek áldása által segíti a haladást, az új feladatokat. Másfelől azonban eleve problematikusnak ítélem meg, ha egy tradíció a beavatást pusztán az egyes szertartások megfelelőképpen való elvégzéséhez köti. Miért is vallom ezt, kérdezhetséd? Nos, azon okból kifolyólag, mert így végtelenen és katasztrófális következményeket maga után vonva, menthetetlenül hozzáköti a beavatás érvényességét egy olyan személyhez, aki ezt a szertartást el tudja végezni. Persze, emberek vagyunk. Egymástól tanulunk, és egymás által haladhatunk az Úton. Egymás által (is) nyerhetünk fokról fokra Beavatást egy adott Tradícióba, azonban éppen a Beavatás Szentsége veszik el

akkor, ha teljes mértékben emberi kézbe helyezett gesztusként értelmezzük.

Ilyen esetekben könnyen válhat az emberi egó martalékvá azáltal, hogy az adományozó a saját képére formálja a beavatást, illetőleg önmagát nélkülözhetetlen és kikerülhetetlen részévé, netalántán magává a Forrássá kívánja tenni. Róluk beszél Jézus, amikor azokról az előjárókról szól, akik a Mennyek Országának Kulcsait kapták meg az Istentől, azonban ahelyett, hogy másokat beengedtek (beavattak volna az Isteni Titkokba) volna, helyette inkább elrejtették azokat maguknak, így végül ők sem mentek be és másokat sem engedtek be.

Sajnálatos módon nagyon sokszor tapasztaltam, sőt majdhogynem ezt látom általánosságnak (a legnagyobb tisztelem, megbecsülésem és szeretetem a kivételek felé), hogy az egyes vallási előjárók inkább saját magukat is megfosztják az Isteni Világ teljesebb megismerésétől annak érdekében, hogy a saját hatalmuk, nélkülözhetlenségük és befolyásuk fenntartása céljából mások elöl is elzárhassák ezeket a Titkokat. A Titok azonban, mint ahogyan az sokak számára ismert jelenség lehet, végső soron önálló életet él és amennyiben nem tud eljutni a vallásos előjáróság intézménye által a saját Választottaihoz, több-kevesebb idő elteltével mindig megtalálja a maga sajátos Útját és Eszközeit. Nem egy olyan, egyébként egészen kiváló, a Jézusi Lelkület legmagasabb szintjeit elérni képessé vált személlyel találkoztam már, akik a Titkokba való Igaz Beavatásra csak különféle kerülőutak közbeiktetésével juthattak el, éppenséggel pontosan amiatt, mert a hagyományos egyházak, vallási intézmények és struktúrák élén álló személyek kezdetben

megtagadták tőlük a segítségüket, azaz inkább önmagukat is kizárták a Mennyei Templomból, mintsem hogy magukkal együtt másokat is beengedjenek. Egyedüli élvezőivé akartak válni, és a saját egójuk táplálékává akarták tenni a Gnóvizist. Ironikus módon azonban minél jobban össze akarták szorítani a markukat Körülötte, annál buzgóbban pergett ki és szökött el az ujjai közül. A Gnóvizisnak ugyanis saját Választottai vannak. Ezek szerencsés módon akár egybe is eshetnek azokkal, akiknek a vallásos intézmény maga is megadná a lehetőséget a Tanításra és az Igaz Beavatás gyakorlására, azonban a vallásos intézmények nagyon ritkán működnek a Mindenség óhaja szerint, helyette inkább az emberi versengés, hatalomgyakorlás, a tömegek feletti kontroll és egy egészen sajátos dominanciaharcból táplálkozó intrika táptalajává váltak.

Létezik egy talán mindenki által ismert saga, amelyben különleges módon mutatkozik meg mindaz, ami a Gnóvizis áthagyományozásának (véleményem szerint legalábbis) alkalmas és természetes útja lenne a spirituális evolúció előmozdítása érdekében. A STAR WARS történetekre gondolok itt, és most főként nem a mozifilmek formájában eddig megjelent epizódokat, hanem inkább az úgynevezett „nem kanonikus” forrásokat hívnám segítségül. A Jedi lovagokat mindenki ismeri, a fanatikusabb rajongók pedig biztosan fel tudnának sorolni legalább öt-hat ismerős arcot a Jedi Rendből, azonban rajtuk kívül létezik egy másik Oldal is, amelyben a mester-tanítvány viszonyrendszer a maga rendkívül tiszta, misztikus teljességében nyilvánul meg. Az Erő sötét oldalának tanulmányozói, a Sith Rend tagjai között létezik egy szabály, A Kettő Törvénye, amely a tradíció képviselőinek lélekszámát mindösszesen két főben maximalizálja. Egyikük,

aki birtokolja a Tudást, a másik pedig, aki sóvárogva vágyik és kutat utána (Darth Bane után szabadon). Egy mester, aki rendelkezik az Isteni Titkokba való lehető legmagasabb szintű beavatottsággal, és egy tanítvány, aki folyamatosan avatódik be általa ezekbe a misztériumokba.

Mielőtt általános felhördülést váltana ki a felvetésem, előrebocsátanám, hogy a Sith Rend működésével kapcsolatos jelen fejtegetésem nem tér ki az irányzat értékrendjének és morális üzenetének ismertetésére, minősítésére, vagy bírálatára. Jelenleg csupán az a célunk, hogy az általuk működtetett spirituális pedagógia lényegét megértsük. A mester úgy okítja, képezi és avatja be fokról fokra a tanítványát, hogy állandó jelleggel ébren tartva lelkesedését, elszántságát és feladattudatát, apró lépésekben vázol fel előtte egy-egy elérendő célt, egy újabb képesség kibontakoztatásának lehetőségét, azaz egy újabb, megoldásra váró feladatot. Mindez tökéletesen megfelel annak a pszichológiai módszernek, amelyet Lev Vigotszkij dolgozott ki, és amelyet a „Legközelebbi Fejlődési Zóna” elméletként ismerünk. Vigotszkij szerint a nevelés lényege, hogy mindig olyan célokat kell állítani a tanuló elé, amelyek meghaladják ugyan addigi tudását és képességeit, viszont némi erőfeszítéssel és külső segítséggel elérhetőek. A kulcs ebben a tekintetben az optimális kihíváson van, hiszen amennyiben egy cél túlságosan is könnyen elérhető, nem rejti magában a saját határok meghaladásának élményét, e nélkül pedig a fejlődés és növekedés lehetőségétől is megfosztja a tanulót. A másik véglet azonban, amikor a cél túlságosan is magasan van, így az eléréséhez szükséges képességek meglétének hiányában a tanítvány nem képes elérni azt, a kudarcélmény pedig önvádat, alkalmatlanságérzetet és büntudatot generál, ez pedig hosszú

távon menthetetlenül maga után vonja a célok elérése iránt táplált motivációk lanyhulását, majd később akár teljes elvesztését is. Vigotszkij, és egyszersmind a Sith mesterek módszere azonban, középutas megoldásként egyaránt alkalmas az állandóan megújuló kihívások biztosítására, az erőfeszítéseken keresztül a saját határok és lehetőségek folyamatos meghaladására, az elért sikerek által pedig folyamatosan ébren tartja a motivációt.

A Sith mester folyamatosan csepegteti a Gnóvizist a tanítványa elé. Folyamatos lelki tréning elé állítva arra készíti, hogy minduntalan meghaladja önmagát, új felismerésekre és tapasztalatokra találjon, az elért sikerek hatására pedig egyre magabiztosabbá váljon a tudásában, és ami még talán ennél is sokkalta fontosabb, egyenesen vágyja az újabb kihívásokat. Ezzel együtt azonban mindig egyértelműen közvetíti, hogy léteznek még olyan, feltérképezésre, megszerzésre és megtapasztalásra váró titkok, amelyek jelenleg még nem érhetőek el, ezzel szórva folyamatosan tűzifát a kíváncsiság, elszántság és sóvárgás máglyájára. Ebben a környezetben pedig olyasfajta szellemi-spirituális alkímia nyilvánul meg a tanítvány számára, amely fokozatosan vezeti be őt a Végtelenség Titkaiba. Minden egyes állomás elérése büszkeséggel tölti el, a következő szint új távlata pedig óriási lehetőségeket rejt magában, amelyekre a tanítvány sóvárogva vár. Nem tudni azonban, hogy mi lesz a következő fokozat, vagy lesz-e ilyen egyáltalán, hiszen az aktuálisan elérendő cél mindig csupán egy lépéssel előzi meg az azt megelőzőt. Olvassátok el James Luceno „Darth Plagueis” című nagyszerű könyvét, abban csodálatos módon mutatkozik meg ez a pedagógia.

A Sith Tradícióban a tanítványi láncolat teljességének átadása egészen sajátos formában valósul meg, amely bár a szavak szintjén megragadva kegyetlenségnek tűnhet, a szimbólumok világába merülve mégis igazán mélységes jelentéstartalommal töltődik fel. Amennyiben a Sith tanítvány elérkezettnek látja az időt önmaga számára, párviadalra hívja ki mesterét, amelynek során kettejük élet-halál harca dönt a tradíció további sorsáról. Amennyiben a mester bizonyul erősebbnek, úgy nyilvánvalóvá válik számára, hogy az általa alkalmazott tanítási, nevelési elvek valahol hiányt szenvedtek, és a tanítvány nem volt képes elsajátítani a megfelelő Tudást, amely a tradíció maradéktalan átörökléséhez feltétlenül szükséges. Ekkor még lehetősége nyílik arra, hogy újra kezdve a tanítás feladatát, egy másik tanítvánnyal esetleg képes legyen még életében kijavítani a hibát, ellenkező esetben csupán abban bízhat, hogy az általa hátrahagyott tanítás évtizedek, esetleg évszázadok múltán megtalál valakit. Abban az esetben, ha a tanítvány bizonyul erősebbnek a mesterénél és képes fölébe kerekedni, az elpusztításával magához veheti a mester köpönyegét és saját tanítványt választhat magának. Ez a látszólag embertelen és kegyetlen eljárásrend azonban rendelkezik egy igazán csábító lehetőséggel, mégpedig azzal, hogy általa biztosított a Tudás egyre magasabb szinten való átadása. Egy mester számára akkor ér célba a tanítás, ha a tanítványa képes lesz meghaladni, legyőzni, és így elpusztítani őt, tehát spirituális és lelki szinten vizsgálva előbb saját maga, majd mások mesterévé válni. Amennyiben nem e szerint a rendszer szerint működne a Spirituális Evolúció, idővel megtörténne a tradíció hanyatlása és a korábban megőrzött Tudás fokozatos elhalványulása.

Így tehát a tanítvány részéről a lehető legmagasabb fokú elköteleződés, szorgalom és odaszentelődés, a mester számára pedig a Gnózisnak való teljes önfeláldozás szükséges ahhoz, hogy az áthagyományozás vonala fennmaradjon. Amennyiben ugyanis a tanítvány nem bizonyul méltónak a mester címére, voltaképpen a megsemmisülés lesz az osztályrésze, amely lényegében a spirituális világban is így működik. Mesterünk ugyanis nem marad mindig velünk, és amennyiben idővel nem válunk képessé a saját magunk mesterévé válni, könnyedén találhatjuk magunkat abban a helyzetben, hogy mesterről mesterre vándorlunk, és végül sohasem válunk képessé az elért Tudás magabiztos használatára, áthagyományozására.

Abban az esetben viszont, ha a mester részéről hiányzik a Gnózisnak való teljes odarendelődés, könnyedén válhat egoisztikus vágyak és szándékok martalékává a Hagyomány. Egy féltékeny, irigy, kapzsi és a saját hatalmi pozícióját féltő mester óhatatlanul is elkezd visszatartani a tanítvány elől olyan kincseket, amelyek bizonyos ponton túl a fejlődését szolgálnák, ezáltal bezárja a kapukat a személyes fejlődés és végül a mester meghaladásának lehetősége előtt. Ha a mester-tanítvány között fennálló szentséges viszonyt eltorzítja és arra használja fel, hogy a maga számára örökös követőket, vagy szolgálókat, esetleg csodálókat szerezzen, akkor voltaképpen csakis azt érheti el, hogy halálával a tradíció olyanok kezére jut, akik éppen az ő saját fukarsága és irigysége miatt nem juthattak el a szükséges magasságokba. Ugyanez lett végül a nagy Darth Plagueis végzete is, aki az örök élet, és ezzel együtt a mesteri cím örökös megtartásának vágyától hajtva lényegileg akadályozta tanítványa képződését, megtagadva ezzel a Spirituális Evolúció működésének alapvető törvényszerűségeit. Végeredményben azonban minden igyekezete ellenére sem volt

képes késleltetni tanítványa előrehaladásának folyamatát, aki végül is saját erejéből, az ő közreműködésének hiányában is képessé vált meghaladni őt, mert a Gnózisnak megvannak a maga saját választottjai. „Mindenkit képes volt megmenteni, kivéve önmagát”, hallatszhatnak ezen a ponton a fülünkbe Darth Sidious már-már szállóigévé vált szavai.

A jelenlegi vallási rendszerek véleményem szerint ott követik el a lehető legnagyobb hibát, hogy a legtöbbjük esetében, bár a Gnózis átadását kísérő külső rituálék viszonylag tisztán fennmaradtak és jól tetten érhetőek, a mögöttük álló misztikus tudás szinte teljes mértékben elveszett. A keresztény egyházak szemináriumaiiban intézményesített keretek között, mondhatni tömegképzésben történik a papok felkészítése, amely főként akadémikus, teológiai ismeretanyag átadásával valósul meg, kevés kivételtől eltekintve azonban szinte egyáltalán nem biztosítják a teret a személyes élmények számára. Nem szeretnék félreértéseket okozni, ugyanis a teológia bizonyos területei, például a karmelita misztika kimondottan szépek tudnak lenni, azonban a legtöbb esetben lényegében azt tanulják meg a papjelöltek, hogy mások, és itt éppen ezen van a hangsúly, mások hogyan vélekednek az Istenről.

Az, hogy a papjelöltek eljutnak-e végül a formális szentelésig, amely voltaképpen mainapság már csupán egy, a beavatást kísérő külső rítus, sok esetben a lényegi Beavatás hiányában, lényegében teljes mértékben attól függ, hogy megfelelnek-e az egyház rájuk vonatkozó elvárásainak, nem pedig attól, hogy ők maguk a lelki haladás lépcsőfokainak melyik szintjén állnak. Mint ahogyan korábban már ismertettem, az én nézőpontom szerint a Beavatás a maga

valójában egy lélektől-lélekig történő folyamat, amely a rítusok megszentelt terében történik meg mester és tanítvány között, ám mégis főként a tanítvány saját lelkében. Az egyházi gyakorlat azonban sok esetben teljes mértékben nélkülözi a Beavatásnak ezen archaikus aspektusát. Megtartotta a rítust, mint csontvázát a misztikumnak, amelynek elvégzését jelentős hibát elkövetve sok esetben emberi privilégiumokhoz és jogosítványokhoz kötik.

Én is elismerem a különféle láncolatok jelentőségét. Az Apostoli Folytonosságot, amelyből a keresztény egyházak nyerik legitimitásuk alapját, a buddhista tanítványi láncolatokat, a szúfi Silsilát, azonban kategorikusan nem mondom azokra az ágazatokra, ahol mindezek mögül hiányzik a valódi, személyes tapasztalatokon alapuló tanátadás. Olyan intézmények gyakorlataira gondolok, ahol „mesterré” válni lényegében lehetséges egy egyszerű szertartás elvégzése által is, amely esetében az intézményi politika dönti el, hogy ki juthat hozzá, és ki az, aki nem. Tudvalevő azonban, hogy a hatalomhoz vezető út bejárásához és a hatalomba való felkapaszkodáshoz merőben más, eltérő személyiségvonalak szükségeltetnek, mint a hatalom bölcs, építő, körültekintő és mindenki számára gyümölcsöző és áldásokban gazdag gyakorlásához. Világunkban hatalmat szerezni voltaképpen hasonló egy versenyfutáshoz, amelyet az nyerhet meg, aki a szükséges ambíciók és vezetői, szervezői képességek megléte mellett bizonyos esetekben nem riad vissza az önérvényesítés erőszakosabb formáitól, illetve szükség esetén a vetélytársak elnyomásától, esetenként eltávolításától sem.

A probléma azonban azon ponton veszi kezdetét, hogy azok a képességek, amelyek a materiális világ, és a keretein belül működő intézmények farkastörvényei szerint szükségeltetnek a hatalom megszerzéséhez és hosszú távon való megtartásához, voltaképpen teljesen alkalmatlanok annak lelki-spirituális szintű, méltó és építő módon való gyakorlásához. Ahhoz ugyanis, hogy valaki tanítóként, mesterként és lelki kísérőként képes legyen funkcionálni, már sokkalta inkább olyan képességek szükségeltetnek, mint a megértés, szeretet, tisztelet, önfeláldozás, önzetlenség, egoisztikus motivációktól való mentesség és természetesen a Gnózis beható és elmélyült ismerete. Itt azonban menthetetlenül szembesülünk a lehető legnagyobb ellentmondással, ami aztán készenk bizonyul arra, hogy a legtöbb, szervezet-szerűen működő vallási struktúra működését megmérgezze.

Az Igazi Gnózis megismerése ugyanis a legtöbb embernél együtt jár (más, egyébként érdekes kérdés, hogy léteznek-e Gnózisra jutott állatok, vagy egyéb élőlények is) a személyiség teljes és visszafordíthatatlan átalakulásával, amelynek során éppen azok a hamis egóhoz kötődő személyiségvonások és tulajdonságok épülnek le, amelyek a materiális világban tárgyiasuló hatalom megszerzéséhez és megtartásához amúgy elengedhetetlenek lennének. Ezzel párhuzamban pedig a Gnózis olyan vonásokat és tulajdonságokat épít fel, amelyek főként a belső elmélyülést, az önérdektől mentes, és a világ dolgaihoz való kontemplatívabb viszonyulást mozdítják elő. Egy valóban a Gnózisért élő személy lényegében egyre inkább függetlenné válik az alsóbb természethez köthető anyagi érdekektől és lassacskán, fokozatosan kezdi elveszíteni érdeklődését a világ apró-cseprő,

illuzórikus dolgai iránt, így a rivalizálás, hatalomszerzés és megtartás, intrika és dominanciaharcok is egyre idegenebbek lesznek számára. Ezzel persze nem azt mondom, hogy teljes apátiába és naivításba csúszik át, hanem inkább valamiféle sztoikus nyugalom szállja meg lelkét. Tudatára ébred annak, hogy idegen, átutazó ezen a világon, idejét és energiáját pedig az Isteni Dolgoknak való odaszentelődés kezdi egyre inkább lekötöni. Egy, a Gnózisnak élő személy voltaképpen túlságosan elfoglalt a Láthatatlan Világ dolgaival ahhoz, hogy maradjon ideje és energiája a hatalmi harcokhoz. Ezzel azonban menthetetlenül elesik attól, hogy a vallásos intézmény keretein belül valamiféle befolyást, vagy jelentőséget szerezzen, átadva helyét azoknak, akiket lélekfejlődésük jelen szakaszában még a materiális és intellektuális javak megszerzésére, illetve a mások felett gyakorolt befolyás és kontroll gyakorlására irányuló vágy köt le, avagy ami még ennél is rosszabb, egyenesen ural.

A Rózsakeresztes Tradícióban létezik egy fogalom, amelyre legtöbbször az „Arany Rózsakereszt” eszményeként hivatkoznak. Az „Arany Rózsakereszt” nem cím, nem is fokozat, és még véletlenül sem szabad spirituális titulusként gondolni, vagy hivatkozni rá. Ez sokkal inkább egyfajta életállapot, tudatossági szint, vagy életszentség, de hivatkozhatunk rá talán az „Élő Gnózis” jelzővel is. A Tradíció leírása szerint kiharcolni, különféle hatalmi csatározások és dominanciaháborúk során zsákmányolni nem lehet, de még csak fizikális, vagy intellektuális erőfeszítésekkel elérni, vagy kiérdemelni sem. Ehhez eljutni voltaképpen a Gnózis rejtekben való működése által lehetséges, amikor a személy teljes mértékben átadja magát a Végtelennek, és engedi, hogy Ő, vagy AZ vigye végbe benne az alkímiai átalakítást. Az „Arany Rózsakereszt” állapotának szépsége és magasztossága

pontosan abban rejlik, hogy a leírások szerint a személy legtöbbször a tudatában sincsen annak, hogy eljutott erre az állapotra, hiszen a Gnózis éppen olyan lelki irányba vezeti Őt, ahol már nincsen sem jelentősége, sem pedig értelme, vagy értéke az ilyesfajta emberi nevezéktannak. Paradox dolognak tűnhet, de valójában az „Arany Rózsakereszt” állapotára eljutott személy sohasem jelentené ki magáról ezt, hiszen a Végtelenség Mélységeinek megismerése során a személy voltaképpen csakis egyetlen dologra döbbenhet rá, mégpedig arra, hogy Ő maga mennyire senki és semmi a Fényhez képest.

Mindebből számunkra nagy vonalakban annyi a lényeges, hogy egy valóban Gnózisra jutott személyből a benne végbemenő spirituális alkímiai folyamatok hatására teljes mértékben kivesztek már azok a személyiségvonások, tulajdonságok, motívumok és vágyak, törekvések és szándékok, amelyek az alapvetően anyagias természetű törtetésre, érvényesülésre, a mások feletti hatalom és kontroll gyakorlására irányulnak. Egy Gnózisra jutott személy alapvetően tudatára ébred az anyagi világ, így benne a hatalom természetének fonákságaira. Egy ponton rádöbben, hogy semmi sem tart örökké, és minél nagyobb mértékű anyagi kincseket és befolyást halmoz össze valaki, annál nagyobb lesz a vesztesége, amikor ezek az élet egy pontján menthetetlenül eltávolíttatnak tőle. Merthogy ilyen a világnak a természete. A lehető legmagasabbról lehet a lehető legnagyobbat esve alázuhanni, és minél nagyobb a hatalom, annál nagyobb az elvesztésétől való félelem, amely növeli a megtartására irányuló vágyat. Ez pedig féltékenységet, irigységet, kapzsiságot, arroganciát, felfuvalkodottságot és önhihtséget szül, ezek a tulajdonságok pedig természetükből fakadóan zárják be a kapukat a Gnózis Fényének beáramlása elől.

Tehát amikor a Gnózis áthagyományozásának Útját és Módját keressük, nagyon gyakran csalódnunk kell az intézményesített vallási rendszerekben, illetve azokban, akik ezekben a rendszerekben anyagi-szellemi-spirituális hatalmat gyakorolnak. Mivel ugyanis ezek a rendszerek főként az anyagi világ szabályai szerint szerveződnek, belső struktúrájukat és hierarchikus rendjüket a legtöbb esetben az anyagi világ materiális farkastörvényei határozzák meg. Azok azonban, akik képesek ezek között a keretek között főhatalmat szerezni, a legtöbb esetben olyan tulajdonságaik és személyiségvonásaik segítségével tudják ezt elérni, amelyek csupán nagyon ritkán állnak összhangban a Gnózis elérésére alkalmassá és nyitottá tevő szemlélet- és viszonyulásmóddal. Nem véletlen például a keleti orthodox keresztény egyházaknak azon gyakorlata, hogy amennyiben tetten érhetővé válik az egyházi főhatalom elanyagiasodása, nem lesznek restek felkeresni a lehető legeldugottabb remetekolostort, kiválasztani a fellelhető legszentebb remetét, lehet akár teljes mértékben írástudatlan, az akadémikus teológiában teljességgel képzetlen a személy, mégis megragadják és elviszik főpappak, hogy Életszentségének Fényével gyűjtson Új Lángot a világiasság keresztjein szenvedő egyházaknak. Sajnálatos módon azonban a legtöbb vallási közösségből immáron teljes mértékben kiveszett ez a gyakorlat, és az elöljáróság intézményének működése teljes mértékben a szabad hatalmi harcoknak van alávetve, a Gnózist valóban megosztani tudó személyek pedig természetükből fakadóan kiszorulnak ezekből a harcokból, vagy legalábbis menthetetlenül vereséget szenvednek a „mindig az erősebb kutya...” elvének köszönhetően.

Amennyiben valaki tehát lelki tanítómester keresésére adja a fejét, óhatatlanul fel kell készülnie rá, hogy sokszor egészen a Poklok legmélyére kell utána mennie. Azok ugyanis, akik mainapság mesternek vallják magukat, nagyon sok esetben nem mentesek még kellőképpen az anyagi világhoz köthető egoisztikus vágyaktól és törekvésektől. Ahhoz ugyanis, hogy valaki önhatalmúan a mesteri cím felvétele mellett döntsön, vagy valamiféle hihetetlenül nagy bizonyosság szükségeltetik, amelyhez egyedül a Gnózis által lehet eljutni, vagy pedig ennek hiányában főként személyes birtoklásvágyból, arroganciából és büszkeségből fakad, amely tulajdonságok azonban sziréna módjára kergetik távol a személytől a szerényen és halkán kopogtató Tudást. A másik helyzetben, amikor a személy rendszerint valamilyen vallási szervezet, közösség, vagy egyház körein belül kapja meg a mesteri címet, sok esetben nem lehetünk képesek kizárni a belső intrikákat és hatalmi harcokat. Persze, talán nem hangsúlyoztam eléggé, hogy bizonyára akadnak szép számmal kivételek. Én csupán a veszélyekre és az általánosan tapasztalható jelenségekre hívom fel a figyelmet. Jómagam még egyetlen tradícióban sem tapasztaltam meg a spirituális mester archetípusának olyan magas és tiszta szinten megfelelő mesterek jelenlétét, akik valóban képesek a lehető legtisztább fényű Gnózis megosztására. Ehhez ugyanis szervezeti szinten is hihetetlenül magas lelki Fényben álló rendszer szükséges, amelyből, valljuk meg őszintén, meglehetősen kevés, vagy talán egyetlenegy sem létezik.

A divat-ezotéria világában viszonylag könnyű mesteri címhez jutni, sőt egymás után, avagy éppen egymással párhuzamosan, de akár még egyszerre is akár többhez is. Sajnos, megannyi esetben jó pénzért. Ilyen esetekben azonban

könnyen kialakulhat egyfajta negatív iránya a Spirituális Evolúciónak, amely megtörtént nem egyszer az egyes irányzatok történelme folyamán. Ilyenkor az anyagiasságtól és személyes ego-törekvésektől megfertőzött mesterek saját hatalmuk megtartása érdekében egyre silányabb minőségű tudásanyagot adnak közre, és olyan tanítványaiknak hajlanak továbbadni a mesteri címet, akikről biztosan tudják, hogy később nem fogják megzavarni a köreiket, vagy elszipkázni a saját tanítványi, esetleg vevőkörüket. Ez azonban nem spiritualitás, és még véletlenül sem Gnózis, hanem ezt leginkább üzletnek hívhatjuk. Az igazi Gnózis egyes egyedül olyan mesterek tanítása nyomán érhető el, akik az életüket teljes összhangban élik ezzel a Végtelen Tudással, élethivatásuk pedig a „Legyen Nekem a Te Igéd Szerint” mondatban foglalható össze leginkább. Létük egy ponton túl már mentes az egyéni törekvésektől, egoisztikus vágyaktól és az önérdektől, és még véletlenül sem vetemednének arra, hogy a Gnózisnak való teljes önátadás helyett önmaguk szolgálatába akarnák állítani a Gnózist. A Gnózis ugyanis nem szolgál, mint ahogyan Ő sem követel magának szolgálkat. Egyszerűen és önzetlenül felkínálja Magát, és annak adja át Kincseit, aki alázattal, türelemmel, és ami a legfontosabb, teljes önzetlenséggel, önátadással és ráhagyatkozással viseltetik feléje, akárcsak a Szerelemben. A hamis szívűek elől azonban menthetetlenül bezárja Kapuit.

Ilyen mesterből azonban meglehetősen kevés mászkál az emberek világában. Egyfelől azért, mert már pusztán számszerűen is kevés van belőlük, másfelől pedig azért, mert alapvetően nem keresik az emberek társaságát és figyelmét. Mindezekon kívül van itt még egy másik szempont is, nevezetesen hogy sokan közülük még csupán nem is tudják

magukról, hogy mesterek. A legtöbben túlságosan is alázatosak és szerények ahhoz, hogy a tanítás feladatát magukra vállalják, és a Gnózis Végtelen Fényében állva nem is gondolkodhatnának másképpen magukról. Esetleg lelki barátságot vállalnak Veled, kísérőidül szegülnek, segítenek Utadon, de a legtöbben sohasem fogják önmagukat a mesterednek nevezni, és ez jól van így. A Gnózis ugyanis rejtékutakon közlekedik, és az igazi mesterek lelkei kedvelik az álruhákat. Néha koldusnak, néha tökkelütöttnek, néha fura szerzeteknek öltöznek, de ne hagyj, hogy becsapjon a látszat. Valószínűleg számos, önmagát mesternek nevező személyt kell végigjárnod, ideértve sajnos az ál-mestereket és a köpönyegforgató csalókat is, mielőtt még ráakadnál az Igazira... akárcsak a Szerelemben.

A Szakramentális Gnózis lelkiségéről

Ha a testi szemeinkhez hasonlóan lelki értelemben is nyitva tartott szemekkel járunk, előbb, vagy utóbb mindannyian ráébredhetünk arra, hogy az egész Világmindenség a Szentséggel teljes, amennyiben magában hordozza az Isteninek egy aprócska, ámde minden képzeletet felülmúlóan értékes, minden földi fényforrást meghaladó Fényességet árasztó Szikráját. Ezt a tiszta, szent és felülmúlhatatlan fényességű forrást nevezi a gnóziskeresők hagyománya Isteni Szikrának, vagy Fénymagnak, azonban ebben a kérdéskörben nem szeretnék teológiai fejtegetésekbe bocsátkozni, egyfelől azért nem, mert nem vagyok képzett teológus, és ismereteim az egyes gnosztikus irányzatok és iskolák megközelítésmódjait illetően nem elég erőteljesen alaposak ahhoz, hogy megnyilatkozásaimat ennek a kérdéskörnek kapcsán kellőképp hitelesnek, megalapozottnak és megbízhatónak érezhessem.

Ennek hiányában mindösszesen arra alapozhatok, amit a magam lelki utazásai során megtapasztalhattam, azonban minden erőmmel és öntudatommal tartózkodom attól, hogy ezeket a tapasztalatokat és élményeket "ex cathedra" kinyilatkoztatásokként értelmezzem. A Gnózis ugyanis nem a látható világ dolgainak nyelvén kommunikál, hanem egy ennél sokkalta archaikusabb és autentikusabb közlési módot választván, jelesül a szimbólumok nyelvén szól azokhoz, akik erre a fajta közlésmódra fogékonyak mutatkoznak. A szimbólum azonban, mint tudjuk, sokkalta több és teljesebb értelemmel bír, mint a konkrét kép és célszerű úgy elképzelni, mint olyasvalamit, ami képi módon ugyan, ám mégsem pusztán

a képre korlátozhatóan hivatott felfedni valamit a Felfoghatatlanból.

Ennek ismeretében fontos látnunk, hogy a szimbólum, bár a maga részéről a Gnózisra utal, mégsem teljes leképeződése annak. Ezt a kijelentést a legegyszerűbb és legközvetlenebb módon a Nap és napfény példáján keresztül lehetne magyarázni, azonban ebben az esetben ugyancsak szükséges megjegyezni, hogy a példa, bár nálánál jobb jelenleg nem áll a rendelkezésemre, a Mindenség Titkaihoz képest csupán csak tragikus mértékben korlátozott módon képes felfedni és láttatni valamieskét a Lényegből. Tegyük csak fel egy pillanat erejéig, hogy a Világegyetem egyedüli fényforrása a Nap, mint a mi egünkön látható és a mi Földünket is életben tartó égitest. A Napból kiindulván az éltető energia fénysugarak formájában éri el a Földet, akárcsak az Isteni Ige (Logos) és Bölcsesség (Sophia) a gnóziskeresők nyelvén a Végtelenség emanációiként az alsóbb világokat. Amint szétnézünk a földkerekségen, ezernyi élő és élettelen dolog tesz tanúvallomást a fényről. Süt a Nap... mondjuk sokszor... világos van. A növények a fény segítségével állítják elő a levegőt, tehát végső soron a levegő, amit mi magunk is belélegzünk, ugyancsak a fényről és rajta keresztül a Napról tesz tanúságot. A Nap körül kering a Föld is, így az évszakok és napszakok váltakozásai szintén a Nap működésével kapcsolatban látnak el bennünket ismeretekkel. Napfény nélkül nem létezne az élet, így lényegében kijelenthető, hogy minden élőlény léte végső soron mind-mind a Nap létét igazolja. Azonban annak ellenére, hogy ilyenformán minden dologban a Nap fénye tükröződik vissza, és így mindegyikük önmagában hordozza egy bizonyos lényegét a Napnak, mégsem mondhatjuk ki egyikőjükről sem, hogy maga lenne a Nap, mint

ahogyan nem vonatkoztathatjuk a különféle tárgyak természetének egyes aspektusait egyenesen a Napra.

Tegyük fel például, hogy egy merően hideg, tiszta téli éjszakán a csillagos égre felpillantván megcsodáljuk az ezüstszín öltözetbe burkolózó teliholdat, az ő fényében is a Napnak fényét látjuk visszatükröződni. Mégsem mondhatjuk azonban, hogy Holdunk maga lenne a Nap, de még a Holdnak egyes tulajdonságait sem vonatkoztathatjuk vissza bizonyossággal a Napra. Persze, kétségtelenül akadnak megegyező vonások, hiszen példának okáért mindkettő égitest és mindkettő rendelkezik különféle hatásokkal a Földön lakók mindennapi életére vonatkozóan. Azonban a Hold, jellegét tekintve szilárd égitest, a Nap pedig legjobb tudásunk szerint képlékeny gázokból összeálló planéta, és bár földi szemmel nézve nagyjából hasonló méretben feltűnve látszanak az égen, a Napcsillag tömege gigantikus mértékben haladja meg a Földét, míg a Hold mérete csupán töredéke annak. Ebben a megközelítésben tehát értelmezhetővé válik, hogy miért is nem lehet teljes mértékben egyenlőségjelet tenni a Forrás és annak visszatükröződései közé, illetve a különféle visszatükröződési formák egyéb tulajdonságait sem lehet egyenesen vonatkoztatni a Forrásra, különösen abban a tekintetben nem, hogy tudjuk, sok esetben még az általunk forrásnak tartott valami sem azonos teljes mértékben a Forrással, mint ahogyan mi Napunk sem számít univerzális fényforrásnak, fénye pedig egyenesen eltörpülni látszik az Isteni Világok Fényességéhez képest.

Amennyiben továbbfűzni szándékozunk ezt a példát, könnyedén elkalandozhatunk az egyes vallások, hitrendszerek és filozófiai irányzatok világába, mint ahogyan ezt ezen írás

elkészítésével eredetileg is célul tűztem ki. A korábbi példánál megmaradva tételezzük fel, hogy az egyes vallási rendszerek olyan fénysugarak, amelyek az egyazon Naptól kilépve világosítják meg az emberi szíveket. Tekintve, hogy minden egyes szív egy különálló világot hordoz magában, sok múlik az egyes sugarak különféle tulajdonságain a tekintetben, hogy azok miként képesek utat találni ezekbe a rejtett, egyéni és egyedi, autentikus világokba, és miként képesek hatást gyakorolni rájuk. Vannak olyan világok, amelyek a Naptól távolabbra fekszenek, így nagyobb intenzitású, erőteljesebb fény szükségeltetik ahhoz, hogy bevilágítsa őket. Más világok jobban érzik magukat a sötétben, így a fénynek misztikus módon sötétséggé szükséges változnia ahhoz, hogy utat találhasson ezekbe a világokba. Vannak világok, amelyek eleve tündökölnék, egyeseknek pedig saját fényük van... hozzájuk az Isteni Fény különleges találékonysága szükséges, hogy valamilyen mértékben tovább gazdagíthassa, esetleg színesítse a ragyogásukat.

Akárhogyan is, egyes hitrendszerek képesek beragyogni bizonyos emberek szívét, míg más típusú szívekre egyszerűen nincsen hatásuk. A kereszténység, vagy közelebbről szemlélve a katolikus kereszténység tanításai például csodálatos átalakulásokat, megszentelő kegyelmeket képesek előidézni sok-sok ember lelkében, azonban még véletlenül sem lehetne tőle elvárni, hogy ezt minden szívvel ugyanígy fogja tenni. Nem egyszer lehettünk tanúi a történelem folyamán annak, hogy milyen tragikus következményekkel jár, ha egy vallás megpróbálja átvinni, vagy egyenesen ráerőltetni a Mindenségről vallott, saját értelmezését a másikra. Persze, egyes emberek talán alapvetően jó szándékkal feltételeznék, hogy a másik ember szívesen megismerné azokat a csodálatos

tanításokat, amelyek őket magukat a saját vallásuk nyomán megérintették és átformálták. Lehetséges, hogy ez a feltételezésük valóban megalapozott, és a másik személy szeretettel üdvözli majd hithirdető tevékenységüket, de természetesen előfordulhat ennek az ellenkezője is. Ez utóbbi esetben persze jogosan vetődhet fel a kérdés, hogy vajon felelőssé tehető, vagy vádolható-e a másik, amennyiben a vallásunk üzenete nem találta meg a maga útját a szívébe? Felróható-e, hogy az ő világát nem érte el az adott vallásnak a fénye, avagy esetleg valamilyen másik vallás fénysugarai világítják már be? A megannyi vallásháború, genocídium és holokausz persze szomorú bizonyítékát szolgáltatja annak, hogy az emberek, megítélésük szerint az efféle beavatkozásokra igenis jogot formálhatnak, sőt mi több, egyesek szent kötelességüknek is tekintik, hogy a saját vallásuk fénysugarát azonosítsák magával a Nappal, míg a többi vallás fénysugarára a démoni lidércfény bélyegét süssék. A Gnózis felé vezető Úton tett első lépések egyike azonban éppen az, hogy képesek legyünk különbséget tenni szimbólum és forrás, jelölő és jelölt dolog között, és tartózkodjunk attól, hogy egyiket egy az egyben akarjuk megfeleltetni a másikkal.

Ezzel a meglehetősen terjengősre sikerült bevezetővel nagyrészt annak bemutatása volt a célom, hogy miért is nem szeretnék kardoskodni egyik gnosztikus irányzat, vagy értelmezési iskola mellett sem, és ez a kijelentés maximálisan magában foglalja részemről a saját irányvonalamat is. Csupán szeretném bemutatni, hogy miként értelmezem és élem meg én magam a Gnózist, itt és most. Lehetséges persze, hogy néhány esztendő elteltével arra a döntésre jutok, hogy az egész értelmezésmódomtól megválok és megfogalmazok egy teljesen újat önmagam számára, mint ahogyan az sem lehet teljes

mértékben kizárható részemről, hogy egyszer csatlakozom majd egy már meglévő és működő irányzathoz, valláshoz, vagy egyházhoz. A Gnózis Útján járva ugyanis hozzászóltam már ahhoz, hogy semmi se okozzon számomra túlzott mértékű meglepetést, megbotránkozást pedig pláne nem.

Visszakanyarodván a gondolatmenet eredeti tárgyához, elsősorban arról szeretnék írni, hogy miként értelmezem és élem meg én magam a saját személyes életemben a Szakramentális Gnózist. Alapvetően abból az alapfeltevésből indulok ki, hogy a világegyetemben létező valamennyi dologban ott rejlik a szentség, a megszentelődés lehetősége, elvégre a világon minden magában hordozza az Istenségnek egyik Szikráját. Ezt a Szikrát azonban valamilyen módon fel kell tární, ki kell fejteni és a felszínre szükséges hozni, azaz tudatossá kell tenni önmagunkban. Ez a feltárás, tudatossá tevés és áthagyományozás jelenik meg az Utolsó Vacsora misztériumában, amikor az Isteni Logos szájából a talán mindenki számára ismerősen csengő szavak elhangzanak: "Ez az én Testem... és ez az én Vérem". Nem azt halljuk, hogy "Ettől a perctől kezdődően", vagy azt, hogy "mostantól", hanem éppen azt, hogy "Ez Az". Mindig is Az volt és mindenkor Az marad... csak éppenséggel észre kell vennünk.

Mit is jelent mindez a gnóziskeresők perspektívájából szemlélve? Az Isteni Test és az Isteni Vér, amely misztikus módon átszövi és áthatja az egész Világmindenséget, egy gesztus által láthatóvá válik a mi szemünk előtt is, hiszen az imént felelevenített szavakkal mintegy felhívták rá a figyelmünket, azaz emlékeztettek minket rá. Éppen ebben rejlik tehát a Szakramentális Gnózis lényege: emlékeztet bennünket azokra az alapvető igazságokra, amelyek mindvégig

jelen voltak a szemeink előtt, és feltehetően valaha mindannyiunk számára ismertek voltak, még a kollektív álom előtt. Az egész Világegyetem Isten misztikus Testének alkotója, elvégre minden benne létező magvát az Istenségnek egy Szikrája adja, és az Isteni Vér csörgedezése élteti és szenteli meg. Ez nagyjából megfeleltethető annak a gondolatnak, amely a keresztény misztikában az Atyaisten két karjára, nevezetesen a Fiúra (Logos) és a Szent Lélekre (Sophia) utal. A Logos az Isteni Szó, a Teremtő Erő, a Sophia pedig az Isteni Bölcsesség, a Megszentelő Lélek. A Szó formákat ad és a Teremtésbe helyezi az Isteni Fénymagot, míg a Bölcsesség az Isteni Életerővel szenteli meg minden létező létét. Ez az Isteni Lét van jelen minden élő és élettelen dolgokban, azonban nagyon gyakran túlságosan is mélyre merül el az anyagban ahhoz, hogy hétköznapi eszközökkel feltárható, megtapasztalható és megosztható legyen. A Szakramentális Gnózis viszont éppen erre ad lehetőséget azáltal, hogy a szimbólumok és rítusok nyelvén, az emberi tudatra az érzékszervek bekapcsolása által hatva teremti meg azt a megszentelt, mondhatni módosult tudatállapotot, amelyben az anyagba rejtetten szunnyadó Isteni Minőség felfedi Önmagát.

Ritka és felbecsülhetetlen értékű kincs ez a lehetőség, annál is inkább, mert sok esetben jelentősen megcsonkított formában érhető el a jelenkor embere számára. A különféle egyházak átvették, megtartották és manapság is használják ugyan a rítust, azonban a mögötte rejtőző Ősi Tudás sokszor csupán részlegesen őrződött meg benne, ha ugyan éppen nem veszett ki belőle teljesen. Egy időben naponta vettem részt különféle keresztény egyházak és felekezetek szertartásain, és nagyon sok esetben azt tapasztaltam, hogy a Szentmise, Liturgia, vagy Úrvacsora csupán egyfajta színpadias

cselekményé sorvadt, ahol a liturgiát végző inkább színészként és előadóművészként, semmint az Isteni Fény megosztásának eszközeként volt jelen a szertartás során. Bár az ilyesfajta liturgikus cselekmények az Isteni Jelenlét különleges közbenjárása folytán képesek ugyan a Szentségi Fény közvetítésére, mindez azonban sajnos sokszor marad mégis rejtve a tapasztalni vágyók számára. Mindazok pedig, akik nem csupán megfigyelőként, hanem aktív átélőként és megtapasztalóként szeretnének jelen lenni benne, gyakorta csalódottan távoznak, mivel teljes joggal kizárva érzik magukat a direkt tapasztalás csodájából. A Gnózis pedig, mint ahogyan az eddigiek során látni már alkalmunk nyílhatott, a legtöbb esetben önálló életet él, és az anyagi akadályokon átszállván jut el azokhoz, akik a legjobban szomjaznak Rá, és akik a legőszintébb, legtisztább szívvel hívják és várják. A hatalmasok, illetve a mások felett hatalmaskodni vágyók előtt azonban a maga kérlelhetetlen következetességével zárja be kapuit.

Beszéljünk most, ha már az eddig lapra vetett sorokon keresztül belekóstolhattunk némiképp a témakörbe, a Szentségi Fénymegosztás egyik legcsodálatosabb lehetőségéről, nevezetesen a Gnosztikus Szentmiséről, vagy Eucharisziáról. Amint ezt a szót leírtam, egyszeriben szinte kiabálni kezdett a lelkem azzal az igényével, hogy rögvest megosszam a saját értelmezési keretemet a kérdés kapcsán, elosztatva ezzel a félreértésekre esetlegesen okot szolgáltató lehetőségeket. Számomra ugyanis az Eucharisztia egyetemes gesztus, amely a Világban és a Világért aláhulló Isteni Ige születését, az anyagban való keresztútját, az illúziók keresztjén való halálát és az Isteni Létezésnek való feltámadását jelképezi, és misztikus módon ugyanez igaz a másik Isteni Minőség, a

Sophia működésére nézve is. A Szentmise ennek az Igazságnak állít emléket a maga sajátos eszközeivel és nyelvezetén keresztül, segítségül hívva a szimbólumok kiapasztathatlan gazdagságú rendszerét, és minden érzékszervre egyaránt ható pedagógiai-pszichológiai lehetőségeit.

Én magam annak ellenére is, hogy éveken keresztül celebráltam katolikus Szentmiséket érvényesen szentelt liberális katolikus papként, mainapság már szinte teljes mértékben a fentebb ismertetett megközelítésmódom szerint végzem nap, mint nap ezt a szertartást. Nem feltétlenül amiatt, mert csalódtam, vagy kiábrándultam volna a liberális katolikus rítusból, hanem mert a saját útvonalamon sikerült csak végül megnyugodnom és megtalálnom a magam értelmezését az Értelmezhetetlenre. A lehető legnagyobb csodálója vagyok a katolikus liturgia szépségének és mérhetetlen gazdagságának, és amikor erre a kincsre emlékeztetni szeretném magamat, még most is előkerülnek néhanapján a katolikus liturgikus ruházatok, az oltári eszközök és a liberális katolikus liturgia. Mostanra azonban eljutottam arra a pontra, hogy teljes szívemből és lelkemből hiszem és vallom, hogy az Eucharisztia egyetemes kincs, és mint ilyen, megtapasztalása mindenkit megillet, aki erre magában kedvet, szándékot és elhívást érez, és nem pedig egy felhatalmazott közvetítő közeg, vagy intézmény emberek által hitelesített képviselőjétől függ a gyakorlás joga.

A gnóziskeresők szempontjából nézve, bár tagadhatatlan, hogy nagyon sok, önmagát gnosztikusnak tekintő egyház és közösség vallja és tartja magát az apostoli folytonosság egészen Jézus Krisztusig visszavezethető szentelési vonalához, a papság fogalmának értelmezésére

szintén egészen sajátos megközelítési módok állnak rendelkezésre. Az én saját álláspontom szerint az számíthatja önmagát a Végtelen Fényesség papjának, aki a minden ember lelkének legmélyén szunnyadó papi minőségre és erőre ráébred, erre teljes szívvel és lelkével IGEN-t mond és ezáltal egész életére szólóan elkötelezi önmagát erre az életfeladatra és szolgálatra. Akinek lelkében ugyanis felébredt már ez a fajta minőség, és ennek felismerésére eljutván az egyenesen a Mennyekből származó papságára ráébredt, már voltaképpen nem tehet ugyanis mást, minthogy ezt a feladatát a lehető legteljesebb, legszentebb és legmértöbb módon kibontakoztatja és megéli. A Gnózis által történő valódi elhívás ugyanis nem egyszerűen lehetőség, hanem egyfajta halálugrás a Végtelenség Szemébe, hiszen aki a saját papságának hivatására ráébredt, már nem temetheti újra önmaga mélyére ezt a felismerését. Nincsen szüksége felhatalmazásra, szervezetre, egyházra, vagy vallásra, de még mesterre sem hivatásának gyakorlásához, elvégre nem tesz mást, mint tudatosan megél, használ és átél egy olyan potenciált, amellyel valójában mindig is rendelkezett, csupán esetleg korábban még nem ébredt ennek tudatára. Eszerint tehát az nevezhető papnak, aki a minden élőlény lelkében rejtetten létező papságára ráébredt, arra tudatosan és teljes szívéből igent mond és e szerint a vállalása szerint éli a továbbiakban az életét. Mert tehát mi, vagy ki is valójában a pap? Nem más, mint fénylovag, küldött, közvetítő, feltáró és útmutató, a Gnózis egy munkatársa. Olyan lény, aki képes kapcsolatban élni az Isteni Fénnyel, ezt a Fényt mások számára valamilyen szinten megjeleníteni és megosztani. Közvetítő a látható és láthatatlan világok között, tehát voltaképpen a Fény Hídja.

Ennek megfelelően az én irányvonalam, bár a legmesszebbmőzig tiszteli és elfogadja a hagyományos egyházak apostoli folytonosságát, a maga részéről a hitelesítést a Tanítás és az Isteni Fény megosztásának szellemi leszármazásrendszerén keresztül eredezteti. Személy szerint ugyanis hiszem és vallom, hogy mindenki, akivel csak életünk során találkozni alkalmunk nyílik, voltaképpen valamiféle fontos tanítás lehetőségét hordozza magában. Azok pedig, akik tanításuk tudatossága és tisztasága által képesek bennünket összekapcsolni a hajdanvolt misztikusok szellemi hagyatékával, voltaképpen magával a Gnózissal és rajta keresztül az Isteni Fénnyel kapcsolnak minket össze. Az ilyen személyeket, akik tehát a tanítás és fénymegosztás feladatát életmódszerűen gyakorolják és küldetésüknek tartják, az én irányvonalam papoknak nevezi. Eszerint a megközelítés szerint tehát minden egyes ember... sőt mi több, véleményem szerint még a magasabb szinten álló állatok némelyike is bírhat papi funkcióval mások életében, amennyiben képesek megjeleníteni és átadni valamilyen részt az Isteni Fényből. Az én áldott háziállataim például, akik minden egyes mozdulatuk, pillantásuk, érintésük és szeretetteljes közeledésük által az Isten létezésének élő bizonyítékait szolgáltatják számomra... ők az én papjaim.

Gnóziskeresőként tehát azt mondhatjuk, hogy a Gnózis mintegy kitermeli a maga papjait, ők pedig eszerint a feladatuk szerint méltóvá és alkalmassá válhatnak a Szakramentális Gnózis feltárulkozásának előmozdítására. A Gnózisnak ugyanis, mint tudjuk, megvannak a maga sajátos ösvényei és választottai. Ezzel tehát mintegy kikapcsolni lehetünk képesek a különféle vallási struktúrák közvetítő közegét, és lehetőségünk nyílna visszaszolgáltatni az Élő Gnózist

azoknak, akikhez eredetileg tartozott és akiket jelenleg is megillet, jelesül az egyes emberek és más élőlények lelkeinek. A Gnózis Misztikus Egyháza tehát valóban a Logos Titokzatos Teste, amelyet az Isteni Lélek Vére itat át és tart életben. Ez tehát a Szentmise általam vallott értelmezésének leglényegesebb sarokpontja.

Az Eucharisztikus liturgia mindemellett azonban sokkalta többet jelent, mint egyfajta emlékezés, rácsodálkozás, vagy kinyilvánítás. Igaz ugyan, hogy alapvető lényege ebben rejlik, mindemellett azonban a láthatatlan síkokon olyasfajta csoda valósul meg általa, amelynek hatására a Szentségi Fény legmagasztosabb megnyilvánulási formáinak egyike ragyogja be a világot. A Szentmise során a minden létező leglényegét képező Isteni Test és a mindeneket átható Isteni Vér ugyanis nem csupán spontán, önmagától gerjesztetten nyilvánul meg, hanem minden egyes alkalommal az Isteni Jelenét egészen sajátos kegyelme és közbenjárása folytán. Ahhoz ugyanis, hogy az Eucharisztikus kenyérben és borban (és rajtuk keresztül minden más dologban) felismerhessük az öröktől fogva ott szunnyadó Isteni Lényegét, az Élő Gnózis működésének valóban rendkívüli megnyilvánulása szükséges, nevezetesen hogy a lélek legmélyén jelenlevő Isteni jelenét önmaga nyilatkoztassa ki a mikrokozmosz templom oltárasztala előtt állva Önmagát, és Önmaga által a Csodát: "Ez az én Testem... és ez az én Vérem. Minden, amit láttok, és mindaz, ami a szemeitek előtt jelenleg még rejtve van, az én Testem és az én Vérem. Én magam vagyok jelen rejtetten mindenben".

Egy modernkori remete önvallomásai

Mostanság nagyon gyakran elgondolkodtat mindaz, amit életem során valaha a Gnóizistól kaptam. Sokadszorra hozzákezek számba venni, hogy mit is adott és mit ad számomra nap, mint nap a Gnózis. Amikor pedig ilyesmin kezdek elmélkedni, első ízben minduntalan szükséges emlékeztetnem magamat arra, hogy a gnóziskeresés során elkövethető egyik legnagyobb tévedés, amennyiben valaki úgy halad az Úton, hogy feltétlenül szükségét érzi annak, hogy valamit kapjon Tőle, avagy esetleg már konkrét elvárásokkal is rendelkezik arról, hogy pontosan mit is vár el, vagy mit is szeretne kapni az Út során. A Gnózis után való kutakodás azonban egy idő után menthetetlenül ráébreszti a keresőt arra, hogy a spirituális út nem egyfajta bevásárlóközpont és nem is italautomata, ahol feltétlenül (vagy legalábbis jó esetben) azt, vagy valami ahhoz hasonlót kapunk, mint amire eredetileg befizettünk. A Gnózis a váratlan meglepetések útja, és erre jobb már az indulás pillanataiban felkészülnünk, avagy legalább útközben minél sűrűbben emlékeztetnünk magunkat erre, mint ahogyan azt sem szabadna elfelejtenünk, hogy ezek a meglepetések még csak nem is feltétlenül kellemesek, vagy alkalmasak számunkra.

A Gnózis önmagunk megismerésének útja, méghozzá az olyan rejtett, belső birodalmainkba és királyságainkba vezető Titkos Út, amelyekbe jószerivel még csak el sem jut a Tudatosság Napkorongjának fénye, és amely úton nem egy démonnal, hétfejű sárkánnyal, kacsalábon forgó palotával, griffmadárral, vagy éppen fogságban tartott királynnyal találkozhatunk. Semmi, de tényleg semmiféle garancia nincsen arra nézve, hogy amikor mélyen elmerülünk Önmagunkban,

feltétlenül és minden esetben tetszeni fog mindaz, amelyet Odalént találunk. A legokosabb dolog tehát, amelyet tehetünk, hogy Bátorsággal felvértezve, az Igazság és Őszinteség Kardját, a Tiszta Szándék Pajzsát és a Bölcsesség Sisakját magunkra öltve vágunk neki mindannak az ismeretlen világnak, amely előttünk, körülöttünk és bennünk rejtezik.

Engem a Gnózis mindeddig annak biztos tudatával ajándékozott meg, hogy így vagy úgy, de kapcsolatban vagyok a Mindenséget mozgató erővel, így pedig magával a Mindenséggel, a Végtelennel, a Határtalan Fénnel is eltéphetetlen kötelék forraszt össze, ez pediglen nem más, mint a céltalanság és értelmetlenség érzésének egyik lehetséges feloldási módja. Nem tagadom, hogy az életemnek legtöbb percében ez a tudás csak homályosan dereng előttem és szüntelenül emlékeztetnem kell magamat arra, hogy a Napkorong még a legsötétebb felhőkkel borított égen is ugyanolyan fényesen ragyog, mint a legtisztább nyári nappalon, tehát a Fény mindig és mindenütt ott van, még a legsötétebb óráimon is. Annak biztos tudata számomra a Gnózis valósága, hogy nem vagyok teljesen egyedül ebben a világban, és életemnek minden pillanatában földi ésszel felfoghatatlan jelentőségű és hatalmú lények vesznek körül és munkálkodnak lelkem gyógyulásáért, és a földi életem során vállalt küldetéseim beteljesítéséért.

Olykor eluralkodik rajtam a kétségbeesés, szomorúság és reményvesztettség érzése, azonban olykor néhány pillanatra felragyog előttem az Úton levés élménye. Annak élménye, hogy minden halad, minden mozgásban van és minden feltartóztathatatlanul törekszik afelé, hogy betöltsse Igaz Rendeltetését, és hogy ez alól én magam sem vagyok kivétel. A

világ olykor oly mérhetetlenül szomorúnak, reményvesztettnek és kilátástalannak tűnik, azonban a Teljesség Fényessége időről időre felragyog számomra olyan ajándékokon keresztül, mint a Tiszta, Igaz és Fényességes Szerelem, Nemesség, Elfogadás, Együttérzés, Önzetlenség, Hála, Tisztelet és Megbecsülés. Számomra ezt az élményt juttatja időről időre kifejeződésre a Gnózis, sokszor a maga egészen sajátos és rendhagyó módján.

Gnosztikus Gondolatok az Ünnepe Margójára

Aki a spiritualitásnak mostanra szinte végtelen kiterjedésére növekedett piacterén keringve szeretne válogatni termék és termék között, önmaga számára használható és értékes, impozáns árucikkeket keresve, azt minden erőmmel és jó szándékkal szeretném lebeszélni a Gnózisról és teljes szívvel tanácsolni számára, hogy nagyon messzire kerülje el, sőt mi több, próbálja meg kivenni a fejéből mindörökre.

Menthetetlenül csalódnai fog ezen az Úton ugyanis az, aki valamiféle objektív, vagy akár szubjektív hasznosságot és kellemességet vár el a spirituális élettől, ugyanis a Gnózis olyasfajta fenomén, amely egyáltalán nem használható fel semmire, és nem alkalmas ezeknek egyikét betölteni sem. Nem tesz jobb emberré, de még csak többé, vagy értékesebbé sem másoknál, és amit még ennél is sokkalta szükségesebbnek érzek kihangsúlyozni: boldoggá sem fog tenni sohasem. Nem juttat hozzá hangzatos, rangos és másokban tiszteletet, megbecsülést, elfogadást, vagy tekintélyt, esetleg félelmet, vagy csodálatot ébresztő rangokhoz, titulusokhoz, vagy címekhez és fokozatokhoz, hanem éppen ellenkezőleg, inkább elmozdít a közelükből és eltávolítja tőlünk az életünknek számos olyan aspektusát, amelyek korábban értéket képviseltek számunkra, vagy jelenleg is értéket képviselnek korunk társadalmának végtelenesen a materialitás poklába süllyedt húspiacán.

Mi magunk nem fogunk belőle jó közérzetet nyerni, és egy ponton túl már attól is viszolyogni fogunk, hogy valakinek is eldicsekedjünk saját "gnóziskeresői" mivoltunkkal. Valójában alapos okkal tételezhető fel, hogy sohasem fogjuk

majd elérni a Gnóvizist, és mennél jobban hisszük, hogy valaha is a maga teljes valójában Kincsvnkkké tehetjük, annál keserűbb szájjal döbbsenhetünk majd arra rá, hogy lényegében mindig is fényvévkekre voltunk tőle, és egyetlen rőpke pillanat erejéig sem volt a miénk sohasem. Az Utunk során emberek tömkelegével fogunk találkozni, akik különféle, önmaguk vagy mások által magukra aggatott rangjaik és címeik nyomán birtokolni vélt jogalapra hivatkozva kínálnak majd számunkra mindenféle szintű, fajtájú és formájú "gnóvizist", jó esetben "csak" vaskos összegekért, rosszabb esetben pedig az irányukban elvárt feltétel nélküli mameluk-engedelmsességért és ego-hizlaló csodatért cserébe. Az ilyen emberekkel kapcsolatban csupán egyetlen, ámde kimondottan fontos megállapítás jelenthető ki teljes bizonyossággal, mégpedig az, hogy egészen nyilvánvalóan nem rendelkeznek semmiféle Gnóvizissal, amelyet bármilyen úton-módon odaadhatnának nekünk, az általuk meghatározott materiális, vagy spirituális ellenszolgáltatásért cserébe. Ezen túlmenően mindenképpen érdemes egyszer és mindenkorra elfelejteni, hogy nagyobb összegekért, engedelmsességért, áhítatért és önfeláldozásért nagyobb, több, vagy magasabb szintű Gnóvizist lehet megvásárolni, ez ugyanis eleve nonszensz és képtelen gondolat.

Mivel bátoríthatnám mégiscsak azokat, akik az Élő Gnóvizis keresésére indulnak mindezek ellenére? Nos, egészen valószínű, hogy az ilyen emberek életük egész hátralévő részére számkivetetté válnak majd és nem lesz olyan tradíció, vallás, egyház, vagy közösség, amely szívesen látná őket a saját soraiban, és teljes mértékben bizonyos továbbá az is, hogy egyetlen mester sem fogja kezét-lábát törni avégett, hogy tanítványául fogadhassa őket. Követőkre egyáltalán nem

tarthatnak majd semmiféle számot és híveket sem igen szereznek majd önmaguknak, illetve ha mégis, úgy teljes joggal gondolkodhatnak majd el azon, hogy valamit valószínűleg teljesen és gyökeresen rosszul csinálnak, ebben a helyzetben pedig egy ponton minden kétséget kizáróan nyilvánvalóvá válik számukra, hogy zsákutcába jutottak. Mindez remélhetőleg inkább előbb, mint később következik majd be számukra, hiszen minél hamarabb szembesülnek saját tévedésükkel, annál inkább lehetővé válik számukra a korrigálás, és még azelőtt irányt változtathatnak, mielőtt hiszékeny és jó szándékú emberek tucatjait csapják be és vezetik magukkal a tévúton.

A Gnózis keresése magányos út. Magányos, és sok szempontból szemlélve meglehetősen kilátástalannak is hathat a rajta való haladás. Nem kísérik látványos eredmények, külső szemlélő számára irigylésre és csodálatra méltónak minősíthető belső átalakulások, csodálatos és varázsszerű képességek kifejlődése, de még csak hírnév sem igazán, hanem sok esetben éppen ellenkezőleg, leginkább a világtól, társadalomtól és az emberiség egészéről való elidegenedés, valamint az ezzel menthetetlenül együtt járó elszigeteltség, elmagányosodás, meg nem értettség és kitaszítottság érzései azok, amelyek ezt az Utazást végigkísérik. A lélekre ugyanis igazi, valódi és autentikus "Sötét Éjszaka" borul, amely nyilvánvalóan nem az, amelyet valaki is szívesen áhítana önmaga számára. Semmiféle nyoma nincsen benne a különféle tanítók, mesterek, guruk, bölcsek és püspökök sokak által áhított tündöklésének, de még csak a társadalom szorgos, elismert és közhasznót hajtó tagjainak kijáró általános külső megbecsülésnek sem. Ehelyett főként hangzatos kritikákra, rosszallásra, "jó szándékú" figyelmeztetések tömkelegére és kioktatásra érdemes inkább

számot tartani és felkészülni, már amennyire érdemes felkészülnünk egyáltalán bármiféle külső reakcióra. Könnyűszerrel azon kaphatjuk magunkat ugyanis, hogy azt kívánjuk, bár jönnének inkább már azok a megszólások, rosszallások, figyelmeztetések és kritikák, hiszen még ezeknek megléte is sokszor jobb, mint az általunk legtöbbször tapasztalt mellőzöttség, érdektelenség, számkivetettség és a perifériára való kiszorultság érzései. Ennél még a társadalom irányából érkező nyílt ellenségeskedés megtapasztalását is jobban áhítanánk, hiszen ez minden bizonnyal azt jelentené, hogy legalább minimális mértékű figyelemre és tekintetbe vételre számot tarthat a munkálkodásunk.

A legtöbbször azonban még ez is elkerüli a Gnózis keresésére indulót, és életének hatása esetleg majd a világ tereiről való elköltözése után válik ismertté, akkor is pusztán avégett, hogy mások a saját nyereszkesedésükre fordítsák, vagy esetleg önmaguk mások felett gyakorolt, illuzórikus hatalmának fitogtatása céljából valamiféle vallást, kultuszt, egyházat vagy közösséget alapítsanak az életművünkre. Persze, mindezekkel a meglátásokkal minden bizonnyal lehet (és talán kellene is...) vitatkozni, vagy valamiféle groteszk "hurrá-optimizmus" eszköztárához nyúlva tompítani a végletességükön és lenyesni valamennyit a belőlük sugárzó keserűségből, azonban a tapasztalás attól még tapasztalás marad, amelyet a népszerű (ön)segítő szlogenek sem igazán alkalmasak enyhíteni, vagy meghazudtolni.

Egy remete üzenete korunk társadalma számára

Mostanában egyre több alkalommal környékez meg a fojtogatóan ragacos, a mélységek sötétségére emlékeztetően szorongató aggodalom annak ellenére is, hogy életemben legelőször tapasztalom meg a tökéletes és felhőtlen Boldogság és Teljesség érzéseit ezen a világon. Minthogy korábban sohasem gondoltam volna, hogy még az anyagiasság állapotában leledző alsóbb szférákon töltött számkivetettség idején is részem lehet olyan végtelen boldogságban, teljességben, ragyogásban, szeretetben, elfogadottságban, áhítatban, tiszteletben, csodálatban és megnyugvásban, amelyekben az elmúlt hónapok folyamán részem lehetett, úgy egyúttal a lehető legmélyebb megdöbbenéssel és megrendüléssel szembesültem azzal a mélységesen tragikus sötéttséggel, amely a Szerelemben felgyújtott Fényesség által gerjesztett kontrasztban bontakozott ki körülöttem. Olyan eseményekre, tendenciákra, jelenségekre és történésekre éleződött ki ezáltal ugyanis a figyelmem, és az emberi életnek olyan borzalmas, a világtörténelem kezdeteitől jelenlevő és gyűrűző sajátosságaira nyíltott rá a tekintetem, amelyekről úgy érzem, felelőtlenség, nemtörődömség és gyávaság volna tovább hallgatnom. „Vétkesek közt cinkos, aki néma”... tartja a jól ismert mondás, amelynek korunkban mintha többszörösen is megsokszorozódott ereje és félelmetesen reális aktualitása kezdene lenni, amelyet a hallgatás, ignorancia, a tekintet elfordítása a szenvedő élőlények felől, a valóság tagadása, a negatívumok figyelmen kívül hagyása és a „Gondolkodj pozitívan!” életfilozófiájának hamis szólamaiba való megkapaszkodás kétségbeesett vágya dongnak körül, mintha csak valamiféle romló ételre gyülekező légyfelhőt alkotnának.

Annak ellenére, hogy manapság szinte mindenhol az emberi civilizáció és társadalmi rendszer vívmányainak dicsérete zengedezik, mégiscsak olyan világban vagyunk kénytelenek élni, amely kegyetlenségében, embertelenségében, brutalitásában és tudatlanságában méltán képes azt a gondolatot kelteni bennem, mintha az emberiség őskora óta valójában semmi sem változott volna, csupán a dárdát és kőbaltát váltották fel a „civilizáltabb” eszközök egymás elnyomására és tönkretételére. Nem szabad azonban elfelednünk, hogy a mitológiai Yaldabaoth ugyanaz marad, függetlenül attól, hogy éppen melyik arcát ölti magára, hiszen talán semmi sincsen ezen a világon, amely annyira változatos alakokban tud megnyilvánulni, mint a gőg, arrogancia, önzőség és tudatlanság.

Nem kívánok apokaliptikus jóslásokba bocsátkozni és nem szándékom sokadszorra is megkongatni ugyanazt a vészharangot, azonban egyre erősebben és erősebben alakot ölt bennem a kétségbeesés az emberiség miatt, amely korábban sohasem látott sebességgel rohan a vesztébe, és helyzetének tragikumát csak fokozza, hogy mindeközben még szentül hiszi, hogy a fejlődés útján halad az egyre tökéletesebb létállapotok felé. A világrend, amelyet az úgymond „normális” emberek építenek a maguk és gyermekeik számára, olyan súlyos téveszméken és végzetes öncsalásokon alapul, amelyek pusztán már önmaguk abszurdításából fakadóan sem képesek valós megoldást jelenteni sem korunk égető kérdéseire, sem pedig az emberiség örökös dilemmáira és titkaira.

Olyan világrendben élünk, ahol a rabszolgaság intézménye mindenfajta valós ellenállás nélkül képes működni, mégpedig úgy, hogy a benne szenvedők sokszor még csupán a leghaloványabb sejtelemmel sem rendelkeznek az állapotukról, és a kizsákmányolás, a szabadsághoz való alapvető emberi jogok radikális korlátozása, a másik elnyomásának, megszegyenítésének, pellengérré állításának, kiközösítésének és tönkretételének gyakorlata nemcsak, hogy teljességgel legitimizált, hanem ráadásul még széles körben erényként üdvözölt is, mint az élelmesség, életrevalóság, talpraesettség, asszertivitás, önmegvalósítás, és a saját érdekek hatékony képviselésének természetes megnyilvánulásai. Világrendünk elismeri és hősként üdvözli az olyan embert, aki éjt nappallá téve robotol és küzd olyan célokért, amelyek valójában nem is a sajátjai, és egyáltalán nem alkalmasak a valódi boldogság és teljesség elérésére. Társadalmunk különféle csábító ajánlatok, lehetőségek és perspektívák attraktív és addiktív mézesmadzagjait húzza el előttünk, és a lehető legnagyobb meggyőző erővel próbálja elhitetni velünk egyrészt azt, hogy ezek kitartó, becsületes és emberfeletti (értsük ez alatt: szolgálalkú) munkával mindenki számára elérhetőek, másfelől egyúttal azt is, hogy ezek már önmagukban is képesek bennünket boldoggá tenni. Mélyen az emberbe oltott vágyakról, mint a boldogság, szeretet, otthon, biztonság, bejósolhatóság, egészség, nyugalom, és az elfogadás iránti igényekről próbálják elhitetni velünk, hogy azok bizonyos anyagi feltételekhez köthetőek, hogy ezeknek az anyagi feltételeknek a hajszolása odáig juttasson bennünket, hogy önként és sok esetben dalolva hajtsuk fejünket a rabszolgatartó társadalom igájába anélkül, hogy még csupán halovány fogalmunk sem lehet illuzórikus és hazugságalapú állapotunk fölől.

A legtöbb ember például évekig, vagy éppen évtizedekig zsákmányolja ki saját erőforrásait és áldozza fel értékesebbnél értékesebb pillanatait, sokszor az alkotás legkisebb élménye és valóságos eredmények nélkül például azért, hogy elegendő önrészt termeljen, majd rendszerint még különféle hitelek felvételével hosszú időre kiszolgáltatott és függő viszonyba kényszerül, hogy önálló otthonot teremthessen magának, és/vagy családjának, amelybe aztán jó esetben aludni és egy-két szabad órát eltölteni haza is járhat. A párok gyermekeket vállalnak, akiket (már ha a bölcsőde idejét szerencsés esetben képesek elkerülni) hároméves korukban elszakítanak tőlük, hogy aztán a társadalom a maga saját normái és értékrendje szerint nevelje őket tovább egészen felnőttkorukig, hogy a rendszert engedelmesen és hatékonyan kiszolgáló „egységeket” alkosson belőlük. A szülőknél a legtöbb esetben fel sem merül, hogy mindez lehetne mondjuk másképpen, hiszen egyfelől ez a törvény, másfelől még sohasem láttak más példát, illetve a munkahelyek többségének nyíltan családdellenes politikája miatt rendszerint esélyük sincsen arra, hogy gyermekük nevelését a saját személyes elképzeléseik és standardjaik szerint végezzék.

Néhány, kellően kivételes helyzetben lévő család persze mainapság is megengedheti magának, hogy az oktatási intézmények szabad választásának illuzórikus lehetőségével olyan alternatív nevelési módszerek mellett tegye le a voksát, amelyek nem nyomorítják halálra a gyermeket, azonban ennek előbb, vagy utóbb rendszerint mégiscsak megisszák a levét. Elég csak arra gondolni, hogy vajon mit is tesz a társadalom később azokkal, akik az egyes, alternatív nevelési módszerekkel működő intézményekből kerülnek ki a nagyvilágba, és akiknek emiatt szinte leküzdhetetlen

nehézséget jelent az általános „értékekhez” való megfelelés. Nem szeretnék túlságosan is konkrét, direkt, avagy tényfeltáró lenni, azonban az egyetem alatt volt alkalmam hallani arról, hogy milyenfajta „nehézségekbe” és „akadályokba” ütköznek az úgymond „hagyományos” oktatási-nevelési intézmények pedagógusai azokban az esetekben, amikor az egyes alternatív intézményekből érkező gyermekeknek és fiataloknak a társadalom rendjéhez való „hozzáidomítását” kell elvégezniük.

Elmondásuk szerint általánosságban közös ezekben a gyermekekben, hogy rendkívül intelligensek és széles látókörrel megáldottak, „agyuk pedig olyan, akár a szivacs”, mindent képesek elsajátítani, azonban a hagyományos, megszokott és társadalmi gyakorlattá tett nevelési elvekkel lényegében kezelhetetlenek, megfoghatatlanok és kevésbé reagálnak jól a tekintélyek felől érkező, külső irányításra. Ezek a gyermekek mernek kérdezni, mernek megkérdőjelezni, mernek vitára hívni és megvan bennük a nyitottság és a szándék arra, hogy a saját véleményükkel, megközelítésmódjukkal, értékrendjükkel és világlátásukkal mintegy „kihívják” a saját tanáraik, nevelőik által képviselt normákat. Ez persze a „hagyományos” oktatásban tevékenykedő nevelők számára gyakorta értékelhető nevelétlenségként, kezelhetetlenségként, alkalmazkodási-beilleszkedési nehézségként és mindenféle egyéb, viselkedéses hiányosságként, holott lehetséges, hogy „csupán” az individualitás és eredetiség, innovációra való fogékonyság és ihletettség különlegesen is szépséges és autentikus megnyilvánulásairól lenne szó ezeknek a gyermekeknek a részéről. Nyilvánvaló, hogy a társadalmi tömegoktatás keretein belül működő, és a „masszaképzés” feladatának terhei alatt roskadozó, túldolgoztatott és a végletekig agyonterhelt

pedagógusok számára többszörös mértékű feladattal jár egy-egy ilyen gyermek, azonban nem lenne szabad elfeledniük, hogy talán éppen ezeknek a fiataloknak a kezében rejtőzhet a kulcs mindannyiunk boldogabb és reményteljesebb jövője felé. Honnan tudhatnánk például, hogy az a szemtelen, „magatartászavaros”, „neveletlen”, vagy „tiszteletlen” gyermek nem éppen egy újabb Krishnamurti, Gandhi, Máni, Jézus, avagy Buddha ígérését hordozza magában?

Társadalmunk, világunk véleményem szerint olyan erkölcsi, gondolati, értékrendi és spirituális krízisben leledzik, amelyben a nyílt, bátor, rettenthetetlen és hajlíthatatlan állásfoglalás maholnap elkerülhetetlen aktualitássá válik, nekünk pedig nyilatkoznunk lesz szükséges arról, hogy a Fénymegosztás feladatára vállalkozva Lámpásokká válunk-e, avagy ezután is inkább részesítjük előnyben a sötétséget, becsukva szemünket, befogva fülünket és betapasztva még a saját szánkat is, csak hogy elkerüljük a tanúságtétellel járó keresztek és továbbra is viszonylagos kényelemben érezhessük magunkat a normalitás illuzórikus biztonságában.

Az álsikereimmel nem etetek senkit

Alkalmam nyílt látni egy videoklipet, amelyet aztán többször is végignézttem. Mindeközben egyre és egyre borzongatóbb szorongás uralkodott el a lelkemen, amely aztán elegendően erősnek bizonyult, hogy azon a napomon szinte mindvégig velem maradjon, meglehetősen kevés felszabadulást engedve az élmény alól. Emiatt aztán úgy éreztem, hogy szükséges alaposabban megvizsgálnom a szorongásom okát, forrását és mibenlétét, hiszen rendkívüli mértékben elborzasztott ez a zene, helyesebben inkább a mögötte húzódó és benne megnyilvánuló világ- és emberszemlélet, értékrend, valamint az élethez való általános viszonyulási és azonosulási forma.

Nem vallom magamat hagyományos gondolkodásúnak, és igyekszem a tőlem telhető legnagyobb mértékű nyitottsággal, elfogadással, kíváncsisággal és érdeklődéssel viszonyulni a nagyvilág és a benne létező élőlények irányában, azonban mégis menthetetlenül elborzaszt, amikor olyan világképpel szembesülök, ahol az abszurd mértékben túlhangsúlyozott anyagiasság, a mások irányában megnyilvánuló felsőbbes arrogancia, nyilvánvaló megalománia és a saját sikerek, eredmények, vélt vagy valós értékek radikális bálványozása áll, mint ahogyan ez ebben a zenében is tetten érhetőnek mutatkozott.

Nagyon szeretem a muzikalitást, különös tekintettel egy bizonyos zenei stílusra és tudatában vagyok, hogy a számomra ebben az esetben megrökönyödést és elborzadást jelentő elemek kétségkívül annak a bizonyos szubkultúrának a részét

képezik, amelynek talaján ez a fajta zenei ágazat kialakult, azonban mindezzel együtt úgy érzem, mélységes tragédiák lehetőségét rejtheti magában, amennyiben ezekre az elemekre elérendő célokként, a siker, csillogás, életben való beválás és emberi minőség fokmérőiként tekintünk, és megfélemlünk annak látni őket, amik azok a maguk valójában. Persze tudom és a legmesszebbmenőkig elfogadom, hogy bizonyos szempontból minden zenei stílusirányzatnak megvannak a maga megfelelő stíluselemei, és főként a nehéz és kilátástalan körülmények között élő, fiatal generációk számára különösen is imponáló tud lenni, ha valaki a klipjében méregdrága luxusautókkal, a holdudvarába tartozó kockára gyúrt „nehézfiúkkal”, egy kisebb sereg számára elegendőnek bizonyuló fegyverarzenállal és minderre ráadásképpen néhány harcikutyával vértetzi fel magát. Ez azonban mindenfajta impozáns grandiozitásával együtt menthetetlenül olyan világképet ültet a rajongók fejébe, amely egyrésztől irreális, másrésztől pedig végletesen és végzetesen mérgező.

Rendelkezhet persze mindez olyasfajta üzenettel is, hogy lám, tisztán tehetséggel, kitartó zenei munkássággal, szorgalommal, szakmai perfekcionizmussal és hajlíthatatlan törekvéssel lehetőségessé válhat eljutni erre bizonyos szintre, azonban másfelől tudattalanul is buzdítás lehet arra, hogy az emberek az életbeli sikereket ezen materiális javak meglétének, vagy hiányának fokmérőjével mérjék, bálványozva és istenítve egyfelől azokat, akik mindezekkel rendelkeznek, egyúttal pedig lenézve és vesztesnek kikiáltva mindenkit, akiknek úgymond nem adattak meg mindezek.

Nem egy íróval, előadóművésszel, spirituális tanítóval volt alkalmam kapcsolatba kerülni, személyesen találkozni és a megismerés kalandjára lépni, akiket súlyosan károsított már ez a fajta mentalitás. A társadalomban jelenleg uralkodó trendek ugyanis tudattalanul is belénk ültetik, hogy a szakmai színvonal, sikeresség, termékenység és minőség feltétlenül materiális eredményekben kell, hogy megnyilvánuljon, ez azonban saját meglátásom szerint meglehetősen ritka esetekben van így. A világ jelenlegi állapotában, legalábbis a világnak azon a szegletén, ahol mi élünk egyáltalán nem általános, hogy a kitarító, megfeszített, szorgalmas és színvonalos munkát a hozzá méltó eredmények kísérik, beszéljünk akár pénzügyi juttatásokról, akár ismertségről, elismertségről, vagy megbecsülésről.

Tapasztalataim szerint mindezek a honoráriumok leginkább ahhoz vándorolnak, aki a tehetség, elhivatottság, kitarítás, ihletettség és minőség erényein túl rendelkezik az önreklámozásnak, önmaga mások elébe helyezésének, a törtetésnek és egyfajta kereskedői szemléletnek a képességével, egyszerűen képes eladni saját magát a világ materiális, intellektuális, avagy éppen spirituális piacán. Erről a piactérről pedig tudjuk jól, hogy a silány is elkelhet jó áron, amennyiben megfelelő reklámozást kerítenek hozzá, vagy tudatos törekvésekkel egyfajta „brendet” építenek rá, ezzel szemben viszont minőségi és magas színvonalú „árucikkek” maradhatnak parlagon azáltal, hogy kevésbé képesek eladni önmagukat.

Mindezeket a gondolatokat összefoglalva feltettem magamnak a kérdést, hogy vajon mi is zavar és hájt egészen a legmélyebb szorongásig ennek a videoklipnek a kapcsán. Jelenlegi érzéseim szerint az, hogy a benne zajló történések és

az általa közvetített üzenet nagyon mély és találó kivonata annak, amely jelenleg a világban zajlik. Az anyagiakban való, egészen a fuldoklásig történő elmerülés, az üres külsőségek bálvánná, vagy istenséggé emelése, a tudatos médiamanipuláció és jól eltalált reklámfogások által felépített „márkák” hamis ígéreteinek realitássá emelése a maguk sajátos módján mind-mind hozzájárulnak korunk szellemi-lelki hanyatlásának szomorú valóságához. Bőven elegendő egy jó kiállással és az önreklámozás megfelelő képességével rendelkező, kellően erőszakos, gátlásoktól mentes, a külvilág szemében kellőképpen vonzóan mutatkozó személyiség. Ő aztán a státusz megfelelő szimbólumaival, jelen esetben elképesztő luxusautókkal, pitbullokkal, fegyverekkel, impozáns izomzatú és kellő mértékű félelmet és tiszteletet ébresztő kisugárással rendelkező emberekből álló holdudvarral vérteti fel önmagát, illetve néhány percen keresztül nagy vehemenciával a saját sikereinek és eredményeinek, valamint szakmai nivójának dicséretét zengi, a közvélemény pedig sikeresen elhiszi, hogy valóban ez képviseli a minőséget és az értéket a zenei piacon. Vele szemben pedig ott állnak azok az egyébként rendkívüli tehetséggel, szorgalommal, szakmai alázattal, hivatástudattal és emberi minőséggel rendelkező művészek, akiket a társadalmi megítélés az előbbi példánál automatikusan alacsonyabb helyre sorol, csak mert nem rendelkeznek a szükséges mennyiségű és minőségű tőkével, kapcsolatrendszerrel, valamint elegendő kivagyisággal, arroganciával, felsőbbbőségességgel és megalomániával ahhoz, hogy egy néhány perces videó erejéig összehozzanak a felületes szemlélők számára tökéletesnek tűnő, impozáns és magamutogató rongyrázást, néhány ikonikus státuszszimbólumot felvonultatva.

Mindennek tekintetében igazi áldásként élem meg, hogy létezik a műértőknek egy olyan, ugyan sajnós jelenleg még meglehetősen szűk rétege, akik mindezekben a külsőségeken túljutva képesek a szakmaiságot és minőséget a maga teljességében észrevenni, szemlélni, méltányolni és elismerni. Az ő jelenlétük és támogatásuk talán képes lehet elegendő erőt, kitartást és reményt adni azoknak a művészeknek, íróknak, költőknek, zenészeknek, spirituális útonlevőknek ahhoz, hogy ne váljanak megkeseredetté, reményvesztetté, kiábrándulttá és ihletvesztetté amiatt, hogy a társadalom jelenleg még többre tartja az anyagiasságot bálványozó tömegmédiá és reklámipar külsőségistenítő manipulációját, és összességében nem képes méltányolni az igaz és hiteles emberek által szorgalmazott igaz és hiteles értékeket.

Úton a Gnózissal, a Gnózis felé vezető Úton

A Gnózishoz vezető úton megtett első lépések egyike, amikor a különféle vallási és hitrendszerek, intézmények, közösségek, dogmák és vélekedések korlátozott érvényességét, és a lelkek feletti kontrollra való törekvését látva egy ponton felvetődik bennünk a kérdés, hogy kell még legyen valami, ami több, teljesebb, személyesebb, szabadabb és tisztább ezeknél. Ekkor ébred fel az igény a Mindenséggel való autentikus és egyéni kapcsolatra, a Tapasztalatokon Túlival való személyes kommunikációra és a Határtalan Fényességből való végtelen Szeretetet első kézből való megtapasztalására. Az igény, hogy minden, ember alkotta rendszeren és földi léptékű meggyőződésen túl önmagunkra találjunk, és felismerjük szívünk és lelkünk legmélyebb leglényegében Azt, amelynek kifejezésére nem létezik emberi szó, hiszen voltaképpen nem más, mint egy darabkája a néven nem nevezhető, Végső Valóságnak. Ez a találkozás pedig, ha eljön, végletesen és véglegesen felülmúlja és felülírja majd mindazt, amit korábban a hitről, vallásról, Istenről, emberségről, világról és teljességről valaha is gondoltunk. A Gnózisban feltárulkozik, hogy kik is vagyunk valójában, és hogy miféle csodálatos és varázslatos lehetőségek és képességek rejlenek bennünk. Túl kell látnunk ugyanis azokon a hazugságokon és illúziókon, amelyeket az anyagi világ, illetve tágabb-szűkebb környezetünk igyekszik belénk táplálni azáltal, hogy már egészen születésünknek legkezdetétől a lehető legképtelenebb tévképzeteket közvetíti felénk. Az Isteni Lény azonban örök és megmásíthatatlan, még akkor is, amikor éppen a felejtés álmát alussza, olykor hosszú éveken át, mint ahogyan mi magunk sem szününk meg létezni az alvással töltött pihenés óráiban, csak éppen nem vagyunk teljes mértékben tudatosak önmagunk irányában. A Gnózis felé

vezető út tehát lényegét tekintve hasonlatos egy elnyújtott felébredési folyamathoz, amelynek során szemünk egyre inkább megnyílik az Isteni Fényre, elménkben pedig fokozatosan feltárnak a dicsőséges, eredeti lényegre vezető emlékek és a valódi, isteni lényekre jellemző öntudat.

Abrakadabra, azaz a szavainkban hordozott teremtő erő

Alkalmam nyílt immáron sokadszorra, de ennek ellenére a korábbiaknál nem kevesebb mértékű döbbenettel megtapasztalni, hogy mennyire könnyelműen és felelőtlenül hajlamosak bánni az emberek a szavakkal, a különféle megjegyzésekkel, minősítésekkel, szóvá tételekkel és kritikai észrevételekkel. Mindehhez egyszerűen képtelenek mutatkoztam hozzászokni életem során, és ilyesmiket tapasztalván minduntalan szembesülni látszok azzal a ténnyel, hogy mennyire elfeledtük a szavaink által hordozott hatalom súlyát, és az ezzel járó felelősségvállalás kötelességét.

Egyáltalán nem a véletlennek köszönhető, hogy a héber bibliai, ószövetségi teremtéstörténetben az Isteni Szó, a Logos teremtő ereje által öltenek formát a látható és láthatatlan világok, a Teremtés kezdő aktusa pedig maga is egy szó: "Legyen". Ehhez hasonlóan az sem a véletlen műve, hogy a hindu mitológiában is az istenség szájába pillantván láthatóak a különféle bolygórendszerek és világok. Őseink, a vallásos mitológiák és teremtéstörténetek alkotói ugyanis tökéletesen tisztában voltak azzal, amelyet mi, mai leszármazottaik időről időre elfeledni látszunk, mégpedig hogy a kimondott szó óriási hatalommal és teremtő erővel rendelkezik.

Amennyiben sokszor alkalmaznak negatív, minősítő, lealacsonyító, nevetségessé tevő, kritizáló és becsmérlő jelzőket valakire, az idő előrehaladtával az a valaki hajlamossá válhat mindezt önmagára vonatkoztatni, elhinni, és későbbiek folyamán ennek megfelelően viselkedni, így a kritikánk idővel önbeteljesítő jóslatként fogan meg mások lelkében azáltal,

hogy tetemes mértékű rombolást visz végbe az önbizalom területén, és a másikat arra a következtetésre juttatja, hogy bármit tesz is, semmiben sem fog javulni a helyzete, idővel pedig rászokhat arra, hogy már nem is tesz semmit, mert hát hiszen minek, ha úgylis csak rosszat tehet. Sokadjára tapasztalom, hogy egy-egy felelőtlenül kimondott szó egész lavinákat indíthat el magával, és oly mértékű pusztítást vihet végbe a másik ember lelkében, hogy a gyógyulás sok esetben rendkívül hosszadalmasra és fájdalmasra nyúlhat, az okozott károk pedig még akkor is fennállnak, amikor a szó kimondója már rég nem is emlékszik arra, mit is tett a másik ember ellen.

Amikor ugyanis kimondunk egy gondolatot, az a gondolat voltaképpen teljes mértékben kikerül az ellenőrzésünk és befolyásunk alól, további sorsára pedig már nem igazán lehetünk hatással. Persze, megpróbálhatjuk menteni a menthetőt, de sok esetben ilyenkor már vajmi keveset tehetünk. A szavaink látszólag elszállnak ugyan, azonban a hatásaik továbbra is ott munkálnak a többiek lelkében, sok esetben soha nem várt következményeket okozva. Meg kell tehát értenünk, hogy egy-egy gondolatunkra csupán addig vagyunk hatással, amíg meg nem fogalmazzuk, és amikor a gondolat már szavakra ültetve elhagyja az ajkak zsiliprendszerét, már feltartóztathatatlanul száguld tovább, rajtunk múlik, hogy csatornázott forrásként, vagy pusztító áradatként zúdulva szét. Ügyeljünk tehát arra, hogy mit engedünk kiáradni a szánk, hiszen egyes egyedül minket terhel a felelősség a gondolkodás és beszéd ajándékai által kezünkbe adott hatalom felhasználását illetően. Mint ahogyan a világmindenségben sem létezhet Logos Sophia nélkül, úgy a mi életünkben sem szabad, hogy a teremtő erővel rendelkező Szó méltó párja, a Bölcsesség nélkül létezzen, működjön és hasson.

Menekült vagy migráncs, avagy egy modernkori erkölcsi dilemma

Ennek a tanulmánynak, avagy talán jobban mondva irománynak a létrejöttét hosszas dilemmázás, vagy inkább mérlegelés előzte meg részemről. Egyfelől felmerült bennem, hogy szeretném kiírni magamból mindazon gondolatokat és érzéseket, amelyeket a témakör ébresztett fel bennem, és amelyekről korábban azért nem beszélgettem, mert tapasztalataim szerint szinte minden embernek megvan róla a maga sajátos véleménye, amelyet ráadásul sokan megvételmenten és megdönthetetlen igazságként nyilatkoznak ki. Másfelől viszont hosszasan mérlegeltem, hogy szükséges-e több ezredikként írnom erről a jelenségről. Mivel azonban ez a könyvecske szolgál számomra felületként ahhoz, hogy gondolataimat közöljem, így élve a személyes szabadság adományával mégis úgy döntöttem, hogy belevágok. Bár szándékomban állt tudományos és pszichológiai szemszögből, a megfelelő szakirodalomra támaszkodva körüljárni a kérdést, tanulmányom mégis inkább filozófiai és erkölcsi szempontokat céloz meg. Előrebocsátom, hogy mindenkinek jogában áll egyetérteni, avagy egyet nem érteni, viszont mindenkit tisztelettel kérek annak gondos tekintetbe vételére, hogy ez csupán egyetlen nézőpont, vélemény és megközelítés a sok közül.

A kérdés erkölcsi részéről:

Ezen a ponton érkeztem el a számra sokkalta érdekesebb és fontosabb szakaszhoz, amely a magam szubjektív véleményét fogalmazza meg mindarról, ahogyan európaiként a menekültekhez állunk. Első ízben szeretném ismételtelen előrebocsátani, hogy megközelítésmódom

mindösszesen egy a sok közül, azonban ennek ellenére úgy vélem, hogy helye van a kérdést vizsgáló elméletek között. Kezdeném egy olyan ponttal, amely számomra a legtöbb kételyt veti fel, és erős visszatetszést vált ki bennem. Főként politikai és vallási berkekben hangzik el a már-már szlogenné vált kijelentés, amely talán „A Keresztény Európa védelme” kifejezésben foglalható össze leginkább. Az én véleményem szerint azonban olyan, hogy „Keresztény Európa” voltaképpen nem létezik és sohasem létezett a történelem folyamán. Ezen erős kijelentés kapcsán szeretném egyértelművé tenni, hogy én magam nem sorolom magamat egyik vallás követőinek táborában sem. Kapcsolatom az Istennel meglehetősen személyes, és ebből kifolyólag úgy érzem, hogy nem írható le a maga teljességében egyik vallás megközelítésmódjával sem. Ennek ellenére azonban rengeteg időt töltök az egyes vallások kutatásával, és bízom abban, hogy talán sikerült „összeolvasnom” róluk annyit, hogy mostanra nem számítok teljesen laikusnak a témában. Római katolikusnak kereszteltek és a keresztséget mind a mai napig szentnek tartom. Azonban tudtommal azon kevesek közé tartozom, akik formális gesztussal, hivatalos okmányt aláírva nyilatkoztak arról, hogy nem szeretnék tovább a Római Katolikus Egyházhhoz tartozni. A kilépés után azonban nem csatlakoztam egyik vallási felekezethez sem, így hivatalosan, a kérdés jogi és erkölcsi vonatkozását tekintve nincsen vallásom.

Rendkívül tisztelem Jézus Krisztust és az ő tanítását, ugyanakkor a kereszténységgel, különös tekintettel a katolicizmusra, nem szimpatizálok. Úgy gondolom, hogy Jézus tanítása elsősorban egyetemes szeretetparancs, a kereszténység viszont főként kulturális és szociológiai, nagyrészt mesterséges jelenség, amelynek célját abban látom, hogy a történelem

folyamán képes volt nagyszámú ember életét megszervezni, közös célok érdekében egybefogni és jelentékeny mértékben irányítani, lényegében egy szűk körű, zárt osztályt alkotó egyházi elit vezetése alatt. A történelem ismeretében tudhatjuk, hogy ez a struktúra, amelyet lényegében kereszténységként ismerünk, nagyon sok esetben keveredett össze a politikával, és végső soron az emberi versengésnek és a másik eltaposásának újabb, ezúttal erősen intellektualizált és erkölcsi szinten legitimizált eszközévé vált.

Nem szeretnék általánosítani és erkölcsi vádaskodásba kezdeni, azonban annyit mindenképpen megemlítenék, hogy amennyiben erőszakos és radikális Iszlámról beszélünk, úgy feltétlenül szükséges beszélnünk annak keresztény ikertestvéréről. Csupán annyit szeretnék kérni, hogy olvasóim kicsit nézzenek utána azoknak a történelmi forrásoknak, amelyek az inkvizíció, egyházi cenzúra, a kathar holokauszt és a reformáció-ellenreformáció-vallásháború kérdéskörével foglalkoznak. Tudom jól, hogy sokak számára ez a felvetésem bőségesen elegendő okot szolgáltat ahhoz, hogy személyemet „az egyház vádaskodó ellenségei” kategóriába besorolják és automaticæ felhagyjanak az írásom olvasásával, azonban szeretném elmondani, hogy ezeknek a gondolatoknak a papírra vetését hosszú évek keserű tapasztalatai és szomorú élményei inspirálták.

Életem és útkeresésem során nyolc keresztény felekezetet és egyházat jártam meg. Mindennek során fél évig voltam egy nagy múlttal rendelkező szerzetesrend beöltözött tagja, négy évig éltem szerzetesi magánfogadalomban és immáron sokadik éve vagyok modern remete. Az egyházi pályám alkalmával azonban olyan mértékű

kegyetlenkedésekben, brutalításban és megaláztatásokban volt részem, amelyekről csupán annyit tudok mondani, hogy azokhoz képest a főbelövés, vagy a lefejezés még humánusabbnak mondható. Miért? Azért, mert sokkalta gyorsabb. Egy apró villanás, és az életnek vége. Ezzel szemben a jámbor köntösbe öltöztetett, az alázat és szerénység, a fájdalmak Jézushoz méltó viselésének álcája mögé bújtatott kegyetlen elnyomásnak és versengésnek, amelyet az egyházon belül működő, komoly pszichiátriai és pszichológiai problémákkal küszködő és megkeseredett emberek követnek el a rangban alattuk állókkal, voltaképpen lassú, fájdalmas lelki kínhalált idézhet elő.

A kolostorban eltöltött időszakom alatt talákoztam már a többéves elnyomás és megaláztatás miatt öngyilkossági gondolatokat vizionáló rendtárssal, csak úgy mint a cölibátus terhe alatt súlyos szexuális torzulásokat megélt emberekkel, illetve olyanokkal, akik illuzórikus hatalmuktól megittasodva a lelki terror rettenetes példáit vonultatták fel. Nem céлом az egyházak és a kereszténység pellengérré állítása, azonban megjegyezném, hogy kaptam már szexuális ajánlatot vezető beosztású egyházi elöljárótól (a tisztesség kedvéért megjegyezném, hogy nem a történelmi egyházak soraiból származott), illetve zsarolt és fenyegetett meg már egyházi elöljáró, egyikük pedig súlyos becsületsértést és intellektuális lopást is követett el ellenem.

Még egyszer szeretném leszögezni, hogy nem céлом a kereszténység értékeinek megkérdőjelezése, hiszen más részről talákoztam bőven őszinte, az emberi értékek magas szintjén álló, igazán mély istenkapcsolattal rendelkező keresztényekkel és hála Istennek, belőlük van több. A velem történtek talán

néhány tucatnyi emberről állítanak képet, azonban csupán azt szerettem volna a példáim nyomán szemléltetni, hogy amennyiben erőszakossággal, brutalitással és kegyetlenséggel vádoljuk az Iszlámot, akkor egyszerűen nem kerülhetjük el annak felismerését és elismerését, hogy ugyanez a kereszténységen belül mindig is jelen volt és jelen van napjainkban is. A különbség az, hogy amíg az Iszlámon belül ez sokkalta nyíltabban, a materiális síkon valósul meg, addig a kereszténységben inkább rejtetten, a felszín alatt, sok esetben tudattalanul, főként intellektuális és spirituális síkon nyilvánul meg. A pszichológusok azonban jól tudják, hogy végső soron egyik sem jobb a másiknál.

Nem szeretek szentírási idézetekre hivatkozni, azonban Krisztus egyik tanácsa az emberiség számára erősen ide kívánczok: „Ne féljete azoktól, akik a testet megölik. Inkább azoktól féljete, akik a lelket pusztítják.” Borzalmas számomra a tapasztalás, hogy önmagukat kereszténynek valló politikusok, sőt mi több keresztény püspökök milyen szörnyű és embertelen nyilatkozatokat bocsátanak ki, amikor azokról az embertestvéereikről van szó, akik segítségre szorulnak. Mintha az irgalmas szamaritánusról, a kőről és a kenyérről, a tudatlanoknak való megbocsátásról, az üldözöttek befogadásáról és a más akolból származó nyájokról szóló tanítás elveszett volna valahol az idők folyamán. Nem szokásom egyházi, vagy politikai kérdések kapcsán megnyilatkozni, azonban annak idején az egyik közösségi oldalon külön kértem mindenki imáját azért a római katolikus főpapért, akit azért értek súlyos atrocitások, mert az országban egyedülállóként előmozdította, hogy egy bizonyos kolostor muszlim menekülteket fogadhasson be.

Mindezek után talán érthetőbbé válik, hogy miért is nem hiszek a „Keresztény Európa” eszményében. Európában, mint ahogyan a világnak szinte minden táján az emberiség hanyatlik és haldoklik. Ez nem újkori kreálmány, és nem is lehetséges egyetlen nemzet, vallás, vagy csoport számlájára írni, hiszen a jelenség egész történetünket és történelmünket végigkíséri. A másik elnyomása, kijátszása és tönkretétele általános emberi jelenség és nézőpontom szerint tökéletesen mindegy, hogy kőbaltával, gépfegyverrel, gázkamrával vagy lelki kínzással követik el. Emberek követik el, nem pedig keresztények, zsidók, muszlimok, szabadkőművesek vagy az illuminati. Mi követjük el napi szinten, egymás ellen. Mi, emberek.

Vélhetően az írásomat olvasva többekben felmerül, hogy amíg a Bibliában a szeretetről beszélnek, addig a Korán az erőszakos térítésről, a más vallásúak elnyomásáról és a nők jogfosztottságáról szól. Kérem, olvassák el töviről-hegyire az Ószövetséget, amennyiben megfelelően széles látókörrel szeretnék megvizsgálni a kérdést, és nem csupán felületes információkra alapozva véleményt alkotni. A Szent Könyvekkel az a probléma, hogy mindegyike szimbolikus, intrapszichés formában közöl általános igazságokat, nem pedig az egyes társadalmi csoportok szintjén. Sarafil Bawa (ismertebb nevén Pir Zia Inayat Khan) szerint a Korán olyan, mint egy csodálatos nő. Kezdetben leplekkel rejtegeti magát előttünk, és nem fedi fel az igazi titkait. Előtte lassan, apró lépésekben kell udvarolni neki, fokozatosan megismerni és megszeretni ahhoz, hogy felfedje előttünk az igazi lényegét és őszintén, kendőzetlenül ossza meg velünk lényének legbelső titkait. Ahogyan a Biblia, a Bhagavad Gita, a Tóra és a Védák, úgy a Korán is szimbolikus mű és eleve annak íródott,

függetlenül attól, hogy a papírra vetőjüket követő generáció miképpen torzította el őket a saját céljainak és érdekeinek tükrében. Belső dzsihadra, a lelki megújulásra, a bűnök és az anyagiasság kiirtására hív meg minket, egyfajta spirituális alkímia keretein belül. Amennyiben ebben a megközelítésben olvassuk, idővel a Korán is felfedi a titkait előttünk.

A másik fontos kitétel, hogy bár a Szent Könyvek mindegyike isteni sugalmazásból eredezteti magát, végső soron emberi kreálmány, amelyet egyszerű emberek írtak. Általános emberi divat azonban, hogy míg a saját munkánkat isteni, a tőlünk eltérően gondolkodók írásait viszont démoni ihletésűnek fogjuk fel, és ez alól a Szent Könyvek szerzői sem kivételek. Pir-o-Murshid Hazrat Inayat Khan szerint csupán egyetlen Szent Könyv létezik, ez pedig a Természet Szent Könyve. Gondoljunk csak bele, hogy figyelmesen megismerve az ásványi, növényi és állati királyságok tagjait egyre inkább tapasztalhatjuk, hogy mindegyikük az Isten Képmása és mindegyikük tükör, amelyben az Isten szüntelenül felfedi magát előttünk. Az én nézőpontom némiképp radikális olyan szempontból, hogy azt vallom, amennyiben a Szent Könyvekben leírtakat maga a Természet is megjeleníti, akkor ezek az írások feleslegesek, ha pedig más van bennük, akkor károsak. Ezzel a gondolattal persze szabadon lehet egyetérteni és egyet nem érteni, mint ahogyan a tanulmány egészével is.

A pszichológiai oldal:

Szociálpszichológiai tanulmányaim során, de Életemnek korábbi évei alatt is felkeltődött bennem az érdeklődés az embereknek azon jellemző tulajdonsága iránt, hogy mindennapi életük során különböző csoportok tagjaivá válnak, azonosulnak ezeknek a csoportoknak értékrendjével,

szokásaival, jellemző gondolkodási mintázataival, és az őket körülvevő világot is hajlamossá válnak az ezen csoportok által biztosított szemüvegen keresztül szemlélni. Hogyan is alakulnak ki ezek a csoportok, milyen hatást gyakorolnak vajon az egyén önértékelésére, jellemző gondolatának és viselkedésmintázatainak alakulására, valamint az őt körülvevő világ, különös tekintettel a más csoportok és azok tagjainak észlelésére? Milyen észlelt előnyökkel és hátrányokkal járhat a csoporttagság? Milyen kommunikációs minták működhetnek a csoporton belül, hogyan alakulhat a csoporton belüli kisebbségi és többségi alcsoportok viszonya és hogyan viselkednek a csoportok konfliktus idején? A továbbiakban ezekre a kérdésekre keresem a választ, megvizsgálva és felvonultatva az ezekkel a kérdésekkel foglalkozó főbb elméleteket, különös tekintettel közülük kettőre: az *önkategorizáció* (Turner et al., 1987) és a *társas identitás* (Tajfel et al., 1971) elméleteit.

A csoportok, vagy tágabb értelemben vett tömegek megítélése a 19. század végére datálható elméletek szerint korántsem volt kedvező. A *tömeglélektannal* ekkoriban foglalkozó szerzők egy csoportjának megítélése szerint a tömegeket bűnözők, gonosztevők alkotják, amelyek így a környezetben kárt tevő, gonosz entitásokként jelennek meg (Sighele, 1891). A tömeglélektan korszakalkotó kutatója, Gustave Le Bon (1895) úgy tekint a tömegre, mint olyan, voltaképpen normális és jó szándékú emberekből álló entításra, amelyet valamiféle különös lélektani folyamat alakít át. Le Bon az úgynevezett *fertőzéselméletben* fejti ki véleményét, amely szerint a tömegekben tapasztalható viselkedésformák az orvosi fertőzések analógiájára terjednek tovább. Gondoljunk például az ástítás, vagy a nevetés jelenségére, amely köztudottan „ragadós”, valamint az olyan, szociálpszichológiai

szempontból is érdekes jelenségekre, mint a pánik, vagy a tömeges agresszió. A pszichológia nagy elméletalkotója, Sigmund Freud is előállt a maga sajátos tömegelméletével. Szerinte a tömegben való feloldódás, *deindividuáció* következtében az egyénnek lehetősége nyílik arra, hogy olyan lappangó késztetéseit, vágyait engedje a felszínre törni, amelyek más, sokkalta ellenőrzöttebb körülmények között természetesen megvalósíthatatlanok lennének. Így fordulhatnak véleménye szerint elő olyan jelenségek, mint a fosztogatás és lincselés, valamint a különféle orgiák az elfojtott szexuális impulzusok felszínre engedése révén. Ami ezekben a korai elméletekben közös vonásként szerepel, az kétségtelenül azon álláspont, mely szerint a tömegben valamilyen módon feloldódik az egyéniség és más, kollektív pszichés erők veszik át az irányító szerepet.

Későbbi elméletalkotók már sokkalta bizakodóbb, optimistább képet festenek a csoportról. A *Gestalt* hagyományból merítő Kurt Lewin elmélete már korántsem ennyire egysíkú és mechanikus, mint amennyire ezek a korai elméletek annak mondhatóak. Lewin szerint a csoport és az egyén közötti összefüggés inkább dinamikus, semmint statikus természetű, így nemcsak a csoport határozza meg az egyén viselkedését, hanem az egyén is hat a csoportra. Az egyes alkotórészek összességén felül megjelenő tényezők pedig egyfajta *csoporttöbbletet* eredményeznek. A csoporton belül zajló jelenségek függenek a csoporttagok igényeitől, céljaitól és érzéseitől, a csoporttagok között pedig különféle vonzó és taszítóerők működéseképp áll elő a *csoportdinamika*. Moreno (1953) *szociometriát* használt a csoportban fennálló kapcsolatok vizsgálatára és az egyes tagok egymáshoz való viszonyának feltárására. Szerinte a csoport voltaképpen nem

más, mint összekötő kapocs az egyén és a társadalom között, ami sokkalta több, mint pusztán az egyes emberek együttese, és magában hordoz ezen felül különféle többletet jelentő sajátosságokat. Munkájából Mérei Ferenc is merített és fejlesztette tovább a *szociometria* módszerét.

Sherif mára klasszikussá vált kísérlete újabb hullámot indított el a csoportok vizsgálatával foglalkozó szociálpszichológusok között (Sherif et al., 1961). A nyári tábor során két csoportra osztott gyermekek között igencsak gyorsan kialakult a „Mi” és az „Ők” tudatának megjelenítése, továbbá olyan jelenségek váltak megfigyelhetővé, mint a saját csoport felülértékelése, a csoport normáival és jelképeivel való azonosulás, valamint az erős kohézió a csoporton belül. Másfelől azonban ezzel egyúttal a másik csoport leértékelése, a versengés, és a külső csoport tagjaival szemben megjelenő agresszió is felütötte a fejét. Vajon milyen pszichés folyamatoknak, jelenségeknek tudható be a hatás, amely a két csoport viselkedését meghatározta?

Erre a kérdésre a korábban hivatkozott *önkategorizációs és társas identitás elmélete* adhat választ. A *társas identitás elmélete* szerint az emberek önmaguk meghatározása során hajlamosak sorra venni azokat a számukra fontos és releváns csoportokat, amelyeknek tagjai (Tajfel et al., 1971). A *társas identitás* voltaképpen azon aspektusait jelenti az énfogalomnak, amelyek a csoporttagságból fakadó tudásunkból és érzelmeinkből származnak. Ilyenkor az egyén kiterjeszti az énjét önmagán túlra, ezzel megteremtve egyfajta sajátos „Mi” tudatot és reprezentációt. Az egyén ezeket a társas csoportokat az önértékelése szempontjából is kimondottan relevánsnak

tarthatja. Fontos pillére lehet az önértékelésnek, hogy maga az egyén, illetve mások hogyan gondolkodnak azokról a csoportokról, amelyek tagjainak önmagukat vallják.

A csoporthoz való tartozásnak megvannak ugyanis a maga előnyei és hátrányai egyaránt. A *kiközösítés* társas, és az egyénre gyakorolt hatásaival foglalkozó kutatók rámutatnak, hogy a csoport voltaképpen a *valahova tartozás* társas szükségletét elégíti ki (Williams, Shore & Grahe, 1998; Williams, Cheung & Choi, 2000). A csoportok olyan értékeket kínálnak, amelyekkel szívesen azonosulunk, baráti kapcsolatokat biztosítanak, valamint biztonságot jelenthetnek és annak tudatát, hogy mások elfogadják minket. Az emberek számára a pozitív önértékelés fenntartásához is nagyban hozzásegíthet a csoport. Ezt a jelenséget **BIRG**-nek (*basking in the reflected glory*) nevezték el a kutatók (Cialdini et al., 1976). Szívesebben hangsúlyozzuk például nemzetünkkel, egyetemünkkel, vallási felekezetünkkel való összetartozásunkat, amennyiben az valamiképpen pozitív színben tüntethet fel minket, vagy önértékelésünket javíthatja.

A csoporthoz való tartozás azonban észlelhető hátrányokkal is járhat, melyeket önmagunk nem feltétlenül élünk meg annak, környezetünk számára azonban különösen is negatívnak hathatnak. Önértékelésünk pozitív színezete attól is függ, hogy milyen színben látjuk azt a csoportot, amelyhez tartozunk, így megőrzésének szempontjából fontossá válik, hogy csoportunkat mindig pozitívan értékeljük, sikeresnek, vonzóknak és értékekkel telinek lássuk. Ez azonban sajnos sok esetben együtt jár azzal, hogy az olyan külső csoportokat, amelyeknek nem vagyunk tagjai, ezzel párhuzamosan negatívbabbnak értékelünk.

A *társas identitás elmélete* szerint amennyiben csoporttagságunkat egy külső, avagy belső tényező, mondjuk egy külső csoporttag megjelenése, vagy egy csoporttal kapcsolatos gondolat, emlékkép aktiválja, akkor a tagság befolyásolni fogja, hogy miként reagálunk egy adott eseményre, illetve hogyan észlelünk másokat. Az emberek alapvetően hajlamosak arra, hogy a saját csoportjukba tartozó személyeket önmagukhoz hasonlónak, szimpatikusabbnak lássák, míg a külső csoport tagjaival szemben főként a különbségeket és a negatív tényezőket keresik. Ez maga után vonja azt is, hogy inkább tesznek erőfeszítéseket arra, hogy a saját csoportjukba tartozónak kedvezzenek a másik csoport tagjával szemben. Az, hogy melyik csoporttagság mikor kerül előtérbe, ismét csak eltérő lehet az egyes csoportok esetében.

Az *önkategorizációs elmélet* szerint az emberek számára fontos csoporttagságok az identitás fontos részévé válnak, és az önmagukról alkotott kép meghatározó darabjai lesznek (Turner et al., 1987). Az a tény, hogy például a „szociálpszichológia mesterkurzus” hallgatói vagyunk (remélhetőleg) csak egy félév erejéig kerül előtérbe, azonban az, hogy valamelyik egyetem hallgatói vagyunk, már komolyabb mértékben meghatározza identitásunkat és társas önkategorizációnkat, nem is beszélve a nemünkről, vallásunkról, vagy politikai nézetrendszerünkről. Az, hogy ezek a csoportok mit is jelentenek számunkra, milyen előnyökkel, hátrányokkal és kötelezettségekkel jár a hozzájuk való tartozás, illetve hogy mindez milyen érzelmeket is jelent nekünk, tanulás útján sajátítjuk el. Megfigyelhetjük az egyes csoporttagok viselkedését, elsajátíthatjuk a csoport normáit, ezzel pedig voltaképpen arról szerzünk tudomást, hogy mit is jelent egy adott csoport tagjának lenni. Ugyanígy szerezhetünk

információkat más, külső csoportokról is. Az a tény, hogy önmagunkra egy adott csoport tagjaként tekintünk, tulajdonképpen együtt jár azzal, hogy valamiféle *sztereotípiának* megfelelően kezdjük értékelni magunkat, mégpedig azon *sztereotípiáknak* megfelelően, amelyek az adott csoportunkra jellemzőek. Az *önkategorizációs elmélet* szerint tehát amennyiben aktívnek tekinthető egy adott pillanatban a csoporttagság, úgy sokkal inkább hajlamosabbak vagyunk önmagunkat tipikus csoporttagnak tekinteni, mint máskor. Bevált példánkat ismét elővéve azt mondhatjuk, hogy az egyetemi hallgatói csoporttagságunk előtérbe helyeződése esetén valószínűleg sokkal több, tipikus hallgatóra jellemző vonást sorolnánk fel magunkkal kapcsolatban, mint egyébként.

A *társas identitás* elmélete szerint korántsem mindegy azonban, hogy mennyire hozzáférhető, milyen gyakran idéződik fel a csoporttagságunk. Hiába rendelkezünk viszonylag sokrétű és gazdag információs anyaggal arra nézve, hogy mit is jelent egyetemistának lenni, ha voltaképpen szinte sohase jelenünk meg az egyetemen, nem látogatjuk az előadásokat. Különböző körülmények és történések, a példánál maradva mondjuk egy egyetemi címerrel ellátott pulóver látványa, vagy egy más egyetemről származó egyetemista csoport megjelenése emlékeztethet minket csoporttagságunkra, kiugróvá teheti azt, ezzel pedig arra készíthet minket, hogy a csoportunk normáinak, értékrendjének és viselkedésmintáinak megfelelően kezdjünk el viselkedni (Billig & Tajfel, 1973; Wilder & Shapiro, 1991).

Érdekes megfigyelést tettek azon kutatók, akik arra a megállapításra jutottak, hogy az emberekben együtt van jelen azon szándék, hogy önmagukat csoporttagként definiálják,

illetve az is, hogy a csoporton belül kellőképpen differenciálják magukat a többi csoporttaghoz képest (McGuire et al., 1978). Ebben a differenciálási folyamatban olyan jegyeket emelnek ki, amelyek a csoporttagság szempontjából kevésbé relevánsak, mondjuk egy érdekes hobbit, vagy érdeklődési kört. Így, amint egyre több, hozzánk hasonlóan viselkedő csoporttagot ismerünk meg, a hozzánk való hasonlóságuk mellett, amelyek bizonyos, a csoporttagság szempontjából releváns tényezők mentén megfigyelhetőek, feltűnhet számunkra a tőlünk való különbözőségük, sokszínűségük is. Egyszerre igyekszünk tehát biztosítani a csoporton belüli helyünket stabilizáló, a csoport egészével mutatott hasonlóságunk, illetve az önmagunk személyiségének autonómiáját előremozdító különbözőségünk érzését. Így voltaképpen érhetővé válik azon, sok kutató által megfigyelt jelenség, hogy a saját csoportunk sokszínűként való elkönyvelése mellett hajlamosá leszünk a külső csoportokat sokkal *homogénebbnek*, tagjaikat egymáshoz sokkalta egyformábbnak látni (Linville et al., 1989). Ebből fakad azon, tragikus következményeket maga után vonó tendenciánk is, hogy hajlamosak vagyunk a külső csoport egyes tagjainak viselkedését az egész csoportra nézve általánosítani, mondván, ők alapvetően mind egyformák. Így amennyiben a másik csoport egy tagja követ el valamiféle negatív cselekedetet, azt hajlamosak vagyunk az egész csoportra nézve általánosnak mondani, például olyasfajta kijelentéseket tenni, hogy a politikusok mind csalók, azonban a mi saját csoportunk tagja által elkövetett vétket már sokkalta hajlamosabbnak vagyunk az ő saját egyéni vétkének betudni, ugyanis a mi változatos és színes összetételű csoportunkba beleférhetnek ilyen tagok is, azonban ez korántsem általános a csoportunk egészére nézve. Legalábbis így hisszük.

Ezen jelenség háttérében több tényezőt figyelhetünk meg, nevezetesen hogy a saját csoportunknak több tagját is ismerjük, legtöbbször sokkalta mélyebben, mint a külső csoportok tagjait, így nem lep meg minket a változatosságuk, azonban a külső csoportok általunk ismert, ennél lényegesen kevesebb tagjának viselkedését könnyebben általánosítjuk az egész csoportra. Emellett a saját csoportunk tagjaival sokkalta informálisabb, változatosabb interakciókba bonyolódunk az idő múlásával, sokkal több lehetőségünk adódik megismerni őket, és így egyre inkább tudatára ébredünk a változatosságuknak, míg a külső csoport tagjaival csupán kevés, formális interakciót folytatunk és lehetőségünk sem adódik így az ő mélyebb és részletesebb megismerésükre (Rothbart et al., 1984).

A társas identitás és az önkategorizációs elmélethez kapcsolódóan több kutató is foglalatzkodott azzal, hogy a külső csoportok *homogénebb* észlelésére tett megállapítások hatását vizsgálják, többek között a jogalkotásban és az ítélszékeken. Így több vizsgálat is megemlíti, hogy az emberek könnyebben és pontosabban felismerik a saját etnikai csoportjukba tartozó emberek arcát, mint a külső csoportba tartozókat, akiket hajlamosabbak egymáshoz hasonlóbbnak látni, ezzel együtt gyakorta össze is keverni őket egymással (Bothwell et al., 1989). Az *önkategorizációs és társas identitás elméletei* arra a megállapításra engednek következtetni minket, hogy az emberek önértékelése, biztonságra való igénye szempontjából alapvető jelentőségű, hogy valamilyen társas csoport tagjaiként tekinthessenek magukra, azonban ennél a megállapításnál felvetődik a kérdés, hogy vajon milyen tényezők szükségeltetnek ahhoz, hogy a személy valóban a csoport tagjának érezze magát, és vajon ez miként jelenik meg a gondolkodásában és viselkedésében. A

minimális csoportparadigma szerint szervezett kísérletek arra az eredményre jutottak, hogy az emberek már minimális különbözőségek esetén is hajlanak arra, hogy csoportokba sorolják a környezetükben előforduló személyeket, sőt mi több, egyenesen arra is, hogy egy jutalomelosztásos feladatban a saját csoportnak kedvezzenek a másik csoport ellenében, akár még akkor is, ha ez a fajta különbségtétel abszolút értelemben veszteségesnek könyvelhető el a csoportjuk számára (Tajfel & Billig, 1973). A *minimális csoportközi helyzetben* megmutatkozó társas kategorizáció már akkor is megjelenik, amennyiben a vizsgálati személyeket színek szerint rendezik csoportokba, vagy jelvényt kapnak a csoport emblémájával, majd pedig sorszámmal ellátva kerülnek a vizsgálatba. A *társas identitás elméletével* megmagyarázva ugyanis azt a jelenséget láthatjuk, hogy ebben a helyzetben a *szubjektív bizonytalanság* szintje meglehetősen magas, hiszen olyan feladathelyzetbe kerül a személy, amelyben nem áll rendelkezésére számára más viszonyítási pont, mint csapatának színe és egy azonosítószám. Ebben a helyzetben az önértékelés megingása figyelhető meg, amelyet a személy úgy próbál meg ellensúlyozni, hogy azonosul az egyetlen rendelkezésére álló támponttal, nevezetesen a csoporttal, és az annak való kedvezés, a csoport felértékelése által kívánja visszaállítani megcsorbult önértékelését (Hogg & Abrams, 1993).

Mint ahogyan láhattuk, ez a *minimális csoportközi helyzet* tehát elegendőnek bizonyul ahhoz, hogy a személyek a saját csoportjuknak kedvezzenek a jutalompontok elosztásánál, méghozzá mindezt nem is akármilyen módon teszik. A vizsgálatokból kiderült, hogy ezekben az esetekben egyáltalán nem a saját csoport számára való lehető legnagyobb nyereség biztosítása az elsődleges, hanem hogy előnyhöz juttassák a

saját csoportot a másikkhoz képest még akkor is, ha ezzel abszolút értelemben kevesebb pontot szereznek. A cél tehát nem a nyereség, hanem a csoportok közötti különbségek növelése. A *társas identitás elméletével* magyarázva azt mondhatjuk, hogy az emberek szeretnék a saját csoportot jobbnak, megbecsültebbnek látni, mint a kívülállókét, hiszen ezáltal önmagukkal kapcsolatban is pozitívabbá válik az értékelésük. Ez a saját csoport javára való torzítás alapja.

Az előző pontban láthattuk, hogy az emberek már minimális megkülönböztettség esetén is hajlamosak önmaguk és mások csoportokba sorolására, és a saját csoportnak való kedvezésre. A következőkben sorra veszünk néhány olyan újabb elméletet, amelyek a saját csoport felé való torzított értékelést vizsgálják. Ezen két elméletet néhány évtizeddel megelőzve Adorno és munkatársai (1950) bevezették a *tekintélyelvű személyiség* fogalmát. A szerzők szerint ezen személyiség típus esetében különösen is erős a más csoportok felé mutatott *előítéletesség*. A tekintélyelvű személyiségre általában jellemző a konvencionális értékrenddel és annak értékeivel való erős azonosulásban nyilvánul meg, illetve az előítéletesség a külső csoportokkal szemben, valamint az agresszió, amely a konvencionális értékrendtől eltérő személyek, vagy csoportok felé irányul. A *tekintélyelvű személyiség* a világot általában veszedelmes helynek érzékeli, és a veszedelmek keltette bizonytalanság ellensúlyozása végett erős benne a saját csoporttal való azonosulás. Ezek a személyek a tekintély legitimitását rend szerint abban látják, hogy az szükség esetén kemény szankciókkal léphet fel a normáktól és értékektől eltérő, ezzel pedig rá és a csoportjára fenyegetést jelentő személyekkel, vagy csoportokkal szemben.

Egy másik megközelítési módot jelenthet a *terrormentedzsment-elmélet*, amely a saját csoporttal való erős azonosulás és torzítás kialakulásában az előző elmélettől eltérően nem személyes tényezőket, hanem különféle történéseket, traumákat nevez meg okokként. Az elmélet szerint a halandóság kiugróvá válása esetén, mondjuk egy terrortámadás, természeti katasztrófa, háború esetén az emberek önértékelése jelentősen megrendül, és a világ kiszámíthatatlanságának tudatában úgy próbálnak meg biztonságot találni és fenntartani önértékelésüket, hogy erősen azonosulnak a csoportjukkal, mondjuk a nemzetükkel és az általa képviselt értékekkel és normákkal.

A harmadik, szintén a saját csoporttal való azonosuláshoz és a javára történő torzítás jelenségéhez kapcsolható elmélet a Sidanius és Pratto (1994) által kidolgozott *szociáldominancia-orientáció elmélet*. Ebben a megközelítési keretben gondolkodva azt mondhatjuk, hogy az előbbieket folyamán ismertetett két elmélettel együtt igencsak jó előrejelzője lehet az *előítéletességnek*, a saját csoporttal és annak értékrendszerével való erős azonosulásnak és a torzításnak. Ezen elmélet szerint az emberek különböznek a tekintetben, hogy mennyire helyeslik, vagy éppen utasítják el a csoportokon belül szerveződő hierarchiát. A magas *szociális dominancia orientációval* rendelkező személyek esetében jellemzőbb a csoporttal való azonosulás és a saját csoport javára történő torzítás akkor, amennyiben a csoport státusa magas. Érdekes eredményre jutottak azok a kutatók, akik alacsony státusú csoportokban vizsgálták az elméletet. Eredményeik szerint ezekben a csoportokban a magas *szociáldominancia-orientáció* a magasabb státusú csoportok kedvelésével jár együtt, persze csak akkor, amennyiben az

adott csoport elfogadja a társas hierarchiát (Levin, Federico, Sidanius & Rabinowitz, 2002).

Láttuk tehát, hogy ezen fentebb ismertetett három elmélet szerint bizonyos személyiségvonások és helyzetek mintegy facilitálják a saját csoporttal való azonosulást és az irányába történő torzítást, de vajon mi történik abban az esetben, amennyiben a személy nem kíván azonosulni a csoportjával, sőt mi több, a csoportból való kiválás gondolata foglalkoztatja inkább? A következő pontban az ezen kérdéssel foglalkozó elméletek és kutatási eredmények közül kerül előtérbe néhány.

A formális csoportok többségénél, például az egyes egyetemeken, a katonaság, illetve a különféle egyházak, vallási felekezetek, vagy szerzetesrendek esetében a csoportba való felvételt bizonyos kritériumokhoz, illetve meghatározott időpontokhoz köthetik. Láthatjuk, hogy klasszikus példánknál maradván az egyetemeken az egyes szakokra való bekerülést bizonyos számú felvételi ponthoz kötik, illetve bizonyos egyházak esetében a közösséghez való csatlakozásnak is vannak bizonyos feltételei, illetőleg bizonyos időpontok az újonnan belépni kívánók beavatására. Az olyan, kevésbé formális csoportokban, mint mondjuk egy bélyegyűjtő kör, vagy egy baráti társaság, legtöbbször kevésbé szabályozott a belépési procedúra, azonban bizonyos fázisok itt is tetten érhetők.

Levine és Moreland (1992) arra keresi a választ, hogy milyen állomások figyelhetők meg abban a folyamatban, amelynek során a csoport tagjai közé fogadja az egyént. A *vizsgálódás* folyamata ebben a modellben kétirányú. Egyrészt

az egyén tekintetbe veszi és megismeri azokat a csoportokat, amelyeket alkalmasnak vél az *önkategorizációs* és a *társas identitás elmélete* által ismertetett szükségleteinek kielégítésére, illetve maga a csoport is keresi azokat az új tagokat, akik megfelelnek az általa támasztott kritériumoknak. A *szocializáció* során az egyén magáévá teszi a csoport értékeit, viselkedési formáit, sztereotípiáit és normáit, a csoport pedig a maga részéről igyekszik ezekhez igazítani az egyént. A *fenntartás* állapotában az egyén a csoport tagjaként tevékenykedik a csoport és az egyén által közösen megszabott szerepben. Amennyiben ebben az állapotban valamiféle érdek és értékkonfliktus bontakozik ki, szükségessé válhat a szerződés újraalkotása és a szerepek megvitatása. Ez a *reszocializáció* fázisa, melynek kedvező kimenetele esetén a folyamat visszaállhat a *fenntartás* fázisába, avagy sikertelenség esetén az egyén kilép a csoportból, és az *emlékezés* fázisában áll le a folyamat.

Amennyiben az egyén úgy találja, hogy a csoport nem alkalmas önértékelésének magas szinten tartására és társas igényeinek való megfelelésre, az egyén fontolóra veheti a csoporttól való eltávolodást, amelynek végső lépése lehet a kiválás a csoportból. Mindez számos úton és módon mehet végbe. Tajfel és Turner (1979) erre a jelenségre reflektálva vezették be a *szociális mobilitás* és a *szociális változás* fogalmát. Előbbi esetében az egyén csökkenti a csoporttal való azonosulását azáltal, hogy minimálisra redukálja a csoporttal való kontaktust, illetve elkerüli azokat az információkat, amelyek a kérdéses csoporttagságra emlékeztetik. Példaként felhozható annak az amúgy hívő kereszténynek az esete, aki a felekezetétől való eltávolodását az istentiszteletektől és a vallási közösségtől való elmaradással jelezte maga és a

környezete felé, illetve felhagyott az egyházával kapcsolatos hírek nyomon követésével is. Ez a folyamat azonban még nem jelent egyet a tényleges kilépéssel, inkább egyfajta távolságtartásnak és ellenazonosulásnak tekinthető, azonban felmerülhet olyan eshetőség is, hogy az egyén ténylegesen kilép a csoportjából, vagy pedig eltitkolhatja a csoporttagságát. Kutatások szerint azonban az egyik csoportból a másik csoportba történő átlépés sem zökkenőmentes, ugyanis az új csoport tagjai sokszor nem tekintik az újonnan belépőt egyenértékűnek a régebbi csoporttagokkal, így esetében később a csoport értékrendjével való sokkalta nagyobb mértékű azonosulásra lesz szükség ahhoz, hogy az új csoport elfogadja a saját közösségéhez tartozónak az egyént.

Amennyiben a személy mégiscsak a csoporton belül való megmaradás mellett dönt, úgy társas igényei és önértékelésének fenntartása arra hajtja, hogy valamilyen módon megváltoztassa a csoport légkörét, megítélését, vagy értékrendjét, hogy az megfeleljen a maga sajátos igényeinek. Ennek egyik módszere a *társadalmi változás* elősegítése, amelynek keretében az egyén a társadalom berendezkedésének megváltoztatására tesz kísérletet avégett, hogy saját csoportjának helyzetét javítsa (Tajfel & Turner, 1979). A másik lehetőség, hogy megpróbál olyan területeket találni, olyan tulajdonságokat és értékeket hangsúlyozni, amelyben az ő csoportjuk jobbnak mutatkozhat, mint az egyéb csoportok. Ennek tipikus példája lehet, amikor egy versenyhelyzetben az utolsó helyezést elérő csoport a legsportszerűbben versenyzőnek kiáltja ki magát.

A korábbiakban láthattuk, hogy az *önkategorizációs* és a *társas identitás elméletei* szerint milyen fontos jelentőséggel is bír a személy önértékelése és szubjektív biztonságérzete szempontjából a csoporthoz való tartozás, és a csoportban képviselt értékrenddel és normákkal való azonosulás (Tajfel et al., 1971; Turner et al., 1987). Bemutattam továbbá azt is, hogy miként viszonyul a csoport a tőle valamilyen tényező mentén különböző külső csoportokhoz, és milyen torzítások fordulhatnak elő a saját és a külső csoportok észlelése során. Most azt vizsgáljuk meg, hogy pontosan mi is történik abban az esetben, amikor ez a bizonyos "külső csoport" nem is mondható igazán külsőnek, hanem inkább a saját csoporton belül létező, annak gondolkodásmódjától, értékrendszerétől és normáitól bizonyos fokban eltérő gondolatokat megfogalmazó, legtöbbször kisebbséget képviselő alcsoportról van szó.

A kutatásokból tudjuk, hogy az emberek bizonyos fajta *optimális megkülönböztetettségre* töreksenek, és igyekeznek megtalálni az egyensúlyt az egyéni és a csoportidentitás között (Brewer et al., 1991). Ezen oknál fogva a saját csoport számukra bizonyos tényezők mentén sokkalta színesebbnek és változatosabb összetételűnek tűnik, mint a torzítás hatására sokkalta *homogénebbnek* tartott külső csoport (McGuire et al., 1978; Linville et al., 1989). Ennek megfelelően nem kizárt, hogy a saját, sokszínű csoporton belül alcsoportok elkülönülése lesz megfigyelhető. Moscovici (1980) felvetette, hogy bizonyos esetekben még az is lehetségessé válik, hogy a csoportnormához való alkalmazkodás jelensége mellett ugyanakkor előfordul az is, hogy a csoporton belül jelenlevő kisebbség alakítja a normát és bír erős befolyással a csoport döntéseire. Amennyiben a *kisebbségi alcsoport* egységes, véleményüket pedig konzisztensen és meggyőződéssel

képviselik, ráadásképpen helyzetükből kifolyólag kénytelenek is azt erősebb érvekkel, több bizonyíték előtalálásával körülbástyázni, úgy képesek lehetnek arra, hogy felkeltsék a csoport figyelmét és befolyással legyenek a döntésekre. Egy másik elmélet szerint a többség által előidézett, a megszokott igazságok és normák feltétel nélkül való elfogadását sürgető, *konvergens gondolkodással* ellentétben a kisebbség az információkat figyelembe vevő, és az érveket mérlegelő *divergens gondolkodásra* sarkallja inkább a csoportot.

Újabb bekezdést kíván a korábbiakhoz kapcsolódva annak megvizsgálása, hogy vajon a csoport, amely időnként alcsoportokra oszlik, közös tevékenységeket bonyolít, és fontos döntéseket hoz, milyen jellegű vezetést kíván a hatékony működés előmozdítása érdekében. A vezetés kérdésével behatóan foglalkozó Fred Fiedler (1978) *kontingenciaelmélete* szerint a vezető hatékonyságát mind személyes, mind pedig helyzeti tényezők határozzák meg. A *vezető stílusa* az elmélet szerint lehet *feladat-központú* és *társas orientált*ságú. A *helyzeti kontroll* erősségét az autoritás mértéke, a csoport előtt álló feladat egyértelműsége és a kapcsolatok minősége határozza meg. Eltérő helyzetek és a csoportban uralkodó állapotok milyensége más-más stílusú vezetőt kíván meg. Ha a *helyzeti kontroll* mérsékelt, tehát a feladat nem túl bonyolult, az autoritás mértéke nem túl magas és a kapcsolatok minősége is megfelelő, akkor a *társas orientációjú* vezetés lehet a hatékonyabb, azonban túl alacsony *helyzeti kontroll* mellett a szilárdabb és meghatározhatóbb keretek biztosítása érdekében, valamint a nagyon magas *helyzeti kontroll* esetén a *feladat-központú* vezetés lehet hatásosabb. Az elméletek közül a Fiedler-féle mellett még az úgynevezett *tranzakciós vezetéselmélet* érdemelhet szót (Burns, 1978). Ezen elmélet

szerint vezetővé az a csoporttag válik, aki hatékonyan osztja el a csoportban az erőforrásokat, valamint az elmélet hangsúlyozza a vezető és a vezetettek közötti folyamatos értékcserét. Az értékek lehetnek jutalmak, megbecsülés, lojalitás és dicséret is.

Érdemes lenne még megvizsgálnunk, hogy milyen dinamika szerint eszkalálódik egy-egy konfliktus a csoportok között. Láthattuk, hogy bizonytalanság esetén sérül az emberek önbecsülése, és ezt úgy próbálják helyreállítani, hogy erősen azonosulnak csoportjuk értékrendjével és gondolkodásmódjával, felülértékelik a saját csoportot a külső csoportokhoz képest, és igyekeznek a javak elosztása során a saját csoportnak kedvezni, növelve ezzel a különbségeket és az előnyt a külső csoporttal szemben (Tajfel & Billig, 1973; Hogg & Abrams, 1993). Ebben a megközelítésben érthetővé válhatnak azok a csoportközi konfliktusok, amelyekre mindennapi életünk során oly gyakorta láthatunk példákat. Konfliktus akkor alakul ki, amikor valamilyen tényező mentén összeütközésbe kerülnek az egyének, avagy esetünkben a csoportok érdekei. A *reális konfliktus elmélete* szerint ezen csoportközi konfliktusok alapja az erőforrások szűkössége (Levine és Campbell, 1972). Amennyiben az anyagi erőforrások nem állnak rendelkezésre olyan mértékben, hogy azok mindkét csoport szükségleteit kielégíthetnék, úgy az egyik fél igényeinek teljesülése óhatatlanul a másik fél érdekeinek sérülését vonja maga után. A csoportok között megjelenő ilyesfajta konfliktusnak az lehet az eredménye, hogy a külső csoport ellenszenvessé válik, az ellenszenv pedig hamar ellenségeskedéssé és gyűlöletté fajulhat. A helyzetet azonban még ennél is komplikáltabbá teszi az a tény, hogy a konfliktus akkor is kialakulhat, amennyiben az erőforrások

egyáltalán nem szűkösek és minden csoport számára biztosítható a megfelelő mérték. A *relatív depriváció elmélete* szerint ugyanis egyáltalán nem a valóságos állapotok, hanem a szubjektív értékelés határozza meg, hogy mennyire elégedettek az emberek, vagy a csoportok a helyzetükkel (Stouffer et al., 1949). Ha az adott csoport tagjai úgy látják, hogy a másik csoportnak valamilyen módon jobban alakul a helyzete, nagyobb jóllétben, megbecsülésben él, vagy nagyobb hatalom, befolyás jut neki osztályrészül, úgy hajlamossá válnak az elégedetlenségre, függetlenül a saját objektív helyzetüktől.

Ha a helyzet a konfliktus hatására bizonytalanná válik, a tagok az önértékelésük védelme céljából erősebben azonosulnak a csoportjukkal, így a csoport összezár és felsorakozik a közös cél elérése érdekében. A tárgyalások, amelyek esetleg elsimíthatnák a konfliktust, nem sok eredménnyel járnak abban az esetben, amennyiben azok nem a megfelelő módon történnek. Howland (1976) kutatásai szerint amennyiben a helyzetet a csoporton belül vitatják meg, azaz a hasonlóan gondolkodók között, akkor az álláspont egyre erősebbé és kimozdíthatatlanabbá válik, a csoport pedig polarizálódni kezd. A *csoportpolarizáció* során a csoport egyre inkább meggyőzi magát a saját álláspontjának helyességéről, egyre erősebb érveket és bizonyítékokat sorakoztat fel mellette, míg a külső csoport véleményét és érdekeit egyre inkább kezdi figyelmen kívül hagyni. Amennyiben az álláspontok mindkét csoportban megszilárdulnak és a közös tárgyalások egyre inkább ellehetetlenülnek, a csoportok között a *fenyegetés* veszi át a vezető szerepet.

A *fenyegetéssel* foglalkozó kutatók szerint azonban a *fenyegetés* egyáltalán nem növeli az alkupozíciókat, hanem éppen ellenkezőleg, ellenállást és viszontfenyegetést szül és megnehezítheti a megegyezést. Morton Deutsch (1981) klasszikus kísérletének bizonyítékai is ezt a feltételezést támasztják alá. Abban az esetben, amennyiben a kísérleti helyzetben résztvevő felek alkalmazhattak *fenyegétést* egymással szemben, az a feladat végrehajtását és a közös megoldás megtalálását alaposan megnehezítette, és ez a hatás erősebbnek mutatkozott akkor, ha mindkét fél alkalmazhatott *fenyegétést*, szemben azzal, amikor csak az egyikük. A versengő és egymással szemben szankciókat alkalmazó csoportokra emellett az is jellemző, hogy az elszenvedett atrocitásokat igyekeznek kamatostul visszafizetni a másik félnek, így voltaképpen mindkét fél mindig többet kap, és még ennél is többet ad vissza a másíknak, ezáltal pedig tovább mélyül a konfliktus (Youngs, 1986). A konfliktust mindemellett tovább mélyítheti, amennyiben a szemben álló felek mellé újabb és újabb csoportok csatlakoznak és foglalnak állást valamelyik fél mellett, mint ahogyan ennek szomorú példáit láthattuk Földünk történelme során nem egyszer.

Hogy mégse zárjuk ennyire borús és negatív konklúziókkal az összefoglalónkat, az utolsó pontban tekintsük át, hogy milyen *konfliktusmegoldási* módok állhatnak a hadakozó csoportok rendelkezésére. A legkevésbé célravezető megoldás szerint az egyik csoport mintegy kikényszerítheti a megoldást azáltal, hogy legyőzi a másikat és érvényt szerez akaratának és céljainak. Ilyen esetekben azonban szinte kizárt, hogy közös haszonnal záruljon a konfliktus. A megoldás, mondhatni "vagy-vagy" természetű, hiszen amennyiben az egyik fél győzedelmeskedik, az a másik fél vereségével együtt

jár. Ilyenkor általában a vesztes részéről továbbra is fennáll az agresszió és az elégedetlenség, amely a későbbiekben újabb konfliktusokat eredményezhet. Gondoljunk csak bele, mennyi és mennyi újabb konfliktusba keverte Hazánkat a Trianoni békefeltétel.

Ha a felek lemondanak az ellenfél teljes eltiprásáról, és a kölcsönös engedmények, kompromisszumok útján hajlandóak rendezni a konfliktust, úgy a helyzet sokkalta biztatóbbá válhat. Ritka megoldás, bár valószínűleg éppen erre kellene törekedni, az úgynevezett *integratív megoldás*, amelynek keretében a felek mindegyike elér valamit azokból a követeléseiből, amelyek számára fontosak és mindkét fél képes feladni valamelyest azon igényeiből, amelyek számára kevésbé bírnak fontossággal. Ezek a megoldások jobb eredményt jelentenek mindegyik fél számára és képesek csökkenteni a későbbi agressziót, valamint jobb kapcsolatok kialakulását teszik lehetővé a jövőben a korábban versengő csoportok, nemzetek, szövetségek között (Thompson, 1993).

Nem vagyok sem politikus, sem szociológus, sem valláskutató, sem pedig külügyi szakértő. Ezek a gondolatok csupán a személyes meglátásaim arról, hogy miként lehetne méltóképpen és átgondoltan kezelni egy kérdést, amely mindannyiunkat érint, akár érdekel minket, akár nem. Magyarország szempontjából úgy vélem, hogy az első teendőnként a politikai élet és az állami működés gyökeres átforgatására van szükség. Véleményem szerint azoknak a személyeknek nagy része, akik jelenleg az állami, közigazgatási és oktatási intézmények felső vezetését alkotják, voltaképpen egyáltalán nem alkalmasak a feladatuk szakszerű és színvonalas betöltésére. Ez persze nem azt jelenti, hogy az élet

más területein ne tudnának értékeset, inspirálót és maradandót alkotni, azonban sajnos sokak számára nyilvánvaló, hogy a politika, a közigazgatás és általában a vezetés nem az ő közegük. Példának okáért tegyük fel, hogy mondjuk egy teológus kiválóan alkalmas arra, hogy széleskörű tárgyi tudására és akadémikus ismereteire alapozva bonyolult filozófiai fejtegetéseket fogalmazzon meg, a vallás kérdéseinek vizsgálatát tudományos igényességgel végezze, vagy az Istenről alkotott szép gondolatokat alkosson, azonban egyáltalán nem biztos, hogy alkalmas az ország egyik magas vezető pozíciójának betöltésére. Úgy gondolom, hogy ez megfelelő önismeret, önkritika és szakmai alázat birtokában világos lehetne, és ebben az esetben a lemondás tökéletesen megfelelő lépés lenne.

Én magam hiányolom a szakértői kormányzatot. Azt a modellt, amelyben az egyes ágak vezetői és szervezői pozícióit olyan személyek, vagy csoportok töltenék be, akik az adott szakterület kimagasló és széleskörű tapasztalatokkal rendelkező művelői. Ebben az esetben talán elkerülhető lenne, hogy annyi unatkozó és voltaképpen látszatmunkát végző oktató üldögéljen az egyetemeken, bár ez szintén személyes és erősen szubjektív meglátás részemről.

A másik fontos kérdés, hogy nézetem szerint egyre inkább elharapóznak egyes radikális irányzatok a magyar politikában. Kereshetnénk a felelőseit ennek a jelenségnek, azonban valószínűleg sohasem akadnánk a nyomukra, ezért inkább a megoldásra kellene helyoznünk a hangsúlyt. Véleményem szerint ezek a radikális és szélsőséges irányzatok főleg az emberi tudatlanság, az ismeretlentől való félelem, az elégedetlenség, reménytelenség és a személyes jóllét

elvesztésétől érzett szorongás jelenségein keresztül érnek el jelentékeny számú embert. Amennyiben az országban olyan állapotok uralkodnának, hogy az embereknek nem kellene napi szinten szembenézniük a társadalmi visszasságokkal, a hatalmi elit által elkövetett sorozatos részrehajlással és visszaélésekkel, valamint a fiatalabb generáció látna lehetőséget arra, hogy a közösségért végzett kitartó és szorgalmas munkáját siker, elismerés és méltó mértékű anyagi honorárium jutalmazná, elképzelhetőnek tartom a radikális irányzatok fokozatos visszaszorulását.

Az egyetem befejezése óta eltelt három esztendőben rengetegszer, szinte napi szinten felvetődött bennem, hogy vajon azért hoztak a szüleim hatalmas anyagi áldozatokat, illetve én magam tényleg azért áldoztam fel annyi időt és lehetőséget a tanulmányaim alatt, hogy a felfoghatatlanul igazságtalan pedagógus életpálya modell keretein belül működő gyakornoki időszakom alatt sok esetben példátlan mértékű megaláztatásokban, becsmélésben, és az amúgy is gyenge önbizalmam és önértékelésem folyamatos sárba tiprásában legyen részem a feletteseim részéről. Véleményem szerint a vezető pozíciót betöltők megválasztása esetében az intellektuális alkalmasságot, a szakmai tapasztalatot vizsgáló döntéshozóknak nem szabadna mellőzni a pszichológiai alkalmassági vizsgálatot sem, így elkerülhető lenne a gyenge empatikus képességekkel és nárcisztikus személyiségzavarral rendelkező, valamint a beosztottak pszichés jólléte iránt tökéletesen érdektelen vezetők kerüljenek, úgymond hatalomra. Visszatérve azonban a menekültek kérdésére, szeretném leírni, hogy én sem értek egyet a kritikátlan és minden szűrést mellőző „beeresztés” gyakorlatával, azonban az országunk jelenlegi intézkedéseit embertelennek és

felháborítónak tartom. Meg vagyok győződve arról, hogy a „Keresztény Európa” lelki és szellemi alapját jelentő Jézus Krisztus keservesen sírna a barikádokon, drótkerítéseken és falakon, amelyet az úgymond keresztény politikusaink emeltettek, bizonyos egyházi vezetők aktív támogatása mellett.

Nem tudok megoldást nyújtani, és véleményem szerint senki sem képes rá egyedül, hanem kizárólag együtt, a különféle nézőpontok és szakértői tudás összehangolásával. Hatalmas hibának tartom azonban, hogy a határokon dolgozó segítő szakemberek között oly kevés a komoly pszichológiai és orvosi tudással rendelkező pszichológus és pszichiáter szakorvos, aki a menekültek anyagi igényein túl a lelkükkel is törődne. Nagyon sok esetben ugyanis ezek az emberek olyan súlyos traumákkal, illetve személyiségtorzulással érkeznek, amelyeknek megoldásához komoly pszichológiai terápiára és pszichiátriára, akár gyógyszeres terápiára lenne szükség. Persze, ezen felül érvelhetünk amellest is, hogy mennyi terrorista jut át a menekültekkel a határázaron és lepi el Európát. Azonban félre kell végre tennünk a „gonosz ellenség” paradigmáját, amellyel a hatalmon álló erők manipulálják a tömegeket, tudva-tudván, hogy a bűnbakképzés és az ellenségkép megalkotása tökéletesen alkalmas a félelem felkeltésére és a tömegek felhasználására a saját céljaik érdekében. Szükséges belátnunk, hogy ennek a problémának a megoldásához átgondolt, az érintett szakterületek legjelesebb képviselőinek mozgósításával és bevonásával járó, a közös tervek megfogalmazásával és a rendelkezésre álló erőforrások gondos számbavételével történő lépésekre van szükség. Ehhez azonban a saját emberi nívójuk, értékeik és pályájuk csúcsán lévő szakemberekre a beosztottaikat összefogni, motiválni, erősíteni és kiteljesíteni alkalmas vezetőkre van szükség.

Felhasznált és hivatkozott irodalom:

- Billig, M., & Tajfel, H. (1973). Social categorization and similarity in intergroup behavior. *European Journal of Social Psychology*, 3, 27-52.
- Cialdini, R. B., Borden, R. J., Thorne, A., Walker, M. R., Freeman, S., & Sloan, L. R. (1976). Basking in reflected glory: Three (football) field studies. *Journal of Personality and Social Psychology*, 34, 366-375.
- Fiske, S. T. (2006). *Társas Alapmotívumok*. Budapest: Osiris Kiadó.
- Hogg, M. A., & Abrams, D. (1993). Towards a single-process uncertainty-reduction model of social motivation in groups. In M. A. Hogg & D. Abrams (Eds.), *Group motivation: Social psychological perspectives* (pp. 173-190). Hertfordshire, England: Harvester Wheatsheaf.
- Linville, P. W., Fischer, G. W., & Salovey, P. (1989). Perceived distributions of the characteristics of in-group and out-group members: Empirical evidence and a computer simulation. *Journal of Personality and Social Psychology*, 57, 165-188.
- McGuire, W. J., McGuire, C. V., Child, P., & Fujioka, T. (1978). Salience of ethnicity in the spontaneous self-concept as a function of one's ethnic distinctiveness in the social environment. *Journal of Personality and Social Psychology*, 36, 511-520.

- Sherif, M., Harvey, O. J., White, B. J., Hood, W. E., & Sherif, C. W. (1961). *Intergroup conflict and cooperation: The Robbers Cave experiment*. Norman, OK: University of Oklahoma Press.
- Smith, E. R., & Mackie, D. (2005). *Szociálpszichológia*. Budapest: Osiris Kiadó.
- Tajfel, H., Billig, M. G., Bundy, R. P., & Flament, C. (1971). Social categorization and intergroup behavior. *European Journal of Social Psychology, 1*, 149-178.
- Turner, J. C., Hogg, M. A., Oakes, P. J., Reicher, S. D., & Wetherell, M. S. (1987). *Rediscovering the social group: A self categorization theory* Oxford: Blackwell.
- Wilder, D. A., & Shapiro, P. (1991). Facilitation of outgroup stereotypes by enhanced ingroup identity. *Journal of Experimental Social Psychology, 27*, 431-452.
- Williams, K. D., Shore, W. J., & Grahe, J. E. (1998). The silent treatment: Perceptions of its behaviors and associated feelings. *Group Processes and Intergroup Relations, 1*, 117-141.
- Williams, K. D., Cheung, C. K. T., & Choi, W. (2000). Cyber Ostracism: Effects of being ignored over the internet. *Journal of Personality and Social Psychology, 79*, 748-762.

A lélekben megélt Lovagság lelkiisége a szúfi misztika szemszögéből

Ezt a rövidebb hangvételi írást életemnek abban az időszakában szereztem, amikor lelkiiségem nyíltan és feltartóztatlanul kezdett eltolódni a keresztény vallásosság fősodrából a szabad misztika és független gnózikus irányába. Akkortájt még mindez félelemmel átitott szorongással töltötte el lelkemet, és rendkívül súlyos lelkiismereti válság okozójává vált számomra, hiszen a lelkemnek akkori állapotában még egyfajta árulásként, illetve hűtlenségként éltem meg ezt a folyamatot, illetve nem titok, hogy tartottam az isteni büntetéstől is amiatt, hogy sokak szerint elhagytam eredeti vallásomat. Visszatekintve azokra a hónapokra, amelyek alatt ezen folyamat lezajlására sor került, végtelen mértékű köszönettel és hálával tartozom a Határtalan Fényességnek azért a sok-sok-sok erőért, páratlan mértékű kitartásért, és mennyei megkönnyebbülést hordozó vigasztalásért és törődésért, amellyel akkoriban elhalmozott engem, főként a közeli távidéken és folyóparti töltéseken tett hosszas barangolásaim és sétáim során.

Ekkoriban értettem meg, hogy papságom, amelyet addig az életem legfontosabb küldetéseként éltem meg és legigazabb hivatásomnak tekintettem, gyakorlása során pedig oly kegyetlenül elbántak velem, voltaképpen sokkalta többet jelent és sokkal teljesebb megélési módot kíván meg, mint a keresztény egyházakon belül kiteljesíthető, kizárólag az apostolok folytonossági vonala által legitimizálható papi rendek fokozatai. Az Univerzum szolgálatára, egy egész Világról és benne minden élőlényről való szeretettel teljes gondoskodásra irányuló, Mennyei Papságot kaptam

Hivatásomul, amelynek kiteljesítéséhez nem szükségeltetik semmiféle tekintélyszemély, tradíció, szervezet, vagy egyház jóváhagyása és engedélye sem, hiszen ez a Hivatás velem született, lényemnek leglényegéhez tartozó, és nem nyomható el, semminemű erőszak, arrogancia, kivagyiskodás és rivalizáció által el nem hallgattatható, belőlem ki nem irtható és ami a legfontosabb, semminemű külső tényező által nem kontrollálható.

Olyasfajta papság ez, amely lényegiségét tekintve egybeforr a lelki szinten megvalósuló lovagiasság lelkiségével, hiszen egy pap nem lehet csakis és kizárólag szakrális közvetítő személy, nem csupán a fénymegosztás e világi csatornája és a Végtelen Fényesség hírnöke, hanem egyúttal a Határtalan Ragyogás lovagja, aki a lehető legnemesebb értelemben vett belső hadviselés bajnoka is kell legyen egyben. Ellenkező esetben könnyűszerrel válhat belőle az e világi hatalmi játszmáktól és a hamis hierarchia démonától fertőzött, basáskodó hierarcha, és a tekintély iránti fékezhetetlen éhségtől megvadult, saját korábbi társait és barátait eltaposni is képesnek mutatkozó ámokfutó szörnyeteg. Ugyanígy a fénymegosztói hivatás nélkül maradó lovagok sem többek egyszerű harci eszközöknél, valamilyen ideológia láncán tartott spirituális gyilkológépezeteknél, akik az éppen aktuális gazdájuk egyetlen óhajára képesek és hajlandóak inkvizítorként fellépve miniatűr keresztes hadjáratot bonyolítani mindazok ellen, akik az ő saját (és sok esetben meglehetősen korlátolt) világnézeti keretükbe ilyen, vagy olyan okoknál fogva nem férhetnek bele. A papság és a lovagság hivatása tehát számomra lényegileg kéz a kézben járnak, és egymástól el nem választhatóak.

A fantasy műfaj nyelvén nevezve voltaképpen tehát egyfajta paplovagi, paladin-hivatás az enyém, bármennyire is sajátosnak tűnt is számomra az első pillanatok során. Istennek hála azonban, viszonylag hamarjában szembesültem vele, hogy nem vagyok teljességgel magamra maradván ebben a szolgálatomban, elvégre kutakodásaim során ráakadhattam arra a tényre, hogy az emberiség történelme folyamán mindig is léteztek, és léteznek jelenleg is olyan személyek, akik ezt a fajta kettős hivatást vallották és vallják a sajátjuknak jelenleg is. Ebben a tekintetben is kiemelkedő fontosságú számomra, gnosztikus szempontból is a huszadik századnak talán legjelentősebb muszlim vallású vértanúja, jelenlegi tanulmányunk főhőse.

Noor-un-Nisa Inayat Khan egyike volt a nyugaton legnagyobb mértékű ismeretségre számot tartó szúfi misztikus, Pir-o-Murshid Hazrat Inayat Khan számos gyermekének, saját, személyes élete pedig oly sok szálon kapcsolatba hozható a spiritualitással, különösen is a misztikus lovagiassággal, hogy a napjainkban működő univerzális szúfi rendek közül többen tekintik példaképüknek és pártfogójuknak. Noor Inayat Khan 1914-ben született Szentpéterváron, Oroszországban. Ósei révén igazán nagy tiszteletben álló indiai nemesi család leszármazottja volt, még szultáni ősökkel is büszkélkedhetett. A család, főként az édesapa elképesztően aktív fénymegosztói munkásságának köszönhetően a későbbi évek folyamán először Londonba, majd Franciaországba költözött. Noor-un-Nisa visszahúzódó, csendes, érzékeny és álmodozó gyermek volt, aki felnövekedvén a Sorbonne egyetemen tanult gyermekpszichológiát, zeneművészeti tanulmányait pedig a Párizsi Konzervatóriumban, zongora és hárfa szakon végezte. Íróként és költőként főként gyermekeknek szóló meséket és

más, pszichológiai és misztikus témájú műveket írt.

A Második Világháború kirobbanását követően a család Franciaországból újfent Angliába költözött. Mivel a szúfi filozófia kifejezetten tiltotta, és semmilyen körülmények között sem tolerálta az étellel rendelkező lények elpusztítását, így pedig az emberek megölését sem, Noor-un-Nisa különleges módot talált arra, hogy felvegye a harcot a náci zsarnoksággal szemben. A légierő kötelékében vállalt szolgálatot, ahol rádiókezelőként segítette az angol pilóták harctéri bevetéseit. Később azonban ennél sokkal veszedelmesebb feladatra vállalkozott: franciaországi helyismeretét és nyelvtudását felhasználva titkosszolgálati tevékenységbe kezdett, hogy a németek által megszállva tartott ország földalatti ellenállását segítse. Egy bőröndbe rejthető rádióadó segítségével hónapokon keresztül az ő személye jelentette azt a szálát, amely összekötötte Angliát a francia ellenállással. Hatalmas veszélyt és rizikót vállalva közvetített titkos rádióüzeneteket a szövetségesek között, mindezt a német hírszerzés állandóan kutató tekintete elől bujkálva. Életszeretete és az élőlények iránti elkötelezett szolgálatvállalása oly mértékű volt, hogy a róla szóló történetek szerint a minden egyes titkosszolgálati kapcsolattartó számára kötelező viseletként előírt, miniatűr önvédelmi fegyver viselését is elutasította, mindent a Végtelen Fényesség akaratára bízva.

Végül aztán árulás áldozatává vált és a német titkosszolgálat rajtaütése során fogságba esett. Kihallgatása során borzalmas kínzásokat szenvedett el, azonban nem árult el semmit szolgálatairól, munkatársairól és küldetéséről. Életének utolsó napjait Dachau táborában raboskodva töltötte, ahol aztán 1944 szeptemberében kivégezték. A halálához kapcsolódó szúfi

elbeszélések megemlítik, hogy röviddel vértanúsága után meditáló rokonai és barátai egy fényességbe öltözött női alakkal vélték találkozni, aki Noor-un-Nisa hangján megszólalva biztosította őket arról, hogy csodálatos világba került, e világi küldetését pedig méltó módon bevégezte. Halála után a György Kereszttel tüntették ki, illetve egyéb rangos kitüntetésekkel emlékeztek meg áldozatáról, mind angol, mind pedig francia oldalról. 2011-ben tiszteletére szobrot állítottak Londonban, és ez a szobor lett Anglia első olyan emlékhelye, amelyet muszlim vallású ázsiai nő tiszteletére emeltek.

Noor-un-Nisa Inayat Khan az önfeláldozás, a sorsközösség önzetlen vállalásának és az emberek iránti együttérző szeretet jelképe lett a szúfi misztikában. Olyan országokért és nemzetekért áldozta az életét, amelyek nem a sajátjai voltak, illetve olyan vallás és kultúra követőiért, amelyekhez nem tartozott. Az ő személye jelentett inspirációt az Inayati Szúfi Rend jelenlegi feje, Pir Zia Inayat Khan számára, hogy a nagypja által alapított Lovagrendet a huszonegyedik században újra életre hívja. A misztika és a lovagság intézménye ugyanis mindig kéz a kézben járt a szúfizmusban, így nem véletlen, hogy Hazrat Inayat Khan a spiritualitás mellett a lelki lovagiasság mestere volt. Mielőtt visszatért volna Indiába, lovagrendet is alapított, amely napjainkban a "Tisztaság Lovagjai" nevet viseli. A Lovagrend tagja lehet bárki, aki a Noor-un-Nisa Inayat Khan által megélt önfeláldozó, emberszerető, együttérző és odafigyelő magatartás mellett szeretne hitet tenni. A Rendben hat tradicionális fokozat során haladhat a kereső ember a mélyebb önmegismerés és Istenkapcsolat felé. Minden fokozat meghatározott ideig tart és minden napra biztosít feladatot az önfejlesztéshez, amelyet az adott időszak során meg kell valósítani. Útja során a lovag

egyre feljebb jut ezeken a fokozatokon és egyre mélyebb önismeretre, önmegértésre és Istenkapcsolatra tehet szert.

A lovagi út számomra is az élet útja. Az út, amely elvezethet ahhoz a célhoz, amelyet oly mérhetetlenül áhítunk. Ha valakit oly mélyen, olyan visszafordíthatatlanul és olyan súlyosan becsapnak és megaláznak, mint ahogyan velem tették, ha valakinek olyan kegyetlenül elveszik az álmait és összetörik, lerombolják az életét, összességében két dolog közül választhat. Egyfelől dönthet úgy, hogy felveszi a feléje dobott kesztyűt és ugyanazokkal a kegyetlen, brutális és pusztító eszközökkel áll bosszút, mint amelyek által rajta keresztülgázoltak. Ez az egyik mód és lehetőség, amellyel én is élhettem volna, hiszen jelenleg is vallom, hogy azok, akik az álmaim ellen törtek, súlyos jogtalanságot követtek el ellenem, azonban a Határtalannak hála, inkább a másik utat választottam. Pontosán ez a másik alternatíva az, amely meghatározza a lelki lovagiasság fogalmát: a hősiesség helytállás és az új kezdetre, a lelki sérülésekből való felépülésre, valamint a vert helyzetből való felállásra irányuló élet, amelynek során megtanulunk önmagunkra és másokra tekinteni. Megtanuljuk azt, hogy miként lehetünk képesek becsülettel, kitartással és reménnyel túlélni a bukásokat, és miként tudjuk következetesen edzeni a lelkünket ahhoz, hogy a későbbiekben elkerülhessük ezeket a helyzeteket. A lovagi út során elsajátíthatjuk a negatív érzelmek, a harag, bosszúvágy, sértettség átformálását pozitív, előremutató érzelmekké és viszonyulási formákká: együttérzéssé, könyörületességgé, irgalmassággá, megfontoltsággá. A lélek útja ez, amely felülemelkedik az alsóbb természetben és a rabszolgaságon, amelybe az indulatok döntenek minket.

Tévedni emberi dolog

"Vajon hol, mikor és pontosan miben hibáztam?" "Mit kellett volna másképpen tennem?" "Hogyan kerülhettem volna el? Miként lehetett volna nem beleesnem ebbe, vagy abba a csapdába és kelepccét jelentő helyzetbe?" "Hogyan reagálhattam, cselekedhettem volna másképpen, és vajon miként alakultak volna a történések abban az esetben?" "Elkerülhető lett volna a bukás, vagy a cselekvés folyamata már eleve magában hordozta a végkifejletet?"

Elemző, szemlélődő, filozofálgatásra hajlamos, és a több (sőt egyenesen az elérhető legtöbb) szempont szerint való, az összes elképzelhető nézőpontból történő vizsgálódást kedvelő egyéniségemből és beállítódásomból fakadóan életutam során hűséges ebfalka módjára követnek állandó jelleggel ezek a vívódások, kételyek és kérdések. Világéletemben szerettem volna és vágytam is megfelelni. Jónak, vagy legalábbis elégséges és elegendő mértékben jónak, elfogadhatónak, elismerésre (avagy akár néminemű tetszésre) méltónak bizonyulni, azonban az elmúlt esztendőök eseményei és történései felett végzett elemző, értékelő és a megfelelő konklúziók helyes levonására irányuló munkálkodásaim alkalmával keserű szájjal kényszerültem rádöbbenni, felismerni és szembesülni... mégpedig mindazzal, amely korábbi meggyőződéseim, elképzeléseim és vélekedéseim dolgában hibásnak, vagy legalábbis erősen az elhibázottság gyanújával teljesnek bizonyult.

Sokszor, számos dolgot illetően azonosultam értékekkel, vágyakkal és célokkal, amelyeknek elérése, valóra váltása, megszerzése és birtoklása érdekében felbecsülhetetlen

mennyiségű és értékű életidőt, energiát, türelmet, elkötelezettséget, lelkesedést, anyagi tényezőket (és alkalmasint sajnálatos és szégyenletes módon némi gerincet is) feláldoztam, mindebből azonban viszonzásképpen nem jutott számomra semmi... esetleg valamennyi keserű tapasztalat, fájó tanulság, és az "élet iskolájában" való számonkérések során keletkezett dolgozatom, lapalján a piros tintával odavésett, virítóan üvöltő "elégtelen" osztályzattal.

Próbáltam, oly sokszor próbáltam, szinte kétségbeesett vergődéssel próbáltam megfelelni... megfelelni elvárásoknak, álmoknak, amelyekkel kapcsolatban nem egy esetben derült fény arra, hogy valójában nem tőlem, hanem másoktól származtak, illetőleg olyan személyeknek, akik pusztán saját csillaguk (valós vagy vélt) ragyogásának uralma alá kívántak bevonni különféle kisbolygókat, holdakat, aszteroidákat, avagy csupán csak egyszerű, formátlan törmeléket, nem pedig más csillagokkal karöltve a Közös Fény megosztásában és szétárasztásában örvideni. Megannyiszor csábultam el, dőltem be és hittem hiszékeny szívvel manipulatív hízelkedésnek, ígéretéseknek, hitegetésnek és őszintétlen dicsérgetéseknek, nem látván és nem ismervén fel a mérget, amely a mesés szép tündökléssel ragyogó pikkelypáncélzatukba öltözött, halálos marásra képes kígyók tühegyes szemfogainak réseiből csepegtek lelkemre és szivárogtak be annak leglényegibb mélységeibe, kiszárítván szívemnek gyümölcsöskertjét, amelyet oly nagy gonddal és reményekkel nevelgettem egész életem esztendeinek hosszú során át.

Oly megannyi hónapon keresztül hajtott előre a düh, harag, sértettség és kétségbeesés, oly jelentékeny mértékben csappantotta meg életerőmet a "csakazértis" bizonyítási vágya,

hogy megmutassam... engem nem lehet legyőzni, mellőzni, félredobni, eltiporni és elfelejteni, mert a rám zúduló kudarcok, sikertelenségek és bukások ellenére jelen maradtam és küzdök tovább rendületlenül mindazért, amelyet jogos jussomnak hittem. Mára azonban menthetlenül rádöbbenni kényszerültem a kegyetlenül kendőzetlen és kendőzetlenül kegyetlen valóságra, annak minden kétséget kizáró bizonyosságára, hogy tévedtem. Tévedtem... még hozzá megannyi és számtalan kérdést illetően, ennek felismerése pedig kérlelhetetlen kényszerítéssel szegezi nekem az oroszlán módjára válaszáért kiáltó kérdést, amely szerint vajon létezhet-e számomra újrakezdés, megbocsátás, vagy folytatás?

Hittem, hogy képessé válhatok magamévá tenni azokat az értékeket, nézőpontokat, értelmezési kereteket, életpályát és életmódot, amelyek az engem körülvevő világ folyását és a felszínén kialakult társadalom rendjének működését meghatározzák. Hittem, hogy kitartó, becsületes, szorgalmas tanulással és munkával képessé válhatok méltó módon érvényesülni és céljaimat, álmaimat, vágyaimat elérni. Hittem, hogy az önmagamon végzett következetes, szigorú, hosszadalmas és aprólékos lelki munkával elérhetővé válhat számomra önmagam kiteljesítése, amely által elérhetem azt az erkölcsi, szellemi és spirituális nívót, amelyet önmagam számára célul tűztem ki. Hittem, hogy amennyiben végtelenül előzékeny, udvarias, kedves, segítőkész, nyájas, tisztelettudó, empatikus, kompromisszumkész, megértő, elfogadó, önfeláldozó és bizalommal teljes viszonyulásmódot magamévá téve közeledek másokhoz, életemben és kapcsolataimban majd joggal várhatom el magam is ugyanezt, és ezáltal nekem is ugyanezen értékek mentén meghatározott bánásmódban lehet majd részem. Ezzel szemben azonban mit látok? Azt, hogy az engem elnyomók, megkeserítők, ellehetetlenítők és

kisemmizők szinte háborítatlanul élik világukat, mindahányan sikeres, társadalmilag elismert emberekként fürdőznek a köztisztelet, megbecsülés, elfogadás és nagyra tartás fényében, és várhatóan egyikük sem fog közülük az elkövetkezendő időszakban anyagi problémák miatt szenvedni, elmarasztalásban részesülni, illetőleg várhatóan nem szorulnak majd rá arra, hogy életmódjuk és szemléletük miatt bármilyen mértékben is magyarázkodniuk kellene, vagy önmagukat védelmezni a világ és a társadalom részéről érkező fenyegetésekkel szemben. Hittem, hogy lehetek olyan gyermek, testvér, barát, őriző, pap és lelkitárs, akinél egyetlen szülő, testvér, ember, kereső és segítséget igénylő sem kívánhatna különbet... eszményi hierofáns, apostola a Magasságbelinek. Ehelyett pediglen kénytelen-kelletlen megízlelni kényszerültem tévedéseimnek "jutalmát"... mellőzötté, kitaszítottá, elfeledetté, kirekesztetté váltam, ténykedéseimnek gyümölcsei pedig másoknak kosaraiban kötöttek ki. Elkeseredettségemben pedig tévedéseim méginkább súlyosabbá, és a végzetesség veszélyét magukban hordozókká látszottak válni. Sorra kezdtem hinni, önmagammal és a saját kudarcaimmal való szembenézés helyett mindenféle öngazoló hazugságban, amelyekkel vert helyzetemet valamiképpen elviselhetőbbé próbáltam tenni. Spirituális fájdalomcsillapítók... szánalmas téveszmék. Túlságosan mélyre hullott angyali fénymag, méltatlanul szenvedő mártír, száműzött főpap, akinek örökségén most mások tündökölnék. Meglopott nemesúr, kisemmizett herceg... még most is bámulva ámulok azon, hogy mire nem képesek "egyese" (önirónia) az önmagukkal való szembenézésre képtelen gyávaságuk tagadása és palástolása érdekében. Nos hát...önleplezésem újabb állomáshoz érkezett tehát e felismerésben.

Létezik ugyanakkor egynémely felbecsülhetetlen értékű drágakő, amely véleményem szerint csakis és kizárólag az ehhez hasonlatos önfeltáró, a hibákon, tévedéseken és leleplezett illúziókon való tépelődések során válhat csak felismerhetővé, feltárhatóvá és hozzáférhetővé. Ahogyan igazi gyémántokat sem találhat anélkül a kereső, hogy körme szakadtáig mezítelen kézzel, vérét hullatva végez kapargatást a durva kavicsos talajban, úgy a lélek mélységeiben rejtező kincsek is sok esetben csupán a teljes megsemmisülés poklában tárulkoznak fel, tisztulnak meg, csiszolódnak ki és nyerik el a képességet és lehetőséget arra, hogy a lehető legmakulátlanabb és legteljesebb valójukban sugározzák szét képmását a Teremtetlen Fénynek, szemkápráztatóan csillámló ragyogásukkal. A szembesülés poklában, amelynek mélységeiben még csak reményünk és esélyünk sem lehet többé kitérni az önmagunk démonaival szemben való felállás feladata elől, a korábbi életszakaszainkban elkövetett hibákkal, tévedésekkel és a múltunk során valóságnak hitt illúziókkal való, a maga kendőzetlenségében brutális találkozás pedig elkerülhetetlen, az alászálló voltaképpen viszonylag kevés számú lehetőség közül válogathat. Mindezek közül megítélésem szerint az egyik, hogy valamilyen formában feladja a küzdelmet, esetleg például visszatér a maga korábban már jól felépített látszatvilágának illúziókból, sémákból és különféle elhárító mechanizmusokból szőtt pihe-puha nyoszolyájára, avagy hamarjában elköteleződik valamilyen, a biztonság ígéretével és a világegyetem természetével kapcsolatban felmerülő valamennyi kérdésre egyértelmű, világos és a kellő magabiztossággal hangoztatott válaszokkal szolgáló értékrend, hitrendszer, vagy szemléletmód mellett.

Az általam ismert másik lehetőség mindezzel szemben az, hogy így, vagy úgy, de folytatja. Folytatja a küzdelmet, a szolgálatot, a hivatás gyakorlását. Újrakezdi, újra felveszi a kardot... megalázottan, földre sújtottan, önmaga korábban elkövetett hibái, tévedései, hamis vélekedései és az őt megcsúfoló illúziók játékanak groteszk természete által megszégyenítve feláll, újfent tollat ragad, gondolkodni, érezni, tanulni, kutatni kezd, újra előkeríti régi színes ceruzáit, filceit és rajzoláshoz, színezéshez lát, felélesztvén régi elfoglaltságait és ki tudja, esetleg még új videók készítésébe is belevág... egy szóban összefoglalva tehát: alkot. Múltjának árnyait nem mismásolja el többé, nem tagadja, nem próbálja utólag megszépíteni, avagy önmaga számára különféle mentségeket keresvén kibúvókat találni az általa elkövetett hibák, tévedések és az okozott károkért érzett felelősség vállalása alól.

Elismerem tehát: tévedtem, hibáztam és megannyi kérdést illetően jutottam helyes kiindulási tételekből téves felismerésekre. Hibáztam abban, hogy megpróbáltam az és olyan lenni, aki és amilyen nem vagyok, és nem küzdöttem eléggé, hogy azzá és olyanná lehessek, aki és amilyen valóban lenni szeretnék. Tévedtem abban, hogy az elfogadás, elismerés és a másoknak való tetszés vágyától hajtván túlon túl sokat játszottam "balról a második fát" mások önmegvalósításának színpadán ahelyett, hogy a saját látomásom hírnöke legyek. Hibásan és rosszul hittem, hogy bárminemű siker, elismerés, megszerezhető cím, titulus, rang, rend, vagy fokozat betöltheti lelkemben az Úrt, amelyet "AZ-on" kívül semmi be nem tölthet, és nem is teljesíthet ki sohasem. Hibásan hittem és gondoltam, hogy a teljességhez szükséges javak rajtam kívül keresendőek, és azokra csupán azáltal tehetek szert, hogy egy nálamnál valamilyen csalfa és őszintétlen szempont szerint

hatalmasabb, emelkedettebb, vagy nagyszerűbb valaki, vagy valami (rab)szolgálatába szegődök. Ostoba módon hajbókoltam és hajtottam külső személyek, rendszerek, szervezetek, avagy más tényezők elismerésének, támogatásának, jóindulatának és tetszésének elérése érdekében ahelyett, hogy a Belső Csillag, a Lélek Királysága kincseinek keresésére indultam volna.

Nem vagyok... nem számítom magamat "jó" embernek, de még csak "elég jónak" sem, mert a valóságnak hitt látszatnemességből egyetlen szó sem igaz. Mindaz, amit korábban lelkem és identitásom szerves részének hittem, csupán pornak és pelyvának bizonyult Ahhoz képest, Amely a dolgok valódi lényegiségét alkotja. A különféle felvett, avagy mások által ránk aggatott szerepek, címek, rangok, titulusok és elért eredmények... csupán lidércfényű derengés... csalfa délibáb mindahány. Sajnálom azokat, akiket életem útjának járása során bántottam, sértettem és megkárosítottam, lelkiismeretem pedig szüntelenül kínoz azok miatt, akiknek rólam alkotott képének, vagy vágyálmainak nem állott módomban és lehetőségemben, vagy egyszerűen csak nem akartam megfelelni, azonban tévedéseim végtelennek tetsző útvesztőiből kitörni szándékozván Egyetlen Csillagnak fénye mutathatja csupán számomra az egyedül igaz Utat... ez pediglen nem más, mint a Lélek Csillaga, a Bennlakozó Fényesség... amely fényszikrája a Határtalannak, Megragadhatatlannak, Felfoghatatlannak... az Üresség Végtelen Ragyogásának.

Utószó gyanánt

Nem vágyom arra, hogy a sikerességnek, elismertségnek és ünnepeltségnek szellői arcon legyintsenek, az elfogadottságnak és támogatottságnak pedig minden lehetőséget megragadván még a pusztá látszatát is el szeretném kerülni. Mindezt azon egyszerű okból kifolyólag gondolom és érzem így, mert jelen korunk társadalmában elismertnek, népszerűnek és "futtatottnak" lenni sajnálatos módon sok esetben csakis és kizárólag úgy és oly módon lehetséges, ha valaki képesnek és hajlandónak mutatkozik kiszolgálni egyfajta értékrendszer és normát, beszédmódját, stílusát és az általa választott témaköröket pedig hozzáigazítani ahhoz a populáris elvárásrendszerhez, amely a tömegigényeknek való megfelelés ígéretével kecsegtet.

Életemnek során azonban (és talán végérvényesen) arra a következtetésre jutottam, hogy nem sok dolgom lehet mindazzal, amelyet jobb kifejezés híján leginkább a "közízlés" elnevezéssel tudnék illetni. Ennek megfelelni azonban szinte egész eddigi életemnek folyamán képtelennek mutatkoztam, tapasztalataim szerint az emberek azonban koruk előrehaladtával egyre kevésbé képesek önmagukon gyökeres változtatásokat tenni, így számomra nem marad más út és lehetőség, mint hogy élek, írok és alkotok úgy, ahogyan az legjobb tudásom és képességeim szerint lehetséges. Mindezt pedig főként úgy képzelem el, hogy önmagam adom, ennél ugyanis még csak el sem tudnék képzelni nehezebb, autentikusabb és élhetőbb feladatot. József Attilától tudom, hogy az író és költő sohasem lódíthat, így tehát igyekszem az igazat írni, és nem csak a valódinak, valóságosnak és elfogadhatónak tetsző gondolatokat megfogalmazni. És hogy

mi is pontosan az a bizonyos "igaz", amelyről ebben a könyvben írni szerettem volna? Mindaz, ami mindennapjaim során megérint, foglalkoztat és elgondolkodtat, függetlenül attól, hogy az mennyire mutatkozik majd érdekesnek, izgalmasnak, értelmesnek, értékelhetőnek, hasznosnak, vagy elfogadhatónak a világ, a benne élő emberek, a társadalom számára.

Nem motivál az sem, hogy anyagi síkon hasznot szerezzek munkálkodásom által, így végül arra a döntésre jutottam, hogy gondolataim közre adását sem szeretném holmi anyagi ellenszolgáltatások megtételéhez kötni. Amennyiben a Kedves Olvasó ennek ellenére úgy dönt, hogy szíve és lelke jóindulatából mégis kívánná valamilyen módon támogatni munkálkodásomat, azt a legnagyobb örömmel, bizalommal és hálával fogadom majd, várni és elvárni azonban bizonyosan nem fogom. Számomra bőségesen elegendőnek mutatkozna, amennyiben a méltányosság és megbecsülés jegyében munkám gyümölcseit nem tulajdonítaná el, nem lopná el, nem nevezné valótlanul állítva sajátjának, és nem is használná fel önző, illetéktelen és becsstelen célokra.

A könyv lapjain szereplő minden gondolat szándékom szerint szabadon felhasználható, megszívelhető, terjeszthető és megosztható, az eredeti forrás megjelölése mellett. Eddigi életemnek folyamán két alkalommal követtek el már ellenemre intellektuális lopást, éppen ezért bizton állíthatom és mondhatom: hidd el, hogy az így elszenvedhető és átélhető lelki kínokat, fájdalmakat és sérüléseket még a lehető legmegátalkodottabb ellenségednek sem kívánnád, nemhogy magadnak, vagy nekem. Olvasd, használd, idézd szabadon, belátásod szerint, de kérlek, ne feledkezz meg, legalább említés

szintjén arról a személyről, akinek ezen sorok virtuális papírra vetésének lelki munkája az életét jelenti.

Végezetül szeretnék teljes és tiszta szívből köszönetet mondani mindazoknak, akik életutam és ténykedéseim során így, avagy úgy, de hatással voltak rám, és itt nem csupán segítőimet, támogatóimat, bátorítóimat, pártfogóimat és inspirálóimat értem, hanem azokat is, akik oly sokat bántottak, hátráltattak, megloptak, megkárosítottak és megaláztak, hiszen általuk tanultam meg küzdeni, felállni, újraépíteni mindazt, amelyet megpróbáltak elvenni tőlem. Őket is a tanítóim közé sorolom és bízom abban, hogy életük méltó és az Isteni Fényhez inkább illő mederbe terelődik majd.